

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

MOST DO ŽIVOTA

8. verze

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, KROMĚŘÍŽ, KOMENSKÉHO NÁMĚSTÍ 440, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

OBSAH:

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
3. CHARAKTERISTIKA ŠVP	7
3. 1 Cíle a zaměření školy	7
3. 2 Výchovné a vzdělávací strategie	8
3. 3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	11
3. 4 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.....	13
3. 5 Začlenění průřezových témat	15
4. UČEBNÍ PLÁN	21
4. 1 Povinné vyučovací předměty na 1. stupni.....	21
4. 2 Povinné vyučovací předměty na 2. stupni.....	22
5. UČEBNÍ OSNOVY	23
5. 1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE.....	23
5. 2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	93
5. 3 INFORMATIKA.....	115
5. 4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT	127
5. 5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST	148
5. 6 ČLOVĚK A PŘÍRODA	171
5. 7 UMĚNÍ A KULTURA.....	210
5. 8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ.....	234
5. 9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE.....	255
6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	272
Příloha č. 1.....	290
Příloha č. 2.....	295

1. Identifikační údaje

Název programu: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Motivační název: Most do života

Předkladatel:

Název školy **Základní škola, Kroměříž, Komenského náměstí 440,
příspěvková organizace**

Adresa školy Komenského náměstí 440/2, 767 01 Kroměříž

Ředitel školy a
koordinátor ŠVP **Mgr. Milan Budín**

Kontakty tel.: 722 258 662
e-mail: kancelar@zskomenskeho.cz
web: <https://zskomenskeho.cz>
IČO: 70 879 940
REDIZO: 600 118 576
IZO: 102 519 536

Zřizovatel: Město Kroměříž
Velké náměstí 115
767 01 Kroměříž
tel.: 573 321 111
e-mail: meu@mesto-kromeriz.cz

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2021

razítko školy

podpis ředitele školy

2. Charakteristika školy

Základní škola, Kroměříž, Komenského náměstí 440, příspěvková organizace je plně organizovanou školou. Je nejstarší základní školou ve městě, má více než stoletou tradici. Slavnostní zahájení provozu ve školní budově bylo již v roce 1905. Školu navštěvují nejen žáci z města Kroměříže, ale i z některých okolních vesnic a od 6. ročníku žáci ze třech neúplných základních škol – Základní školy Zámoraví Kroměříž, Základní školy Bezměrov a Základní školy Rataje.

Škola sdružuje:

- **základní školu**, IZO: 102 519 536 - se stanovenou kapacitou 450 žáků,
- **školní družinu**, IZO: 118 800 094 - se stanovenou kapacitou 90 žáků,
- **školní klub**, IZO: 173 101 381 - se stanovenou kapacitou 150 žáků,
- **školní jídelnu**, IZO: 118 801 333 - se stanovenou kapacitou 1 200 jídel.

Na 1. stupni i na 2. stupni jsou zpravidla dvě třídy v ročníku. Školu navštěvuje přibližně 380 žáků, školní družinu 90 žáků a školní klub 60–100 žáků. Školní jídelna je určena pro stravování žáků, závodní stravování zaměstnanců školy i pro realizaci doplňkové činnosti školy (vaření pro cizí strážníky). V současné době se v ní stravuje okolo 300 strážníků.

Budova školy se nachází v historické části města. V průběhu uplynulého desetiletí proběhla postupně komplexní rekonstrukce budovy školy, která patří k architektonickým dominantám našeho města. Má tři podlaží, v přízemí jsou umístěny třídy 1. stupně, v 1. a ve 2. patře třídy 2. stupně a odborné učebny. V podkroví budovy se nacházejí samostatné místnosti pro školní družinu. Moderně zrekonstruované šatny se šatními skříněmi jsou umístěny v suterénu budovy. Školní jídelna a školní kuchyň s moderním technickým zázemím se nacházejí mimo budovu školy na Riegrově náměstí (cca 500 m od budovy školy).

Škola má celkem 21 moderně vybavených učeben, z toho 13 kmenových učeben a 6 **odborných učeben** (počítačová učebna, učebna fyziky a chemie, učebna přírodopisu, cvičná kuchyň, učebna hudební výchovy, pracovna výtvarné výchovy s keramickou dílnou). Ve všech učebnách 2. stupně je umístěn počítač s připojením na internet, dataprojektor a promítací plátno. Odborné učebny jsou zpravidla vybaveny interaktivní tabulí. Ke sportování a relaxaci o přestávkách využívají žáci jednu tělocvičnu a **venkovní hřiště s umělým povrchem**.

Učitelé mají k dispozici kromě sborovny, vybavené kopírkou a síťovou tiskárnou, 8 kabinetů. Všechny kabinety jsou vybaveny výpočetní technikou, propojeny do sítě, síť je připojena k internetu, všichni učitelé mají svoji e-mailovou schránku. Většina učitelů má k dispozici notebook pro práci ve škole i doma.

Hygienické zázemí je na standardní úrovni. Sociální zařízení je moderně zrekonstruováno a s veškerým potřebným hygienickým vybavením. Po celé škole s výjimkou tříd je rozvod teplé vody. K zajištění pitného režimu jsou ve všech podlažích budovy školy umístěny pitné fontánky. V přízemí je k dispozici nápojový automat.

Klima školy je příznivé, vládnou partnerské vztahy. Škola je řízena na demokratických principech s vnitřní hierarchií a určenými kompetencemi. Je respektován názor žáků. K tomu účelu slouží žákovská samospráva a schránka důvěry.

Pedagogický sbor tvoří ředitel školy, zástupce ředitele, přibližně 27 učitelů, 7 asistentek pedagoga, 4 vychovatelky školní družiny a školního klubu. Všichni pedagogové jsou plně kvalifikovaní. Cílem plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je systematické prohlubování jejich odborné kvalifikace a také studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů. DVPP je zaměřeno na cílené vzdělávání jak jednotlivců, tak celého sboru.

Odborný pedagogicko-psychologický servis zajišťuje výchovný poradce, poradce pro volbu povolání (karierní poradce), školní metodik prevence, školní psycholog a pracovníci školských poradenských zařízení. V pedagogickém sboru jsou také zastoupeni pedagogové s kvalifikací pro dyslektickou a logopedickou péči o žáky, a to především na 1. stupni. Při výuce žáků se speciálními vzdělávacími potřebami pomáhají asistentky pedagoga.

Škola je zapojena do několika dlouhodobých projektů. Od roku 2003 jsme zařazeni do celonárodní sítě „Škol podporujících zdraví“. V roce 2006 jsme se zapojili do programu „Bezpečná škola“. Škola se dále zapojuje do krátkodobých projektů.

Pedagogové vzájemně spolupracují na školních projektech. Pravidelně pořádáme kulturně-vzdělávací exkurze v tuzemsku i do zahraničí, lyžařské výcvikové kurzy, školy v přírodě, seznamovací pobyty nových třídních kolektivů, zájezdy do divadla ve Zlíně, návštěvy výstav, besedy s odborníky atd.

V rámci školní družiny a školního klubu pracuje **řada zájmových kroužků** nabízejících různorodé aktivity z nejrůznějších oblastí dětských zájmů. Jejich činnost ovšem závisí na existenci vhodných vedoucích z řad učitelů. V poslední době pracovaly např. tyto kroužky: keramický, pěvecký, pohybový, sportovní, angličtiny, zdravotní, dopravní, příprava na přijímací zkoušky.

Ve škole byl vytvořen dlouhodobý **program EVVO**, v jehož rámci realizujeme tradiční i nové jednorázové akce. K těm tradičním aktivitám patří třídění odpadu, celoškolský sběr starého papíru, organizování barevných dnů na 1. stupni, projektový den „Všeho s mírou“, celoškolská přírodovědná soutěž apod.

Velmi intenzivně **spolupracujeme s rodiči**. Poskytujeme jim základní a objektivní informace o životě školy a o studijních výsledcích jejich dětí, jednak písemnými informacemi, jednak formou třídních schůzek, celoškolských i individuálních konzultací, jednak prostřednictvím webových stránek školy. Pro rodiče a veřejnost připravujeme dny otevřených dveří spojené s dílnami pro děti a rodiče a další tradiční akce, např. vánoční koncert, školní jarmark, vánoční dílny.

Při škole je ustaven **Spolek rodičů a přátel školy**, který zejména finančně podporuje mnoho aktivit školy.

V roce 2006 byla při škole zřízena **Školská rada**, na základě zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Školská rada má 6 členů.

Úzce spolupracujeme s neúplnými základními školami, ze kterých k nám přicházejí žáci na 2. stupeň ZŠ, a s mateřskými školami. Při zajišťování zajímavých besed a organizaci exkurzí škola úzce spolupracuje, s Městskou policií, s KPPP a ZDVPP Kroměříž, s Knihovnou Kroměřížska, s Muzeem Kroměřížska, se Střediskem výchovné péče Kroměříž aj. Při

zajišťování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků školy jsou našimi hlavními partnery Národní pedagogický institut a KPPP a ZDVPP Kroměříž. V neposlední řadě se úzce rozvíjí spolupráce s naším zřizovatelem. Pedagogové školy se svými žáky se úzce zapojují do aktivit organizovaných Městem Kroměříž i klubem UNESCO Kroměříž. Zřizovatel vychází vstříc ekonomickým potřebám školy a díky přidělovanému finančnímu příspěvku dochází k soustavnému zkvalitňování technického stavu budovy a vybavení školy.

3. Charakteristika ŠVP

3.1 Cíle a zaměření školy

Motto: „... Jsme mostem spojujícím učitele, děti, rodiče i veřejnost, všestranný rozvoj osobnosti s rozvíjením individuálního talentu, teorii s praxí, přírodní zákony s technikou, uznávané mravní hodnoty s demokratickými občanskými postoji, zdravý způsob života s kulturním a estetickým vnímáním ...“.

Uvedené motto vyjadřuje základní filozofii školního vzdělávacího programu.

Zaměření školy aneb Co chceme:

- ✓ Poskytnout svým žákům kvalitní základy všeobecného vzdělání využitelné pro další studium i pro životní praxi.
- ✓ Cíleně utvářet a rozvíjet klíčové kompetence žáků nezbytné pro život.
- ✓ Zařadit výuku cizích jazyků jako prioritu ve výchovně-vzdělávací práci školy, a tím navázat na tradici školy. Výuku prvního cizího jazyka zahajujeme již v 1. ročníku.
- ✓ Být nadále „Školou podporující zdraví“. Projekt Škola podporující zdraví se opírá o tři pilíře – 1. pilíř: Pohoda prostředí, 2. pilíř: Zdravé učení, 3. pilíř: Otevřené partnerství.
- ✓ Vytvářet ve škole zdravé a příjemné prostředí i klima pro vzdělávání, rozvíjet dobré vzájemné vztahy a mezilidskou komunikaci, podporovat atmosféru sounáležitosti, neboť všichni sem patří a každý zde má své místo.
- ✓ Vytvářet rovné vzdělávací podmínky pro všechny žáky, pro žáky nadané, žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Podporujeme integraci žáků v přirozeném prostředí běžných tříd a nadále v ní budeme pokračovat.
- ✓ Používat moderní a efektivní metody výuky jako např. činnostní učení, daltonské vyučování, skupinové (kooperativní) vyučování, projektové vyučování aj., které co nejaktivněji zapojují žáky do procesu učení.
- ✓ Využívat ve výuce informační a komunikační technologie jako zdroj k získávání informací, dále pak k procvičování získaných znalostí v různých vyučovacích předmětech a k rozvoji schopností a dovedností v práci s počítačem.
- ✓ Podporovat osobnostní a sociální výchovu dětí, jejich sebedůvěru a smysl pro úctu, slušnost a toleranci.
- ✓ Systematicky uplatňovat ve výuce environmentální výchovu a vzdělávání. Prostřednictvím poznání přírodních zákonitostí pěstovat u žáků hezký vztah k přírodě.
- ✓ Vytvářet pracovní návyky, dodržovat pracovní postupy, respektovat a dodržovat stanovená pravidla – školní řád.
- ✓ Věnovat pozornost preventivním programům. Pracovat v projektu Bezpečná škola zaměřeného na prevenci úrazů dětí. Jako nejúčinnější primární prevenci sociálně patologických jevů využívat širokou nabídku zájmových aktivit pro smysluplné využití volného času dětí.
- ✓ Podporovat a rozvíjet tradice školy a vztah dětí k regionu.
- ✓ Rozvíjet komunikaci a spolupráci s veřejností, zejména rodičovskou.
- ✓ Podporovat další vzdělávání všech pedagogických pracovníků školy.
- ✓ Rozvíjet silné stránky školy, potlačovat a napravit slabé, využívat příležitosti a eliminovat ohrožení.

3. 2 Výchovné a vzdělávací strategie

Základní vzdělávání směřuje k dosažení takové úrovně osvojení klíčových kompetencí, která poskytuje základ k jejich dalšímu rozvoji v celoživotním vzdělávání.

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení

- Učíme žáky vyhledávat, třídit, syntetizovat a účelně využívat informace z různých zdrojů (učebnice, internet, knihovna, exkurze...).
- Při výuce je kladen zvláštní důraz na přesné a úplné pochopení čteného textu.
- Stanovujeme přiměřené výukové cíle, dáváme všem žákům možnost prožít úspěch.
- Usilujeme o propojení poznatků z různých oblastí a jejich využití v praxi.
- Žáci jsou vedeni ke kritickému hodnocení a sebehodnocení.
- Žákům jsou zadávány diferencované a zajímavé domácí úkoly.
- Zadávané úkoly reflektují realitu současného světa a problematiku obyčejného praktického života.
- Je podněcována zvědavost a tvořivost žáků a umožněno realizovat vlastní nápady a projekty.
- Žáci se účastní soutěží a olympiád.
- Během školní docházky dostávají žáci témata k samostatnému zpracování.
- Žákům je umožněna prezentace výsledků své práce na širším plénu.
- Častým využíváním kladného hodnocení žáků a vlastním příkladem motivují pedagogové žáky k celoživotnímu vzdělávání.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, k logickému uvažování a k řešení problémů

- Do výuky zařazujeme úkoly s několika možnými cestami k řešení, žákům je umožněn tvůrčí přístup k řešení problému a umožněna prezentace dosažených výsledků.
- Vedeme žáky k diskusi o problémech, ke spolupráci ve skupinách při jejich řešení.
- Vedeme žáky k tomu, aby se nedali odradit prvním neúspěchem a usilovali o dosažení konečného řešení úkolu.
- Při zadávání úloh je neustále pamatováno na uplatňování mezipředmětových vztahů.
- Při projektových dnech a na školách v přírodě jsou k dosažení cílů využívány miniprojekty.
- Žáci jsou vedeni k aktivnímu zapojení do všech fází vyučování – přípravy, realizace i hodnocení.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- Rozvíjíme schopnost žáků vyjadřovat vlastní myšlenky a názory.
- Žáci jsou vedeni k dodržování základních pravidel komunikace – věcnosti, naslouchání ostatním, respektu k odlišným názorům, vhodné argumentaci.
- Na 1. stupni jsou zavedeny „Komunitní kruhy“.

- Žáci mají možnost formulovat své postoje v žákovském parlamentu a připravovat relace do školního rozhlasu.
- Jsou využívány metody kooperativního učení, jejich prostřednictvím jsou žáci vedeni ke spolupráci při vyučování.
- Některá školní kola soutěží jsou pojata jako soutěže vícečlenných družstev.
- V 6. ročníku vyjíždějí žáci a jejich noví třídní učitelé na začátku školního roku na několikadenní seznamovací výlet s adaptačním programem.
- Ke zlepšení komunikace mezi školou, rodiči a žáky jsou na 1. stupni pořádány společné zážitkové akce s rodiči.
- Podporujeme komunikaci s jinými školami a dalšími subjekty.
- Pomáháme dětem ze spádových škol při začleňování do nových třídních kolektivů.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- Během výuky je využívána metoda skupinové práce. Při týmové práci pěstujeme u žáků schopnost kvalitně spolupracovat, vzájemně si pomáhat, přijímat různé role, vytvářet a uplatňovat pravidla.
- Ve společenskovedních předmětech jsou využívány prvky tvořivé dramatiky, navozováním vhodných situací je dosahováno prožívání konkrétních životních situací.
- Učíme žáky rozpoznat a stírat vše, co narušuje dobré vztahy mezi nimi.
- Rozvíjíme u žáků sebepoznání a sebehodnocení, zvládnání svého chování a jednání.
- Žáci se podílí na formulaci pravidel chování ve třídě a ve škole, jsou vedeni k jejich přesnému a důslednému dodržování.

KOMPETENCE OBČANSKÉ – připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti

- Učíme žáky znát svá práva a uvědomovat si své povinnosti.
- Žáci v rámci třídních kolektivů formulují pravidla vzájemného soužití, dodržují pravidla školního řádu, vyjadřují se prostřednictvím žákovského parlamentu.
- Ve škole vytváříme atmosféru demokracie a přátelství, žáci jsou vedeni k respektu k individuálním rozdílům v kultuře i v náboženství vzhledem k žákům jiných ras a vyznání.
- Pomáháme žákům rozeznat, co je vhodné a co nevhodné chování. Zdůrazňujeme zásadu umět se postavit na stranu slabších, vyhledat či poskytnout pomoc v krizových situacích.
- Rozvíjíme u žáků zodpovědný vztah k životnímu prostředí a aktivní podíl na jeho ochraně.
- Při akcích ve škole a mimo školu jsou žáci vedeni k zodpovědnému jednání.

KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- V rámci předmětu „Svět práce“ se žáci učí rozpoznat své předpoklady a reálné možnosti své profesní orientace.
- Rozvíjíme manuální zručnost žáků.
- Při každé činnosti na škole je kladen velký důraz na dodržování pravidel bezpečnosti.
- Učíme je hodnotit výsledky své práce i práce ostatních.
- Výuka je doplňována praktickými exkurzemi.
- Poskytujeme poradenskou činnost žákům při volbě budoucí profese.
- Učíme žáky chápat hodnotu peněz a základní ekonomické principy a pojmy.
- Učíme žáky, aby pružně reagovali na nové nebo změněné pracovní podmínky.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ – pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

- Učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně se rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém, použít.
- Vedeme je k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu.
- Učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků.
- Učíme je využívat digitální technologie k usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění svých pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce.
- Vedeme je k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje je s novými technologiemi.
- Učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky.

3. 3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vzděláváni v běžných třídách spolu s ostatními žáky.

Při zabezpečování péče o jejich vzdělávání úzce **spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními**, pedagogicko-psychologickou poradnou a speciálně pedagogickým centrem.

Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně může škola zpracovat **plán pedagogické podpory žáka (PLPP)**. Plán pedagogické podpory zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. *PLPP sestavuje třídní učitel za pomoci výchovného poradce*. S plánem pedagogické podpory seznámí třídní učitel zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

Plán pedagogické podpory škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce spolu s třídním učitelem vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí výchovný poradce nebo třídní učitel zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Za spolupráci se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami odpovídá výchovný poradce. Ten také pro účely poskytování poradenské pomoci školským poradenským zařízením zajistí bezodkladné předání plánu pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení, pokud se žák podle něho vzdělával.

Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory, pokud je vypracován.

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka. Individuální vzdělávací plán se zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.

Individuální vzdělávací plán žáka se speciálními vzdělávacími potřebami sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učitelem vyučovacích předmětů, s výchovným poradcem a na základě doporučení školského poradenského zařízení. IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a podepsání doporučení zákonným zástupcem. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení a podepsání zákonným zástupcem. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. IVP může

být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV a předměty speciálně pedagogické péče.

Materiální zabezpečení pro práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je na velmi dobré úrovni. Sbírký jsou postupně doplňovány novými učebními pomůckami a učebnicemi v souladu s rozvojem poznatků v oboru.

V případě vzdělávání žáka s potřebou podpůrných opatření třetího a vyššího stupně může pracovat ve třídě vedle učitele **asistent pedagoga nebo jiný pedagogický pracovník**. V případě zajištění financování pracuje ve škole **speciální pedagog a školní psycholog**.

3. 4 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Za nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Nadaní a mimořádně nadaní žáci vykazují vysokou úroveň výkonů v jedné nebo více oblastech lidských činností.

Tito žáci jsou ve škole vzdělávání **v běžných třídách** společně s ostatními žáky.

U nadaného žáka před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně z důvodů akcelerovaného vývoje školních dovedností zpracuje škola **plán pedagogické podpory žáka (PLPP)**. Plán pedagogické podpory zahrnuje zejména popis nadání a oblastí akcelerace, případně obtíží, speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. PLPP sestavuje třídní učitel za pomoci výchovného poradce a učitele oblasti akcelerace žáka. S plánem pedagogické podpory seznámí třídní učitel zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

Plán pedagogické podpory škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce spolu s třídním učitelem vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí výchovný poradce nebo třídní učitel zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Za spolupráci se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami odpovídá výchovný poradce. Ten také pro účely poskytování poradenské pomoci školským poradenským zařízením zajistí bezodkladné předání plánu pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení, pokud se žák podle něho vzdělával.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a podepsání doporučení zákonným zástupcem. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení

poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Pro práci s nadanými žáky využíváme **metody a formy práce**, které jsou efektivní a stimulující, rozvíjejí jejich nadání a odpovídají jejich potřebám a možnostem. Respektujeme individuální rozdíly žáků i jejich potenciálu.

Mohou využívat i programů nabízených organizacemi, které podporují nadané, jako např. MENSA. Zapojují se do soutěží, řeší tvořivé úkoly, zpracovávají rozsáhlejší práce a projekty samostatně i ve skupinách.

Pokud mají tito žáci problémy se začleněním se do kolektivu, usilujeme o rozvoj jejich psychosociálních a komunikačních dovedností, budování dobrých vztahů ke spolužákům, učitelům i sobě samým.

3. 5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve školním vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV)**
- **Výchova demokratického občana (VDO)**
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VEG)**
- **Multikulturní výchova (MKV)**
- **Environmentální výchova (EV)**
- **Mediální výchova (MDV)**

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Proto je v našem školním vzdělávacím programu realizujeme formou začlenění do vzdělávacího obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů a částečně formou projektů. Odkazy na realizaci tematických okruhů průřezových témat jsou uvedeny v učebních osnovách jednotlivých vyučovacích předmětů.

Přehled o integraci průřezových témat do vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů a o projektech podle jednotlivých ročníků:

1. Osobnostní a sociální výchova

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova má v základním školství formativní charakter. Je prakticky zaměřené a využitelné v každodenním životě. Podílí se na utváření osobnosti žáka, podporuje jeho individualitu, respektuje jeho potřeby a zvláštnosti. Usiluje o vytváření životních dovedností žáků. Předmětem Osobnostní a sociální výchovy je samotný žák, skupina žáků i každodenní životní situace. Cílem průřezového tématu je pomoci každému žákovi najít svou vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k ostatním lidem a okolnímu světu.

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									
Rozvoj schopností poznávání	ČJ HV	M HV	M HV ČJS AJ	M ČJS	M ČJS	M HV ČJ D TV	M HV ČJ TV	M CH HV TV	M CH HV TV
Sebepoznání a sebepojetí	VV	VV ČJ ČJS	VV ČJS	VV AJ ČJ TV ČJS	VV TV ČJS	VV ČJ TV	VV VO TV	SP TV	TV
Seberegulace a sebeorganizace	TV PČ	TV PČ	TV PČ	TV	TV AJ	M ČJ	VO M ČJ	HV M SP	HV CH M

Psychohygiena	TV	TV ČJ	ČJS TV	TV	TV	VZ ČJ	ČJ	VZ	
Kreativita	ČJ			ČJ HV	HV	ČJ	ČJ	VV	VV
SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí		ČJS	ČJS			TV VO ČJ	TV ČJ	TV	TV
Mezilidské vztahy	ČJS	ČJS	ČJS			TV	TV ČJ, Z	TV VZ	TV Z
Komunikace	ČJ TV	ČJ TV	ČJ TV AJ	ČJ TV PČ AJ	TV PČ	VO ČJ AJ	ČJ AJ	ČJ AJ VZ	AJ ČJ
Kooperace a kompetice			AJ	AJ	AJ	Z M	ČJ M	CH ČJ M VZ	Z AJ CH ČJ M
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	PČ	PČ	PČ ČJS	PČ	PČ	ČJ	ČJ	ČJ VZ	
Hodnoty, postoje, praktická etika	ČJ TV	TV	TV ČJS	TV	TV		VO	VO	ČJ

2. Výchova demokratického občana

Průřezové téma Výchova demokratického občana má interdisciplinární a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Žák si osvojí modely konstruktivního řešení problémů se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen obsah daných tematických okruhů, ale i praktické zkušenosti a prožitky žáků. Jeho obsah prolíná většinou vyučovacích předmětů, blízkou vazbu má především na vzdělávací oblasti Člověk a společnost a Člověk a jeho svět.

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	VV ČJS	VV	VV ČJS	ČJS	ČJS	VO VV	VV SPZ	VV	VV
Občan, občanská společnost a stát	ČJS ČJ	ČJS	ČJ	ČJ	ČJ	HV Z D	HV VO	VO HV	HV Z D ČJ
Formy participace občanů v politickém životě					ČJS	VO	VO		VO
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					ČJS	D	Z	VO	D

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi. Tu je třeba chápat jako princip prostupující celým základním vzděláním. Průřezové téma rozvíjí vědomosti evropské identity při respektování identity národní. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva.

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá			AJ	AJ	AJ ČJS	AJ VV HV ČJ	VV AJ HV ČJ	VV ČJ HV	VO VV ČJ HV
Objevujeme Evropu a svět					ČJS		Z	AJ Z	VO
Jsme Evropané					ČJS	D	Z D	Z D	D Z VO

4. Multikulturní výchova

Průřezové téma Multikulturní výchova seznamuje žáky s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Žáci si pak lépe uvědomí svoji vlastní kulturní identitu. Multikulturní výchova rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu, toleranci a respektování odlišností.

Prispívá k vzájemnému poznávání majoritních a minoritních skupin, k odstranění nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference	PČ	ČJS PČ	ČJS PČ	PČ	PČ ČJ	VV HV	VV HV	VV HV Z	VV HV
Lidské vztahy	TV VV	TV VV	TV VV	VV	ČJS VV	Z VO	D Z AJ	VV HV VZ PRO 1	VO VV HV
Etnický původ					ČJS	VV HV	D VV HV	D PRO 1	D
Multikulturalita			AJ	AJ	AJ	Z ČJ	Z	ČJ AJ PRO 1	ČJ Z
Princip sociálního smíru a solidarity					ČJS				VO D

PRO 1 – Projekt *Multikulturalita*

5. Environmentální výchova

Průřezové téma Environmentální výchova v základním vzdělávání vychází z komplexního pojmání vztahu člověka k životnímu prostředí, za něj je považováno vše – od nejbližšího okolí po biosféru planety. Propojuje tak hlediska přírodovědná, sociální, technickoekonomická i estetická. Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických, občanských i časových. Dává do souvislosti lokální, regionální a globální problémy. Ukazuje možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření životního prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	ČJS			ČJS		PŘ	PŘ	Z	PŘ Z
Základní podmínky života		ČJS	ČJS	ČJS	ČJS	PŘ Z		PŘ CH	PŘ CH F
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	VV	VV	ČJS VV	VV	ČJS ČJ VV	PŘ VV D	VO VV	PRO 1 Z, F, D, VV VO	PŘ Z VV

Vztah člověka k prostředí	ČJS	ČJS	ČJS	ČJS	ČJS	PŘ Z VV ČJ	Z VV ČJ VZ	PRO 1 FY	PŘ Z
----------------------------------	-----	-----	-----	-----	-----	---------------------	---------------------	-------------	---------

PRO 1 – Projekt *Všeho s mírou*

6. Mediální výchova

Průřezové téma Mediální výchova přináší základní poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média jsou v současné době významným zdrojem poznatků, zkušeností a prožitků. Uplatnění jednotlivce ve společnosti vyžaduje schopnost umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií – z tisku, rozhlasu, televize, internetu apod. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, ovlivňují život jednotlivce i společnosti jako celku, životní styl a kvalitu života vůbec. Správné vyhodnocení mediálních sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovni mediální gramotnosti. Ta zahrnuje základní poznatky o fungování a roli médií ve společnosti a také získání dovedností důležitých k úspěšnému, aktivnímu a samostatnému zapojení se do mediální komunikace. Jedná se především o schopnost analyzovat mediální sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr. Dále pak o orientaci v mediovaných obsazích a schopnost využívat potenciál jednotlivých médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času.

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				HV INF	HV INF	ČJ Z HV INF	Z HV	Z HV	ČJ Z HV
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	VV	VV	VV		INF	INF		HV INF	ČJ HV
Stavba mediálních sdělení					ČJ				ČJ
Vnímání autora mediálních sdělení					ČJ				ČJ
Fungování a vliv médií ve společnosti				ČJ ČJS TV	ČJ ČJS TV	ČJ AJ	VO	AJ HV	VO HV D
Tvorba mediálního sdělení				VV	ČJ VV	ČJ VV	AJ VV	VV	ČJ VV

Práce v realizačním týmu					ČJ				ČJ
---	--	--	--	--	----	--	--	--	----

4. Učební plán

4.1 Povinné vyučovací předměty na 1. stupni

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník					Celková časová dotace na předměty	Z toho DČD*
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	9 (2)	10 (2)	9 (2)	7 (2)	8 (2)	43	10
	Anglický jazyk	1 (1)	1 (1)	3	3	3	11	2
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	5 (1)	5 (1)	5 (1)	23	3
Informatika	Informatika	-	-	-	1	1	2	0
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	2	2	2	3 (1)	3	12	1
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	0
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0
Celková povinná časová dotace		21	22	24	25	26	118	16

* Disponibilní časová dotace

Poznámky k učebnímu plánu

- **Z disponibilní časové dotace** je využito 16 hodin k posílení jednotlivých vzdělávacích oblastí, z toho nejvíce oblasti Jazyk a jazyková komunikace (12 hodin).
- V souladu se zaměřením školy je výuka **Anglického jazyka** zařazena již od 1. ročníku jako povinný předmět, a to v 1. ročníku a ve 2. ročníku s časovou dotací 1 hodiny a od 3. ročníku s časovou dotací 3 hodiny.
- Ve vyučovacím předmětu **Pracovní činnosti** je realizován vzdělávací obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, který je rozdělen na čtyři povinné tematické okruhy *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů*.
- Povinná **výuka plavání** je zařazena ve 3. a ve 4. ročníku v rozsahu 20 hodin za školní rok.
- **Průřezová témata** jsou začleněna jako integrativní součást realizovaných vzdělávacích obsahů ve všech ročnících, viz tabulky str. 15 – 20.
- **Učební plán se bude pro žáky I. stupně realizovat nejpozději od školního roku 2023/2024.**

4. 2 Povinné vyučovací předměty na 2. stupni

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník				Celková časová dotace na předměty	Z toho DČD*
		6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5 (1)	5 (1)	5 (1)	5 (2)	20	5
	Anglický jazyk	4 (1)	3	3	3	13	1
	Další cizí jazyk	-	2 (2)	2 (2)	2 (2)	6	0
Matematika a její aplikace	Matematika	5 (1)	5 (1)	5 (1)	5 (2)	20	5
Informatika	Informatika	1	1	1	1	4	0
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2 (1)	2	8	1
	Výchova k občanství	1	1	-	1	3	
Člověk a příroda	Fyzika	2	1	2	2 (1)	7	5
	Chemie	-	-	2	2 (1)	4	
	Přírodopis	2	2 (1)	2	1	7	
	Zeměpis	2	2	1	2 (1)	7	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	-	3	0
	Výtvarná výchova	2	1	2	1	6	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	1	1 (1)	-	3	1
	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	
Člověk a svět práce	Svět práce	-	1	1	1	3	0
Celková povinná časová dotace		30	30	32	30	122	18

* Disponibilní časová dotace

Poznámky k učebnímu plánu

- **Z disponibilní časové dotace** je využito 18 hodin k posílení jednotlivých vzdělávacích oblastí, z toho 6 hodin povinně využito pro Další cizí jazyk.
- Ve vyučovacím předmětu **Svět práce** jsou realizovány tyto tematické okruhy vzdělávací oblasti Člověk a svět práce:
 - **Práce s laboratorní technikou** v 7. ročníku,
 - **Svět práce** v 8. a 9. ročníku.
- **Průřezová témata** jsou začleněna jako integrativní součást realizovaných vzdělávacích obsahů ve všech ročnících, viz tabulky str. 15 – 20.
V 8. ročníku je část obsahu průřezového tématu Environmentální výchova realizována formou **projektu Všeho s mírou** a průřezového tématu Multikulturní výchova formou projektu **Multikulturalita**.
- **Učební plán se bude realizovat postupným náběhem ve školním roce 2021/2022, kdy se podle něj začnou vzdělávat žáci 6. ročníku. Ve školním roce 2022/2023 se podle něj budou vzdělávat žáci 6. a 7. ročníku atd.**

5. Učební osnovy

5.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace má ve vzdělávacím procesu stěžejní postavení, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a uplatňovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje v povinných vyučovacích předmětech **Český jazyk a literatura**, **Anglický jazyk** a **Další cizí jazyk**.

5.1.1 Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura má mezi ostatními předměty čelné postavení, jež je dáno tím, že podstatným způsobem ovlivňuje vztah žáků ke skutečnosti, rozvíjí jejich myšlení a dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojí, umožňují vzdělávání ve všech dalších oborech. Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura lze rozdělit do tří složek: **Komunikační a slohová výchova**, **Jazyková výchova** a **Literární výchova**. Vzdělávací obsah těchto složek se však vzájemně prolíná. Nejdůležitějším úkolem předmětu je rozvoj komunikativních dovedností. Učí žáky kultivovanému mluvenému i písemnému vyjadřování a porozumění různým druhům jazykových sdělení. Žáci jsou vedeni k praktickému zvládnutí základních pravidel pravopisu a gramatiky potřebných k osvojení spisovné podoby českého jazyka. Důležitá je také práce s informacemi, jejich vyhledávání z různých zdrojů a zpracovávání. V literární výchově žáci získávají základní znalosti z literární teorie a historie, rozvíjí si schopnosti s porozuměním číst, interpretovat a prožívat literární dílo, utváří si literární vkus, který může ovlivnit jejich postoje a hodnotovou orientaci a obohatit jejich život.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova** (rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy – empatie, pohled na svět očima druhého, přátelství; komunikace; kooperace a kompetice – vedení a organizování práce skupiny...), **Výchova demokratického občana** (demokratické zásady v dílech spisovatelů...), **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (Evropa a svět nás zajímá - rodinné příběhy a zážitky z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích, představitelé a díla světové literatury...), **Multikulturní výchova** (multikulturalita – specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin...), **Environmentální výchova** (význam ochrany přírody, citlivý vztah k přírodě...), **Mediální výchova** (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; vztah mediálního sdělení a reality – typy sdělení, jejich funkce, opakované užívání prostředků ve zpravodajství a reklamě; stavba mediálních sdělení; tvorba mediálních sdělení...).

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je vyučován od 1. do 9. ročníku. Časová dotace předmětu na prvním stupni je devět hodin týdně v 1. a ve 3. ročníku, deset hodin týdně ve

2. ročníku, sedm hodin týdně ve 4. ročníku a osm hodin v 5. ročníku. Časová dotace na druhém stupni je pět hodin týdně ve všech ročnících, z toho jedna hodina je realizována vnější diferenciací dělením žáků na dvě skupiny vzhledem k jejich schopnostem a nadání. Také na prvním stupni je možné při větším počtu žáků dělit některé hodiny na skupiny.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, využívány jsou také výukové počítačové programy v učebně informatiky. Pro žáky jsou pořádány projekty a besedy, literární exkurze do knihoven a muzeí, návštěvy divadla a kina.

Literární výchova může být vyučována formou čtenářských dílen.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- rozvíjíme dovednosti žáků samostatně si osvojovat nové poznatky
- vedeme žáky k aplikaci naučených pravopisných a gramatických pravidel
- vedeme žáky k přesnému a úplnému pochopení čteného textu a seznamujeme je s termíny souvisejícími s probíraným učivem
- snažíme se vytvářet u žáků kladný vztah k poznávání a učení
- zadáváme zajímavé, motivující a diferencované úkoly
- žáci vyhledávají a třídí informace z různých zdrojů (slovníky, odborná literatura, internet, exkurze...)
- učíme žáky kritickému hodnocení a sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky samostatně nalézat a řešit problémy, vyvozovat své závěry
- zařazujeme metodu skupinové práce
- vedeme žáky ke spolupráci při řešení úkolů
- pěstujeme u žáků schopnost poučit se z chyb
- využíváme řešení aktuálních problémů formou diskuse

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky zvládnutí základních pravidel komunikace
- vedeme žáky k výstižnému a kultivovanému projevu, rozšiřujeme jejich slovní zásobu, dbáme na správné formulace obsahu sdělení
- rozvíjíme schopnosti žáků vyjadřovat vlastní myšlenky a názory v logickém sledu
- podporujeme zapojování žáků do diskuse
- vedeme žáky k obhajování vlastního názoru a vhodné argumentaci
- využíváme metody kooperativního učení
- snažíme se eliminovat u žáků strach a stud

Kompetence sociální a personální:

- využíváme metodu skupinové práce, při níž žáci vzájemně spolupracují a pomáhají si
- vedeme žáky k respektování ostatních a jejich názorů
- samostatnou prací a řešením přiměřeně náročných úkolů umožňujeme žákům seberealizaci
- posilujeme jejich sebedůvěru, umožňujeme každému z žáků prožít úspěch

- využíváme prvků tvořivé dramatiky, navozováním vhodných situací dosahujeme prožívání konkrétních životních rolí
- umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel chování a dbáme, aby je žáci dodržovali

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k zodpovědnému jednání a uvědomění si svých práv a povinností
- vedeme žáky k ochraně našich tradic, kulturního dědictví a životního prostředí
- směřujeme žáky k zapojování se do kulturního dění
- vedeme žáky ke zvládnutí komunikace i ve vyhraněných situacích

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k dodržování základních hygienických pravidel při práci
- žáci spojují teoretické poznatky s praxí
- učíme žáky organizovat a plánovat učení, plán dodržovat a dosahovat vytýčeného cíle
- nabízíme žákům různé způsoby učení
- rozvíjíme u žáků schopnost vnímat hodnoty lidské práce

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k získávání, vyhledávání a kritickému posuzování dat, informací a digitálního obsahu
- učíme žáky vhodně volit a používat digitální nástroje s ohledem na danou situaci
- rozvíjíme etické hodnoty pro komunikaci, spolupráci a sdílení informací

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	1.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči • ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích • ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev • ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení - hlasité čtení jednoduchých vět - vytváření správné techniky čtení – věcné a praktické čtení - naslouchání - věcné a aktivní naslouchání - jednoduché vedení dialogu i mimojazykovými prostředky řeči - mluvený projev - základy techniky mluveného projevu - komunikační žánry – pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vypravování na základě vlastních prožitků <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - písemný projev - základní hygienické návyky při psaní – správný úchop, hygiena zraku a sezení - základy techniky psaní – zvládnutí uvolňovacích cviků ruky, kresebné cviky velkých tvarů - naučí se správné tvary písmen celé abecedy a číslic - píše správné pořadí písmen ve slově, učí se používat zpětnou vazbu – kontrola - opis, přepis slov a jednoduchých vět - přepis tištěného textu, psaní diktátů jednotlivých 	<p>EV – vztah žáka k životnímu prostředí</p> <p>VV – kresebné cviky uvolňovacích cviků a velkých tvarů písmen</p>

<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev • ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení • ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<p>slov i jednoduchých vět</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyprávění podle obrázkové osnovy 	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky • ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu 	<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvuková stránka jazyka - rozlišení hlásek, správná výslovnost hlásek, odlišování dlouhých a krátkých samohlásek - hláska, slabika, slovo – stavba slova - slovní zásoba a tvoření slov - rozvíjení a rozšíření slovní zásoby, porozumění významu slov, slova opačná - správné tvary slov - začátek a konec věty, správná intonace vět 	<p>OSV – rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace (Rozvoj schopností poznávání) - poznávání, zapamatování si, cvičení smyslového vnímání, komunikace, řeč těla, dovednost analýzy postojů a hodnot kreativita</p> <p>VV – malování tvarů hlásek</p> <p>HV – rytimizace říkadel</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti literární texty přiměřené věku • ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu • ČJL-3-3-03 odlišuje pohádku od ostatních vyprávění • ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení a naslouchání, recitace básnického textu, reprodukce jednoduchého textu - vytváření kladného postoje ke knize - seznamuje se se základními literárními druhy a žánry- rozpočítadla, říkanky, hádanky, básně, pohádky, spisovatel, ilustrátor - reprodukce pohádky podle obrázkové osnovy, drammatizace pohádky 	<p>EGS – rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy</p> <p>HV – rytimizace říkadel a rozpočítadel</p> <p>VV – ilustrace pohádky, pohádkové osnovy, doplnění textu s obrázkem</p>

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	2.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí tempo řeči • ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči • ČJL-3-1-07 tvoří krátký mluvený projev na základě vlastních prožitků • ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - plynulé čtení jednoduchých vět - čtení praktické a věcné - naslouchání - věcné a aktivní naslouchání, jednoduché vedení dialogu - mluvený projev - základy techniky mluveného projevu - dýchání, tvoření hlasu, intonace - komunikační žánry – pozdrav, oslovení, omluva, prosba, poděkování, vypravování – dokončení příběhu - psaní adres, dopisu, přání, blahopřání, pozdrav z prázdnin, úprava písemnosti – nadpis, odstavec - vypravování podle obrázkové osnovy, dokončení příběhu, reprodukce - osnova - popis <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - písemný projev - základní hygienické návyky při psaní, hygiena zraku a sezení - nácvik psaní velkých tiskacích písmen pro výuku geometrie - umíst'ování diakritických 	<p>OSV – rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti (Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč lidských skutků, dialog, komunikace v různých situacích)</p> <p>VDO – napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí (Lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování)</p> <p>HV – rytmičtva, melodizace, intonace</p>

<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-1-10 píše formálně a věcně jednoduchá sdělení • ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<p>znamének</p> <ul style="list-style-type: none"> - psaní adres, dopisu, přání, blahopřání, pozdrav 	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky • ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná - ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu, děj, věc, okolnost, vlastnost • ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru • ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné tvary slov • ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy • ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky 	<p>Jazyková výchova slovo, slabika, hláska, písmeno</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvuková stránka jazyka - rozlišování hlásek, výslovnost dlouhých a krátkých samohlásek - stavba slova – slabiky - dělení slov na konci řádku, slabikotvorné r, l, dvojhásky - souhlásky znělé a neznělé - abeceda – vyhledávání a řazení slov, užití v praktickém životě - slovní zásoba a tvoření slov - slova opačného významu - slova nadřazená a podřazená - slova souřadná - Tvarosloví - slovní druhy, tvary slov - základní slovní druhy – podstatná jména, slovesa, předložky - skladba - věta a souvětí, spojování a oddělování vět, spojky a jejich funkce, spojovací výrazy - druhy vět podle postoje mluvčího, výběr vhodných jazykových prostředků - tvoření vět ze slov, správná intonace - pravopis ú/ů – upevňování - tvrdé a měkké souhlásky - slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě 	<p>OSV – vede k porozumění sobě samému a druhým, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě a mimo ni (Sebepoznání a sebepojetí – moje vztahy k druhým)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev, ú/ů; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování 	<ul style="list-style-type: none"> - velká písmena na začátku věty – upevňování pravopisu - pravopis jmen místních, jména obecná a vlastní (osob, zvířat a místních pojmenování) 	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu • ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění • ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukce textu - přednes básně nebo úryvku prózy, recitace - líčení atmosféry příběhu, kladný postoj ke knize - recitace básnického textu, vyprávění pohádek a povídek o dětech - literární druhy a žánry – rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka - próza, poezie, divadlo - volná reprodukce textu, dramatizace pohádky, povídky, přednes básně 	<p>OSV – vede k porozumění sobě samému a druhým, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě a mimo ni (Kreativita – tvořivost v mezilidských vztazích)</p> <p>VDO – vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností (Občan, občanská společnost a stát – přijímat odpovědnost za své postoje a činy)</p> <p>VV – výtvarné ztvárnění pohádky, příběhu, ilustrace pohádky</p> <p>PČ – loutky – základy divadla</p> <p>HV – intonace, melodie, rytmus</p>

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	3.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči • ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích • ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev • ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení - čtení praktické a věcné, vedení dialogu - naslouchání - praktické naslouchání - věcné naslouchání - souvislé jazykové projevy, mimojazykové prostředky - mluvený projev - techniky mluveného projevu, dýchání, tvoření hlasu, intonace - komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, jednoduchá zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu, základní komunikační pravidla, mimojazykové prostředky řeči - písemný projev - upevňování techniky psaní celé abecedy a číslic - žánry písemného projevu: adresát, blahopřání, pozdrav, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, dopis, inzerát, jednoduché tiskopisy, popis, osnova, vypravování - vyprávění podle obrázkové osnovy, vypravování – dokončení příběhu, reprodukce - osnova 	<p>OSV – rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti (Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč lidských skutků, dialog, komunikace v různých situacích)</p>

<p>kontroluje vlastní písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení • ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 		
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky • ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná • ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu: děj, věc, okolnost, vlastnost • ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru • ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves • ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy • ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle 	<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči - abeceda – užití v praktickém životě, vyhledávání slov (encyklopedie, slovníky) - slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma - stavba slova – část příponová, předponová, kořen a koncovka - tvarosloví - vyhledávání jednotlivých slovních druhů v celé škále - slovní druhy, určování kategorií podstatných jmen (pád, číslo, rod, životnost), časování sloves (osoba, číslo, čas) - jména obecná a vlastní (osob, zvířat a místních pojmenování) - skladba - věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice, 	

<p>postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev, ú/ů; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování 	<p>spojky a jiné spojovací výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy vět podle postoje mluvčího, správná intonace ve větách i souvětích - tvrdé a měkké souhlásky, vyjmenovaná slova 	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu • ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění • ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynu učitele a podle svých schopností 	<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - zážitkové čtení a naslouchání, reprodukce, recitace básnického textu - postoje ke knize, k textu, líčení atmosféry - základní literární žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka, báseň, bajka, povídka) - literární pojmy (rým, verš, sloka, spisovatel, básník, ilustrátor, kniha, čtenář, divadelní představení, divák, herec, maňásci, loutky, postava, děj, prostředí) 	<p>EV – vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví (Vztah člověka k prostředí – naše obec)</p> <p>VV – výtvarné vyjádření daného textu</p> <p>HV – zpěv písni souvisejících s obsahem textu</p>

Oblast:	Předmět:	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL 5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • ČJL 5-1-02 vybírá podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává • ČJL 5-1-03 porovnává úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zaznamenává si z něj podstatná fakta • ČJL 5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor • ČJL 5-1-07 nalézá náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • ČJL 5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace píše jednoduché komunikační žánry • ČJL 5-1-09 píše správně po stránce obsahové a formální 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení - správná technika čtení – plynulost, intonace - uvědomělé čtení s porozuměním - hlavní a vedlejší postavy - záznam důležitých informací - popis - orientace v textu, porozumění sdělení - reprodukce jednoduchých textů - klíčová slova - otázky k textu - orientace v encyklopediích pro děti - dialog - naslouchání - telefonický rozhovor - mluvený projev - technika mluveného projevu - členění vět, frázování, síla a barva hlasu - spisovná, nespisovná a hovorová řeč – situace, kde se užívá - vyprávění, popis, dopis - formy společenského styku – adresa, blahopřání, pozdrav, zpráva, oznámení, pozvánka - sestavení osnovy, členění textu, časová posloupnost vyprávění - písemný projev - správné sezení, hygienické návyky při psaní, formální úprava textu, technika psaní 	<p>OSV – pomáhá k utváření pozitivního postoje k sobě samému a k druhým</p> <p>MDV – učí využívat potenciál médií jako zdroj informací. Fungování a vliv médií ve společnosti – role médií v každodenním životě</p> <p>VDO – prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování (Občan a občanská společnost a stát – vztah k jinému, Respekt k identitám)</p> <p>OSV – rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti (Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem)</p> <p>MKV – stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení (Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti)</p> <p>OSV – přispívá k utváření mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni (Sebepoznání a sebepojetí – moje vztahy)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • ČJL 5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti 		<p>k druhým lidem)</p> <p>EV – poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí (Lidské aktivity a problémy životního prostředí – vlivy na životní prostředí)</p> <p>ČJS – živá a neživá příroda</p> <p>ČJS – naše vlast, život na zemi, české dějiny</p> <p>ČJS – učivo o přírodě, dějiny, zeměpisné učivo</p> <p>ČJS – učivo o přírodě, dějiny, zeměpisné učivo</p> <p>HV – rytmičace</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová • ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • ČJL-5-2-03 rozlišuje a třídí slovní druhy plnovýznamových slov, využívá je v gramaticky správných tvarech mluveného projevu • ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary • ČJL-2-2-05 vyhledává základní skladebnou dvojici • ČJL-5-2-06 odlišuje větu 	<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvuková stránka jazyka - význam slov - slova nadřazená a podřazená - slova jednoznačná a mnohoznačná - slova citově zbarvená - antonyma, synonyma, homonyma - slovní zásoba a tvoření slov - stavba slova - kořen, předpona, přípona - rozlišování předpon a předložek - Tvarosloví - slovní druhy - podstatná jména – mluvnické kategorie, vzory, koncovky podstatných jmen - slovesa – infinitiv, časování ve všech tvarech oznamovacího způsobu - slova spisovná a nespisovná - hovorová čeština 	<p>OSV – rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti (Komunikace dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)</p>

<p>jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje • ČJL-2-2-08 píše správně i/y po obojetných souhláskách • ČJL5-2-09 zvládá základní princip syntaktického pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> - Skladba - jednoduchá věta - určování podmětu a přísudku - psaní i/y v přičestí minulém ve větách s holým podmětem - souvětí - spojování vět jednoduchých v souvětí - počet vět v souvětí, stavba souvětí - spojovací výrazy – spojky, zájmena, příslovce - obměny souvětí - Pravopis - vyjmenovaná slova - příbuzná slova - shoda podmětu s přísudkem - holý podmět 	<p>ČJS - využívá různých znalostí při tvorbě souvětí a tvoří souvětí na dané téma v návaznosti na právě probírané učivo v předmětu</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-3-01 zdokonaluje se ve čtení, vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma • ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů 	<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - zážitkové čtení a naslouchání - poslech literárních textů - recitace - svět fantazie - reprodukce obsahu textu, hodnocení postav literárního díla, jejich vztahů a motivů jednání - přednes textů, dramatizace, výtvarné ztvárnění - tvorba vlastního textu - poezie, próza, divadlo, film - ilustrace, ilustrátoři dětských knih - kulturní život regionu - rozpočítadlo, hádanka, říkanka - báseň – verš, rým - přirovnání - pohádka, povídka, bajka, pověst - spisovatel, básník, kniha, čtenář - divadelní představení, herec, režisér - besedy o knihách, divadle, filmu 	<p>OSV - vede k porozumění sobě samému a druhým (Sebepoznání a sebepojetí - jak se promítá mé já v mém chování)</p> <p>OSV – rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti (Komunikace – dialog)</p> <p>VDO - vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností (Občan, občanská společnost a stát – přijímat odpovědnost za své postoje a činy)</p> <p>ČJS - obrazy z českých dějin</p> <p>ČJS – náš region</p> <p>VV – ilustrátoři, ilustrace</p> <p>INF - napíše a pošle sms</p> <p>HV – intonace, melodie, rytmus</p>

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • ČJ-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává • ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • ČJS-5-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor zanechá vzkaz na záznamníku • ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě • ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) - naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) - mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) - písemný projev – základní hygienické návyky 	<p>EV – vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožení (lidské aktivity a problémy životního prostředí – změny v krajině)</p> <p>MDV – vede k týmové práci i v redakčním</p> <p>MKV – učí komunikovat, chápat a tolerovat odlišné zájmy a názory druhých (Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení)</p> <p>ČJS – člověk a životní prostředí</p> <p>ČJS – obrazy z českých dějin</p> <p>ČJS – poznávání vesmíru</p> <p>INF – komunikace na internetu, práce s textovým prohlížečem Word</p> <p>HV – muzikál</p> <p>VV – výtvarné vyjádření skutečnosti</p> <p>VV – výtvarné vyjádření děje</p> <p>VDO – prohlubuje empatii a schopnost aktivního naslouchání (Občan, občanská společnost a stát – respekt k identitám,</p>

<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové a formální jednoduché komunikační žánry • ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti • ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slov vícevýznamová • ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, příponovou a koncovku • ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu • ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary • ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty • ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí vhodně změni větu jednoduchou v souvětí • ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje 	<p>(správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování</p> <p>- Stavba slova</p> <ul style="list-style-type: none"> - předpony, přípony, kořen, části slova - slovotvorný základ, zdvojené souhlásky předpony dle smyslu slova <p>- Národní jazyk (mateřský jazyk)</p> <ul style="list-style-type: none"> - nástroj dorozumívání - spisovná výslovnost a pravopis souhláskových skupin <p>Základní větné členy</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy podmětů ve větách - přísudek slovesný <p>Věta jednoduchá a souvětí</p> <ul style="list-style-type: none"> - spojování vět v souvětí <p>Spojovací výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> - předložky a spojky - přímá řeč - interpunkce <p>Vyjmenovaná a příbuzná slova</p> <p>Syntax</p> <p>podmět rodu mužského, ženského, středního větné členy – přívlastek (seznámení)</p>	<p>vzájemná komunikace a spolupráce, vztah k jinému)</p> <p>MDV – vede k týmové práci i v redakčním kolektivu, učí využívat média jako zdroj informací, zábavy a volného času (Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti – role médií v každodenním životě)</p>
--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách • ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu 		
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy, názory a pocity z četby a zaznamenává je. • ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma • ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru u literárních textů používá elementární literární pojmy 	<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - besedy o knihách, divadle, rozhlasových a televizních pořadech - tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání - ilustrace různých výtvarníků, jejich porovnávání 	<p>MKV – učí komunikovat chápat a tolerovat odlišné zájmy a názory druhých kulturního zakotvení)</p> <p>MDV – vede k týmové práci i v redakčním kolektivu, učí využívat média jako zdroj informací, zábavy a volného času (Fungování a vliv médií ve společnosti – role médií v každodenním životě)</p> <p>ČJS – člověk ve společenství</p> <p>VV – ilustrace</p>

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	6.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	Jazyková výchova Obecné poučení o jazyce	MKV – učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin (Multikulturalita – komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin) Z – Česká republika – nářečí (9. r.) AJ/NJ – jazyky jiných zemí
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-03 samostatně pracuje se základními jazykovými příručkami (především Pravidla českého pravopisu a Slovník spisovné češtiny), orientuje se v základních jazykových příručkách a vyhledá příslušný jazykový jev 	Seznámení a práce s jazykovými příručkami	OSV – formuje studijní dovednosti (Rozvoj schopností poznávání - dovednosti pro učení a studium)
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná přejatá slova • ČJL-9-2-05 vysvětlí rozdíl mezi psanou a mluvenou podobou českého jazyka • ČJL-9-2-01 vysloví intonačně správně věty s rozdílnou větovou melodií (věty tázací, oznamovací, rozkazovací), dodržuje přiměřené tempo řeči, věty s rozdílnou větovou melodií 	Zvuková stránka jazyka	OSV – rozvíjí dovednosti dobré komunikace (Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální a neverbální, technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování) AJ/NJ – slova přejatá do ČJ

(věty tázací, oznamovací, rozkazovací)		
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-07 ovládá pravopis shody přísudku s podmětem, zapíše interpunkčně správně přímou řeč • ČJL-9-2-06 určuje větné členy a uvědomuje si vztahy mezi nimi, znázorní graficky stavbu jednoduché věty, rozliší větu jednoduchou a souvětí • ČJL-9-2-06 doplní interpunkci v jednodušším souvětí • ČJL-9-2-07, ČJL-9-2-06 převede přímou řeč na nepřímou a naopak 	Skladba	OSV – formuje dovednosti a rozvíjí vědomosti týkající se duševní hygieny (Psychohygiena – dobrá organizace času)
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-04 vyjmenuje a charakterizuje slovní druhy, přiřazuje slova ke slovním druhům • ČJL-9-2-04 tvoří a používá spisovné tvary slov ohebných • ČJL-9-2-04 ovládá morfologické pravopisné jevy • ČJL-9-2-04 určuje mluvnické kategorie podstatných a přídavných jmen • ČJL-9-2-04 určuje osobu, číslo, čas, způsob a rod u sloves 	Tvarosloví	OSV – formuje studijní dovednosti (Řešení problémů a rozhodovací dovednosti zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu)
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-09 zpracuje osnovu vypravování 	Komunikační a slohová výchova Vypravování	VEG – rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné k porozumění sociálním a

<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-09 promyslí stavbu a návaznost textu • ČJL-9-1-04 používá jazykové prostředky běžné pro vypravování • ČJL-9-1-06 vypravuje příběh (ústně a písemně) 		<p>kulturním odlišnostem mezi národy (Evropa a svět nás zajímá, rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa)</p> <p>OSV – rozvíjí dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti (Kreativita – rozvoj základních rysů kreativity)</p> <p>Z – Zeměpis světadílů a oceánů</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-09 zpracuje osnovu popisu, popisuje pozorovanou skutečnost výstižně, přesně a srozumitelně • ČJL-9-1-05 používá vhodné jazykové prostředky • ČJL-9-1-05 podá návod, jak určitou věc vyrobit či udělat 	<p>Popis</p>	<p>OSV – vede k porozumění sobě samému a druhým (Poznávání lidí – vzájemné Poznávání se ve skupině a třídě)</p> <p>PČ – popis pracovní činnosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-05 uvede rozdíl mezi zprávou a oznámením, vytvoří vlastní zprávu a oznámení se všemi náležitostmi • ČJL-9-1-02 rozliší zprávu a oznámení na příkladech 	<p>Zpráva a oznámení</p>	<p>MDV – vede ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – rozlišování zábavných prvků ve sdělení od informativních a společensky významných, chápání podstaty mediálního sdělení)</p> <p>MDV – rozvíjí komunikační schopnost při stylizaci psaného a mluveného textu</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení, vyhledá v textu klíčová slova a formuluje hlavní 	<p>Výpisky a výtah</p>	<p>OSV – formuje studijní dovednosti (Sebepoznání a sebepojetí – moje učení)</p>

<p>myšlenky textu</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-08 vytvoří výpisky z krátkého textu (heslovitě i ve větách) • ČJL-9-1-08 vytvoří výtah z přečteného textu • ČJL-9-1-08 přednese referát 		<p>F, Z, CH, PŘ – práce s odborným textem</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-09 dodržuje formální a strukturní úpravu dopisu • ČJL-9-1-10 charakterizuje a rozlišuje dopis úřední a osobní • ČJL-9-1-10 používá jazykové prostředky vhodné pro daný slohový útvar • ČJL-9-1-05 napíše objednávku 	<p>Dopis Elektronická komunikace</p>	<p>OSV – Komunikace (nástroje komunikace)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-01 přečte jasně a srozumitelně text a reprodukuje příběh vlastními slovy • ČJL-9-3-03 vyjádří své dojmy z přečteného textu • ČJL-9-3-04 vytváří vlastní texty • ČJL-9-3-01 výtvarně ztvární literární text 	<p>Literární výchova Zásady práce s literárními texty</p>	<p>OSV – formuje studijní dovednosti (Seberegulace a sebeorganizace - plánování učení a studia)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-06 charakterizuje literární žánr bajky • ČJL-9-3-06 uvede 	<p>Bajka</p>	<p>OSV – přispívá k uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování (Poznávání lidí – mezilidské vztahy)</p>

<p>výrazné představitele tohoto literárního žánru</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-01 vyhledá v bajce poučení 		<p>OSV – vede k uvědomování si různosti lidských skutků (Komunikace – řeč lidských skutků)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-06 definuje literární žánr pohádky a jeho rysy, orientuje se v základních představitelích, kteří psali či sbírali pohádky • ČJL-9-3-01 vypráví pohádku 	<p>Pohádka</p>	<p>VEG – vede k poznání literatur jiných národů (Evropa a svět nás zajímá – pohádky jiných národů)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-06 rozliší dané literární žánry (báje, mýtus, pověst, kronika, legenda) • ČJL-9-3-06 jmenuje autory píšící tyto žánry • ČJL-9-3-01 vypráví báji a pověst (zejména ve vztahu k regionu či naší zemi) 	<p>Staré příběhy</p>	<p>D – Staré řecké a římské báje a pověsti (6. r.), Počátky českého státu (7. r.)</p> <p>VV – comics (6. r.)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-06 charakterizuje rozdíl mezi krásnou literaturou psanou v próze či ve verších • ČJL-9-3-06 rozliší báseň lyrickou, epickou a lyrickoepickou • ČJL-9-3-06 orientuje se v pojmech verš, rým, strofa • ČJL-9-3-01 zarecituje báseň • ČJL-9-3-06 charakterizuje žánr balady, uvede jeho představitele 	<p>Poezie</p>	<p>OSV – formuje studijní dovednosti (Rozvoj schopností poznávání, cvičení dovednosti zapamatování)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-04 rozvíjí si fantazii a tvořivost • ČJL-9-3-06 rozliší literaturu s prvky fantazie 	<p>Svět fantazie</p>	<p>OSV – podporuje komunikační dovednosti (Kreativita-rozvoj základních rysů kreativity, originalita, schopnost vidět věci jinak)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-06 seznamuje se s literaturou, jejímž hlavním motivem je příroda 	<p>Příroda v literatuře</p>	<p>EV – vede k odpovědnosti za ochranu přírody, učí komunikovat o problémech životního prostředí (Lidské aktivity a problémy životního prostředí)</p> <p>Z – Přírodní složky a oblasti Země (6. r.)</p> <p>PŘ – Ochrana přírody a životního prostředí (9. r.)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-06 rozlišuje dialog a monolog • ČJL-9-3-06 orientuje se v divadelní a filmové terminologii • ČJL-9-3-04 zpracuje jednoduchý scénář • ČJL-9-3-08 zdramatizuje krátkou ukázkou ze scénáře • ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém, filmovém zpracování 	<p>Divadlo a film</p>	<p>MDV – učí využívat potenciál médií jako zdroje kvalitní zábavy (Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na kulturu, role filmu a televize v životě jednotlivce) - dramatická výchova, dramaturgie textu</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-06 jmenuje autory dobrodružných knih a autory humoristické literatury • ČJL-9-3-06 charakterizuje dětského hrdinu příběhu 	<p>Dobrodružné příběhy a humoristická literatura</p>	<p>OSV – vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci (Hodnoty, postoje a praktická etika – pomáhající a prosociální chování)</p> <p>OSV – přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů (Mezilidské vztahy přátelství,</p>

<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-03 vypráví vlastní zážitky z četby • ČJL-9-3-03 jmenuje autory, kteří psali o dětech 		<p>pohled na svět očima druhého)</p> <p>OSV – vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci (Hodnoty, postoje a praktická etika – pomáhající a prosociální chování)</p>
<p>Oblast:</p> <p>Jazyk a jazyková komunikace</p>	<p>Předmět:</p> <p>Český jazyk a literatura</p>	<p>Ročník:</p> <p>7.</p>
<p>Očekávané výstupy</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-04 vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé neohebné slovní druhy, přiřazuje slova k neohebným slovním druhům • ČJL-9-2-04 volí vhodné předložky a spojky v souvětích • ČJL-9-2-07 ovládá pravopisné jevy morfologické a syntaktické 	<p>Jazyková výchova Tvarosloví – slova neohebná</p>	<p>OSV – podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny (Psychohygiena – dobrá organizace času)</p> <p>OSV – formuje studijní dovednosti a podporuje dovednosti duševní hygieny (Seberegulace a sebeorganizace – plánování učení a studia)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-04 rozlišuje podstatná jména obecná a vlastní • ČJL-9-2-07 napíše správně a zdůvodní velká písmena u vlastních jmen 	<p>Pravopis vlastních jmen</p>	<p>OSV – formuje studijní dovednosti (Řešení problémů – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-02 rozliší slovo a sousloví • ČJL-9-2-02 vysvětlí rozdíl mezi slovem jednoznačným a mnohoznačným, chápe přenesení pojmenování 	<p>Slovní zásoba a tvoření slov</p>	<p>OSV – rozvíjí dovednosti pro spolupráci, uvědomuje si hodnoty různosti názorů a přístupů k řešení problémů, napomáhá zvládání vlastního chování (Kooperační kompetence – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci: jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů,</p>

<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-04 pro danou komunikační situaci volí vhodnou slovní zásobu • ČJL-9-2-02 rozlišuje homonyma, synonyma a antonyma, uvede příklady • ČJL-9-2-02 rozlišuje způsoby obohacování slovní zásoby • ČJL-9-2-02 rozlišuje tři způsoby tvoření českých slov 		<p>podřízení se, vedení a organizování práce skupiny, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situací (soutěže, konkurence)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-06 rozliší větu hlavní a vedlejší • ČJL-9-2-06 určuje druhy vedlejších vět • ČJL-9-2-07 nahradí větný člen vedlejší větou a naopak • ČJL-9-2-07 ovládá pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché a v jednodušším souvětí 	<p>Skladba</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-06 v mluveném projevu vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků 	<p>Komunikační a slohová výchova Vypravování</p>	<p>VEG – podněcuje zájem žáků o Evropu (Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy a zážitky z Evropy a světa)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-01 odliší fakta od názorů a hodnocení, ověří fakta • ČJL-9-1-02 rozliší subjekt. a objekt, sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • ČJL-9-1-03 rozpozná manipulativní komunikaci a zaujme k ní kritický postoj 	<p>Naslouchání</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-04 vyjadřuje se kultivovaně a výstižně • ČJL-9-1-05 používá vhodné spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • ČJL-9-1-06 vhodně využívá verbálních, nonverbálních, paralingválních prostředků řeči 	<p>Mluvený projev</p>	<p>OSV – rozvíjí dovednosti dobré komunikace (Komunikace –dovednosti pro sdělování verbální i neverbální; řeč těla, řeč zvuků a slov; specifické komunikační dovednosti, monologické formy, vstup do tématu „rétorika“)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-08 připraví a přednese referát na zadané téma 	<p>Referát</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-09 popíše vybrané umělecké dílo 	<p>Popis uměleckého díla</p>	<p>VV – vybraná umělecká díla, základní pojmy</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-09 popíše své city, pocity, nálady • ČJL-9-1-09 líčí zážitky a dojmy z přírody • ČJL-9-1-09 popíše místo, k němuž má citový vztah • ČJL-9-1-10 používá jazykové prostředky vhodné pro tento slohový útvar 	<p>Subjektivně zabarvený popis – líčení</p>	<p>EV – vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě (Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-09 rozliší charakteristiku vnější a vnitřní • ČJL-9-1-09 výstižně vyjádří charakteristické rysy popisované osoby • ČJL-9-1-10 používá 	<p>Charakteristika</p>	<p>OSV – vede k porozumění druhým a utváření pozitivního postoje k nim; vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí (Poznávání lidí–vzájemné poznávání se, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, chyby při poznávání lidí)</p>

jazykové prostředky vhodné pro tento slohový útvar		
ČJL-9-1-09 sestaví strukturovaný životopis	Životopis	INF – zpracování životopisu v textovém editoru (6. r.) SP – životopis (9. r.)
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-09 sepíše žádost • ČJL-9-1-09 vytvoří pozvánku 	Žádost, pozvánka	INF – práce v textovém editoru (6. r.)
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-06 rozliší jednotlivé literární žánry a vyjmenuje jejich hlavní představitele • ČJL-9-3-04 rozvíjí si fantazii a tvořivost • ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	Literární výchova Próza	OSV – rozvíjí fantazii a tvořivost (Kreativita - originalita, schopnost vidět věci jinak, citlivost) OSV – přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů (Mezilidské vztahy přátelství, pohled na svět očima druhého)
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-03 vyjádří své dojmy a pocity z básně • ČJL-9-3-03 vyhledá obrazná pojmenování • ČJL-9-3-01 zarecituje básně 	Poezie	OSV – formuje studijní dovednosti (Rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování – básně) ČJ – charakteristika literární postavy (7. r.)
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-06 seznámí se s významnými literárními památkami starověku • ČJL-9-3-01 seznámí se s obsahem Bible a posoudí její význam 	Starověká literatura	

<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-06 seznámí se s významnými literárními texty středověku • ČJL-9-3-06 vyjmenuje představitele středověké literatury • ČJL-9-3-06 charakterizuje literární žánry, legendy a kroniky 	Středověká literatura	D – počátky českého státu, Přemyslovci, doba Karla IV. (7. r.)
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-06 charakterizuje literaturu v období renesance • ČJL-9-3-06 uvede významné představitele a jejich díla 	Renesance a humanismus	VEG – vede k poznávání a pochopení života a díla významných evropských spisovatelů (Evropa a svět nás zajímá-literatura národů Evropy) D – renesance a humanismus (7. r.) VV – renesanční výtvarné umění (7. r.)
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-06 popíše život a dílo barokních a klasicistních autorů 	Baroko a klasicismus	

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	8.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-06 určuje věty na základě zvládnutí základních větných členů, převádí větu jednočlennou na větu dvojčlennou a naopak • ČJL-9-2-06 orientuje se v různých typech vět vedlejších • ČJL-9-2-07 převádí větu vedlejší na větné členy a naopak • ČJL-9-2-06 podle daného schématu tvoří souvětí podřadné a souřadné 	Jazyková výchova Skladba	OSV – rozvíjí dovednosti pro spolupráci, uvědomuje si hodnoty různosti názorů a přístupů k řešení problémů (Kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci, jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situací soutěže, konkurence)
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-04 u sloves určí vid, třídu a vzor • ČJL-9-2-04 vhodně používá tvary slov v textu • ČJL-9-2-07 orientuje se v pravidlech tvaroslovného pravopisu • ČJL-9-2-03 pracuje při skloňování slov cizích a přejatých ve shodě s pravidly • ČJL-9-2-03 využívá při práci Pravidla českého pravopisu a Slovník spisovné češtiny 	Tvarosloví	OSV – formuje studijní dovednosti (Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu)

<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-04 pracuje s ukázkami spisovné a nespisovné češtiny • ČJL-9-2-08 rozliší spisovný jazyk od nářečí a obecné češtiny 	Obecné poučení o jazyce	OSV – rozvíjí dovednosti dobré komunikace (Komunikace – řeč těla, zvuku a slov)
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-08 převádí text z nespisovné podoby jazyka do spisovné • ČJL-9-2-05 dodržuje pravidla týkající se zvukové stránky českého jazyka 		MKV – poskytuje základní znalosti o podobnosti a specifických rysech evropských jazyků; učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin (Multikulturalita – specifické rysy jazyků, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumívání, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin)
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-02 vyjmenuje způsoby obohacování slovní zásoby • ČJL-9-2-02 uvádí příklady způsobů tvoření slov a pojmenovává je • ČJL-9-2-02 určuje různé způsoby tvoření slov, uvádí názvy nositelů vlastností apod. • ČJL-9-2-02 spojuje slova s různými předponami a užívá je ve větách • ČJL-9-2-02 rozliší rozdíl mezi zkratkami a zkratkovými slovy • ČJL-9-2-02 vyhledává v textu slova cizího 	Slovní zásoba a tvoření slov	

<p>původu</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-02 nahrazuje přejatá slova slovy domácími • ČJL-9-2-03 pracuje s různými typy slovníků a jazykových příruček • ČJL-9-2-01, ČJL-9-2-07 učí se správné výslovnosti a pravopisu 		
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-04 rozlišuje charakteristiku vnitřní a vnější 	<p>Komunikační a slohová výchova Charakteristika literárních postav</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-04 vyjmenovává jazykové prostředky typické pro popis a líčení • ČJL-9-1-09 rozvíjí vlastní tvořivou práci 	<p>Subjektivně zabarvený popis (líčení)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-08 definuje rozdíl mezi výkladem a výtahem • ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení • ČJL-9-1-08 vyhledá odborná slova • ČJL-9-1-08 formuluje hlavní myšlenky textu • ČJL-9-1-08 zpracuje výtah z textu 	<p>Výklad, výtah</p>	<p>Z, F, CH, PŘ, D – příprava výkladu, práce s odborným textem</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-04 používá vhodné jazykové prostředky 	<p>Úvaha</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-10 rozvíjí vlastní tvořivou práci opírající se o dosavadní zkušenosti 		
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-01 jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla • ČJL-9-3-01 interpretuje vlastními slovy smysl literárního díla 	Literární výchova Struktura literárního díla	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-06 vyjmenovává základní literární žánry • ČJL-9-3-06 vyjádří vlastními slovy rozdíl mezi jednotlivými žánry • ČJL-9-3-06 rozpozná jednotlivé žánry na základě práce s textem 	Literární druhy a žánry	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-06 na příkladech pozná rozdíl mezi jednotlivými literárními pojmy • ČJL-9-3-06 vyhledává obrazná pojmenování v literárních textech • ČJL-9-3-04 tvoří literární text podle svých schopností na základě osvojených znalostí základů literární teorie 	Poezie	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry • ČJL-9-3-06 vyjmenovává významné představitele české a světové literatury a jejich díla 	Vývoj literatury v českých zemích a ve světě Osvícenství Preromantismus Romantismus Realismus	VEG – vede k poznání a pochopení života a díla významných evropských spisovatelů (Evropa a svět nás zajímá, kulturní a literární díla národů Evropy)

<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-01 pracuje s texty některých literárních děl • ČJL-9-3-01 popisuje strukturu a jazyk literárního díla • ČJL-9-3-03 formuluje své názory na umělecké dílo (filmové a divadelní představení), své myšlenky zdůvodní • ČJL-9-3-02 rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora 	<p>Naturalismus Literatura přelomu 20. století Meziválečná literatura</p>	<p>OSV – formuje studijní dovednosti (Seberegulace a sebeorganizace, plánování učení a studia)</p> <p>D – České země v době pobělohorské (8. r.)</p> <p>D – Národní obrození (8. r.)</p> <p>D – Romantismus (8. r.)</p> <p>VV – romantické výtvarné umění (8. r.)</p> <p>HV – hudba období romantismu (8. r.)</p> <p>D – České země v habsburské monarchii ve 2. pol. 19. století (8. r.)</p> <p>HV – čeští hudební skladatelé 2. pol.19. století (8. r.)</p>
--	--	---

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 9.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-08 rozlišuje mateřský jazyk, nářečí a obecnou češtinu a jejich užití • ČJL-9-2-01 řídí se zásadami spisovné výslovnosti • ČJL-9-2-01 při běžné komunikaci správně intonuje 	Jazyková výchova Čeština jako mateřský jazyk	<p>MKV – poskytuje základní znalosti o podobnosti a specifických rysech evropských jazyků (Multikulturalita-specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost)</p> <p>AJ/NJ – názvosloví</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-06 rozlišuje druhy vět • ČJL-9-2-07 v písemném projevu aplikuje pravidla pro shodu přísudku s podmětem • ČJL-9-2-06 vyjmenuje modální, fázová a sponová slovesa • ČJL-9-2-06 rozliší přísudek jmenný se sponou, slovesný a složený a uvede příklady • ČJL-9-2-06 rozliší přívlastek těsný a volný, správně používá interpunkci • ČJL-9-2-06 definuje mluvnický a slovní zápor a uvede příklady 	Skladba	

<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-07 rozlišuje větu jednoduchou a souvětí • ČJL-9-2-06 graficky znázorní větu jednoduchou a souvětí • ČJL-9-2-06 podle schématu vytvoří větu jednoduchou a souvětí • ČJL-9-2-06 určuje druhy vedlejších vět, převádí VV na větný člen a naopak • ČJL-9-2-06 vyjmenuje poměry mezi větami hlavními • ČJL-9-2-06 využívá při komunikaci znalostí o významovém poměru mezi souřadně spojenými větami hlavními • ČJL-9-2-06 rozlišuje větu jednočlennou a větu dvojčlennou, převádí větu jednočlennou na větu dvojčlennou a naopak 		
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-02 vysvětlí různé způsoby tvoření slov a uvede příklady • ČJL-9-2-02 rozpozná přenesená pojmenování a rozumí frazémům • ČJL-9-2-02 rozumí pojmu význam slov • ČJL-9-2-03 samostatně pracuje se slovníky a jazykovými příručkami 	Slovotvorba a lexikologie	

<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-07 popíše stavbu slova • ČJL-9-2-07 využívá znalostí o slovním kořeni při písemném dělení slov • ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy • ČJL-9-2-04 určí všechny mluvnické kategorie u ohebných slovních druhů • ČJL-9-2-04 správně přiřazuje neohebné slovní druhy a vhodně je používá 	Morfologie	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis morfologický, lexikální i syntaktický 	Pravopis	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-08 srozumitelnou formou podá výklad na dané téma, a to ústně či písemně 	Komunikační a slohová výchova Výklad	
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-04 vyjádří na základě poznatků o jazyce, stylu a slohových postupech své názory • ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky pro svůj komunikační záměr 	Úvaha	

<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-07 dodržuje zásady komunikace a pravidla dialogu 	<p>Mluvený projev, diskuse</p>	<p>OSV – rozvíjí dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti (Komunikace – dialog, vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, komunikace v různých situacích, informování, odmítání, omluva, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-03 rozlišuje různé publicistické útvary, vyhledá jejich prostředky v textu • ČJL-9-1-03 rozpozná manipulativní komunikaci a zaujímá k ní kritický postoj 	<p>Publicistické útvary Média</p>	<p>MDV – rozvíjí schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení)</p> <p>MDV – učí využívat potenciál médií jako zdroje informací i zábavy (Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce, rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem, opakované užívání prostředků)</p> <p>MDV – umožňuje pochopení cílů a strategií významných mediálních obsahů (Stavba mediálních sdělení)</p> <p>MDV – rozvíjí schopnost zapojit se do mediální komunikace, veřejně vystupovat a stylizovat psaný i mluvený text (Tvorba mediálních sdělení)</p>

		<p>MDV – rozvíjí schopnost týmové práce (Práce v realizačním týmu, komunikace a spolupráce v týmu)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-07 orientuje se v literárních směrech 20. století • ČJL-9-3-07 má přehled o významných představitelích české poezie a prózy 20. století • ČJL-9-3-01 rozumí čtenému textu, volně jej interpretuje • ČJL-9-3-06 popíše vývoj českého divadla ve 20. století • ČJL-9-3-06 má přehled o významných světových autorech • ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty 	<p>Literární výchova</p> <p>Česká a světová literatura ve 2. polovině 20. století</p>	<p>VEG – vede k poznání a pochopení života a díla významných evropských spisovatelů (Evropa a svět nás zajímá – významní představitelé světové literatury)</p> <p>VDO – přispívá k utváření hodnot jako spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance, odpovědnost (Občan, občanská společnost a stát – základní principy a hodnoty demokratického politického systému), konfrontace v literárních dílech</p> <p>HV – Osvobozené divadlo, Semafor – písňové texty (9. r.)</p> <p>VO – problémy lidské neshášenlivosti (9. r.)</p> <p>D – Československo za 1. republiky – kulturní vývoj, reakce na ohrožení Čsl. fašismem a na mnichovské události, Čsl. v 2. pol. 20. st. – kulturní vývoj (9. r.)</p>

5. 1. 2 Cizí jazyk

Cizí jazyk hraje důležitou roli v osobním rozvoji žáků, v jejich dalším studiu a zlepšuje možnosti jejich budoucího profesního uplatnění. Znalost cizího jazyka spolu s poznáváním kultury a reálií dané jazykové oblasti přispívá k porozumění mezi národy, vzájemné toleranci a respektu vůči odlišnostem. Při výuce je kladen důraz na rozvoj komunikativních schopností žáků a současně na budování pozitivního vztahu ke studiu cizích jazyků. Jsou rozvíjeny všechny čtyři jazykové dovednosti (čtení, psaní, poslech a mluvení) se zaměřením na praktické použití v běžných denních situacích.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části průřezových témat ***Osobnostní a sociální výchova*** (každodenní verbální komunikace), ***Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*** (praktický význam pro občanskou mobilitu, originální zdroj při poznávání života, evropské a světové kultury), ***Multikulturní výchova*** (rozmanitost různých kultur, jejich tradice a hodnoty, solidarita, tolerance), ***Mediální výchova*** (vnímání mluveného a psaného projevu, dialogy, argumentace, základní pravidla veřejné komunikace).

Vyučovací předmět Anglický jazyk je vyučován v 1. - 9. ročníku. Časová dotace je v každém ročníku 3 hodiny týdně kromě 1. a 2. ročníku, kde je dotace 1 hodinu týdně a v 6. ročníku, kde byla časová dotace navýšena na 4 hodiny týdně. Výuka probíhá ve skupinách dělených v rámci ročníku. Výuka je realizována v kmenových třídách a pracovnách, které jsou vybaveny PC, interaktivní tabulí či plátnem s dataprojektorem. K výuce jazyků je také využívána pracovna informatiky, vybavená moderní multimediální technikou.

Cílem výuky v nejnižších ročnících je vytvoření příjemné prvotní zkušenosti s výukou cizího jazyka, překonání jazykového ostychu a rozvíjení základů komunikativních schopností.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- rozvíjíme u žáků studijní dovednosti a návyky, které vedou k efektivnímu osvojení si jazyka
- vedeme je k využívání informací z různých zdrojů, propojování a využívání poznatků z různých oblastí
- učíme žáky získávat a zpracovávat informace z cizojazyčných materiálů a využívat různé druhy slovníků
- důraz klademe na porozumění čtených textů i poslechu
- podporujeme tvořivost i samostatnou práci žáků

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k praktickému využití osvojených jazykových prostředků při řešení problémových situací
- učíme je diskutovat a spolupracovat při řešení problémů
- podporujeme využívání různých cest vedoucích k řešení problémové situace
- odstraňujeme u žáků jazykový ostych a vedeme je k využití jazyka při setkání s cizinci a k podání základních informací

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k aktivnímu využívání osvojeného učiva
- učíme je komunikovat v každodenních situacích, prakticky využívat dosažené komunikační úrovně
- klademe důraz na efektivnost při kladení otázek a zjišťování informací
- současně rozvíjíme schopnost naslouchat druhým a pohotově a vhodně reagovat na jejich promluvy
- vedeme žáky k souvislému a výstižnému vyjadřování vlastních myšlenek a názorů
- používáme metody, které podněcují komunikaci (práce ve dvojicích či skupinách) a spolupráci

Kompetence sociální a personální:

- využíváme skupinové a týmové práce žáků, vedeme je ke vzájemné spolupráci a pomoci
- zavádíme do výuky prvky dramatické výchovy, hraní rolí

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k dodržování předem stanovených pravidel (např. v jazykových hrách)
- seznamujeme je s životem a kulturou v anglicky mluvících zemích a přispíváme tak k rozvoji tolerance a respektu k odlišným kulturám, rasám i náboženstvím
- klademe důraz na zodpovědné plnění povinností žáků

Kompetence pracovní:

- učíme žáky samostatně pracovat se slovníky
- žáci prezentují a hodnotí výsledky své práce a práce ostatních (např. projekty)
- zdůrazňujeme dodržování pravidel bezpečnosti (zejména při rušnějších činnostech)

Kompetence digitální

- vedeme žáky k bezpečnému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci i učení
- žáci získávají, vyhledávají a kriticky posuzují data, digitální obsah a informace
- vytvářejí a upravují digitální obsah, volí vhodné způsoby a digitální prostředky vzhledem ke konkrétní situaci a účelu
- jednají eticky při spolupráci, komunikaci a sdílení informací

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	1.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • CJ-3-1-02 reprodukuje krátké básničky a písničky • CJ-3-1-04 rozumí jednoduchému příběhu z nahrávky • CJ-3-1-02 ovládá jednoduché obraty – pozdravy, představení se, poděkování • CJ-3-1-01 reaguje na cizojazyčný pokyn učitele, porozumí jednoduchým otázkám a odpoví na ně • CJ-3-1-04 pracuje s učebnicí a jinými výukovými materiály • CJ-3-1-02 přiměřeně zvládá anglickou výslovnost, překoná bariéru cizího jazyka a jazykový ostych • CJ-3-1-05 rozlišuje zvukovou podobu slova • CJ-3-1-04 získává zkušenost s jinou kulturou 	<p>Jednoduchá sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní frazeologické obraty <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména - přídavná jména - číslovky - slovesa: be, have got, can - rozkaz - předložky <p>Slovní zásoba, tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov, rodina, škola, svátky, oblékání, zvířata <p>Zvuková podoba jazyka</p>	<p>OSV – formuje své studijní dovednosti (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, cvičení dovednosti zapamatování)</p> <p>VEG – pěstuje základní vědomosti pro porozumění sociálních a kulturních odlišností mezi národy (Evropa a svět nás zajímá – život dětí v jiných zemích)</p> <p>ČJ – jazyková výchova – kultura mluveného projevu, slovní zásoba (1. r.)</p> <p>M – přirozená čísla 0-20 (1. r.)</p> <p>ČJS – člověk a jeho zdraví, hygiena (1. r.) – moje rodina – život v rodině (1. r.) - rozmanitost přírody, zvířata (1. r.) - místo, kde žijeme – domov (1. r.)</p> <p>HV – poslechové činnosti, melodie, intonace, rytmus (1. r.)</p> <p>VV – barva, linie, kresba (1. r.)</p>

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	2.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • CJ-3-1-01 řídí se cizojazyčnými pokyny učitele • CJ-3-1-02 zdokonaluje správnou výslovnost, komunikuje za použití jednoduchých frází a obrátů, podá základní informace o sobě a předmětech kolem sebe • CJ-3-1-05 seznamuje se s psanou podobou slov, rozlišuje fonetickou a psanou podobu slov • CJ-3-1-02 osvojí si novou slovní zásobu a gramatické vazby z prezentovaných textů, použije otázku ke zjištění informace • CJ-3-1-03 přečte jednoduchá slova a krátké texty – comicsy, osvojí si novou slovní zásobu a gramatické vazby z prezentovaných textů, poznává jiné kultury anglicky mluvících zemí • CJ-3-1-02 prezentuje naučené básničky a písničky, zapojí se do her a aktivit ve třídě • CJ-3-1-06 písemně doplňuje jednoduché věty • CJ-3-1-04 poznává jiné kultury anglicky mluvících 	<p>Jednoduchá sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní frazeologické obraty <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména - přídavná jména - zájmena - slovesa: like, přítomný čas průběhový <p>Slovní zásoba, tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvířata, škola, svátky, jídlo, lidské tělo, domov <p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p>	<p>OSV – formuje své studijní dovednosti (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, cvičení dovednosti zapamatování)</p> <p>VEG – pěstuje základní vědomosti pro porozumění sociálních a kulturních odlišností mezi národy (Evropa a svět nás zajímá – život dětí v jiných zemích)</p> <p>MKV – rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti (Multikulturalita – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění)</p> <p>ČJ – komunikační a slohová výchova – čtení, mluvený projev, intonace, reprodukce textu, slovní zásoba (2. r.)</p> <p>VV – kresba (1. - 2. r.)</p> <p>HV – poslechové činnosti, rytmus, melodie, tempo (1. - 2. r.)</p> <p>ČJS – člověk a jeho zdraví lidské tělo (2. r.)</p> <p>ČJS – rozmanitost přírody zvířata v ZOO (2. r.)</p> <p>ČJS – lidé a čas – svátky (2. r.)</p>

zemí		ČJS – lidé kolem nás, rodina, škola (2. r.) ČJS – místo, kde žijeme, věci a předměty v mém okolí (2. r.)
------	--	---

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	3.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • CJ-3-1-05 osvojí si základní slovní zásobu z tematických okruhů blízkých dětem (např. Já a moje rodina), pozdraví a rozloučí se s kamarádem • CJ-3-1-01 při práci ve třídě správně reaguje na základní pokyny učitele v cizím jazyce • CJ-3-1-05 uvědomuje si rozdíly mezi psanou a mluvenou formou slov, používá abecední slovník učebnice • CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduché a přiměřené konverzace • CJ-3-1-02 poskytne základní informace o sobě, odpoví krátce na jednoduché otázky • CJ-3-1-01 odpoví krátce na jednoduché otázky • CJ-3-1-02 reprodukuje jednoduché básničky a písničky, přečte krátký a jednoduchý, předem audio-orálně připravený text • CJ-3-1-06 uvědomuje si rozdíly mezi psanou a mluvenou formou slov, osvojí si základní slovní 	<p>Jednoduchá sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní frazeologické obraty <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména - zájmena - číslovky - slovesa: be, can, have - předložky - skladba <p>Slovní zásoba, tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov, lidské tělo, rodina, zvířata, oblékání, práce se slovníkem <p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p>	<p>OSV – formuje své studijní dovednosti (Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání – dovednosti pro učení a studium)</p> <p>VEG – rozvíjí a využívá základní vědomosti pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy (Evropa a svět nás zajímá – život dětí v jiných zemích)</p> <p>MKV – prakticky používá AJ v každodenních situacích, orientuje se cizojazyčné, mnohonárodnostní společnosti, využívá interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých (Multikulturalita – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)</p> <p>M – přirozená čísla 0-20 (1. r.)</p> <p>ČJS – místo, kde žijeme, moje město (2. r.)</p> <p>ČJS – lidé kolem nás, moje rodina, člověk (2. r.)</p> <p>ČJS – člověk a jeho zdraví – části lidského těla (2. r.)</p> <p>ČJS – rozmanitost přírody život v přírodě, zvířata</p>

zásobu z tematických okruhů blízkých dětem (např. Já a moje rodina), pozdraví a rozloučí se s kamarádem		(3. r.) HV – Poslechové činnosti
---	--	--

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	4.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • CJ-5-1-02 osvojí si základní slovní zásobu z dalších tematických okruhů • CJ-5-1-01 při práci ve třídě správně reaguje na jednoduché pokyny v cizím jazyce • CJ-5-4-01 rozlišuje fonetickou a psanou podobu slov • CJ-5-2-02 prezentuje osvojené jednoduché básničky a písničky, osvojí si základní slovní zásobu z dalších tematických okruhů • CJ-5-1-03 rozumí obsahu jednoduchého sdělení a jednoduše odpoví na otázku • CJ-5-2-01 pozdraví a rozloučí se s kamarádem i s dospělým, správně použije otázku k získání informace a poskytne základní informace (o sobě, místní, časové i jiné), obměňuje a reprodukuje krátké rozhovory • CJ-5-2-03 rozumí obsahu jednoduchého sdělení a jednoduše odpoví na otázku 	<p>Jednoduchá sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché frazeologické obraty <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména - zájmena - číslovky - slovesa: rozkazovací způsob, přítomný čas, minulý čas - příslovce - předložky - skladba <p>Slovní zásoba, tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - jídlo, nákupy, příroda a počasí, zvířata, domov, volný čas, škola, hodiny, dny v týdnu a měsíce, roční období, kalendářní rok, svátky, dopravní prostředky, povolání, práce se slovníkem <p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p>	<p>OSV – formuje své studijní dovednosti (Osobnostní rozvoj: sebepoznání a sebepojetí – moje učení)</p> <p>VEG – rozvíjí a využívá základní vědomosti pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy (Evropa a svět nás zajímá – zvyky a tradice národů Evropy)</p> <p>MKV – prakticky používá AJ v každodenních situacích, orientuje se cizojazyčně, mnohonárodnostní společnosti, využívá interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých (Multikulturalita – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)</p> <p>M – číselný obor do 1 000 000 (4. r.)</p> <p>ČJ – dopis, pohled (4. r.)</p> <p>ČJS – místo, kde žijeme, domov (1. r.)</p> <p>ČJS – lidé a čas – měření času, hodiny, dny v týdnu, měsíce (1. r.)</p> <p>ČJS – rozmanitost přírody, roční období (1. r.)</p> <p>ČJS – lidé kolem nás – práce a volný čas (2. r.)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • CJ-5-3-01 vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci • CJ-5-4-01 obměňuje písemně krátké texty a sestaví jednoduché písemné sdělení • CJ-5-4-02 vyplní základní informace o sobě • CJ-5-3-01 samostatně používá abecední slovník učebnice, používá dvojjazyčný slovník 		<p>ČJS – lidé a čas – svátky, lidové zvyky a tradice (3. r.)</p> <p>ČJS – život na Zemi, příroda (4. r.)</p> <p>ČJS – obrazy z českých dějin základní české dějiny (4. r.)</p> <p>ČJS – naše vlast – Česká republika, Praha (4. r.)</p> <p>HV – poslechové činnosti intonace, melodie, rytmus (3. r.)</p>
--	--	--

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	5.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • CJ-5-1-02 používá základní slovní zásobu • CJ-5-1-01 správně reaguje na běžně používané pokyny učitele v cizím jazyce • CJ-5-2-01 zahájí rozhovor, představí sebe i druhé, rozloučí se poděkuje a odpoví na poděkování, vytvoří správně jednoduché otázky a poskytne požadované informace • CJ-5-2-02 vyjádří vlastními slovy obsah jednoduché konverzace dvou osob, používá základní slovní zásobu • CJ-5-3-02 čte s porozuměním jednoduché texty i texty z autentických materiálů, vyjádří vlastními slovy obsah jednoduché konverzace dvou osob, reprodukuje obsah jednoduchého sdělení či textu (ústně i písemně) • CJ-5-3-01 vyhledá v textu potřebné informace a zformuluje odpovědi na otázky, používá základní slovní zásobu • CJ-5-1-03 vyjádří vlastními slovy obsah 	<p>Jednoduchá sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché frazeologické obraty <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména - přídavná jména - zájmena - slovesa: sloveso be, have got, přítomný čas, vazba there is/are, modální slovesa - příslovce - předložky <p>Slovní zásoba, tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - volný čas, škola, zvířata, volný čas, hodiny, bydliště nakupování, práce se slovníkem <p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p>	<p>OSV – formuje své studijní dovednosti (Osobnostní rozvoj: seberegulace a sebeorganizace – plánování učení a studia)</p> <p>VEG – rozvíjí a využívá základní vědomosti pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy (Evropa a svět nás zajímá – zvyky a tradice národů Evropy)</p> <p>MKV – prakticky používá AJ v každodenních situacích, orientuje se v pluralitní (cizojazyčné, mnohonárodnostní) společnosti, využívá interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých (Multikulturalita – význam užívání jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)</p> <p>M – jednotky – jednotky času (5. r.)</p> <p>ČJ – vyhledávání informací v odborné literatuře (5. r.)</p> <p>ČJS – místo, kde žijeme – moje město (1., 3. r.)</p> <p>ČJS – rozmanitost přírody zvířata (3. r.)</p> <p>ČJS – ochrana člověka za mimořádných situací první pomoc (5. r.)</p>

<p>jednoduché konverzace dvou osob, reprodukuje obsah jednoduchého sdělení či textu (ústně i písemně)</p> <ul style="list-style-type: none"> • CJ-5-4-01 sestaví jednoduché písemné sdělení a krátký text používá základní slovní zásobu • CJ-5-2-03 vytvoří správně jednoduché otázky a poskytne požadované informace • CJ-5-3-01 používá dvojjazyčný slovník • CJ-5-4-01 vyjádří vlastními slovy obsah jednoduché konverzace dvou osob, reprodukuje obsah jednoduchého sdělení či textu (ústně i písemně) 		<p>ČJS – člověk – zdraví, osobní hygiena, režim dne (5. r.)</p>
---	--	--

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	6.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • CJ-9-1-02 interpretuje obsah jednoduchého textu i konverzace • CJ-9-3-01 vyhledá v textu požadované informace • CJ-9-2-01 reaguje na jednoduché otázky • CJ-9-2-03 vyjádří vlastními slovy obsah jednoduchého projevu přímého i reprodukováného • CJ-9-2-01 vyjádří smysl jednoduchého sdělení • CJ-9-3-01 používá dvojjazyčný slovník • CJ-9-3-02 odvozuje význam nových slov z kontextu, interpretuje obsah jednoduchého textu i konverzace • CJ-9-2-02 jednoduše informuje o sobě, své rodině a bydlišti (ústně i písemně) • CJ-9-2-01 správně tvoří otázky • CJ-9-1-01 reaguje na pokyny učitele v cizím jazyce a pracuje podle nich 	<p>Jednoduchá sdělení a frazeologické obraty</p> <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména - přídavná jména - zájmena - číslovky - slovesa: přítomný čas, minulý čas - příslovce <p>Slovní zásoba, tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov, rodina, volný čas, sport, péče o zdraví, stravování, nákupy, příroda, počasí, cestování, kultura, Velká Británie, USA, práce se slovníkem <p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p>	<p>OSV – používá AJ v každodenní verbální komunikaci, rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti (Komunikace v různých situacích)</p> <p>VEG – rozvíjí a využívá základní vědomosti pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy (Evropa a svět nás zajímá – život dětí v jiných zemích)</p> <p>MDV – využívá média jako zdroj informací v AJ, kvalitní zábavy i naplnění volného času (Fungování a vliv médií ve společnosti – role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne)</p> <p>VO – naše škola – život ve škole (6. r.)</p> <p>VO – naše vlast – zajímavá a památná místa (6. r.)</p> <p>VO – naše obec, náš region – domov (6. r.)</p> <p>ČJ – popis – prostý popis, popis pracovního postupu Dopis (6. r.)</p> <p>PŘ – zvířata, části těla zvířat</p> <p>Z – zeměpis světadílů srovnávání zeměpisných</p>

<ul style="list-style-type: none"> • CJ-9-4-02 písemně obměňuje jednoduché věty a texty, jednoduše informuje o sobě, své rodině a bydlišti (ústně i písemně) • CJ-9-2-01 uvádí základní informace o životě a kultuře anglicky mluvících zemí (zejména Velké Británie) 		<p>údajů, USA (7. r.), Velká Británie (7. r)</p> <p>Z – regiony České republiky – Česká republika (9. r.)</p> <p>Z – příroda v České republice – základní informace (9. r.)</p> <p>Z – lidé a hospodářství – obyvatelstvo ČR (9. r.)</p> <p>VZ – rozvoj osobnosti – režim dne, volný čas (6. r.)</p> <p>VZ – zdravá výživa – zásady správného stravování (6. r.)</p> <p>VZ – život v rodině a mimo ni – moje rodina (6. r.)</p>
---	--	---

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	7.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • CJ-9-2-01 používá jednoduché frazeologické obraty, které vyjadřují omluvu, žádost, návrh • CJ-9-3-02 interpretuje obsah textu s několika neznámými výrazy, odvozuje několik neznámých výrazů z kontextu • CJ-9-3-01 pracuje s textem, vyhledává potřebné informace • CJ-9-1-01 orientuje se v rozhovoru i sdělení, vystihuje jejich hlavní smysl, zachytí i důležité detaily • CJ-9-1-02 porozumí přiměřeně obtížné promluvě i konverzaci dvou a více osob • CJ-9-2-01 zapojuje se do konverzace jednoduchých situacích z každodenního života, vhodně reaguje na jednoduchou promluvu, jednoduše vyjádří svůj názor • CJ-9-2-03 sestaví a přednese krátkou promluvu nebo sdělení • CJ-9-4-02 napíše stručný osobní dopis 	<p>Jednoduchá sdělení a frazeologické obraty</p> <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména - přídavná jména - zájmena - číslovky - slovesa: minulý čas, přítomný, budoucí čas - předložky - skladba <p>Slovní zásoba, tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - bydlení, škola, město, cestování, sport, moderní technologie a média, Velká Británie, Kanada, Česká republika, práce se slovníkem <p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p>	<p>OSV – používá AJ v každodenní verbální komunikaci, rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti (Komunikace – komunikace v různých situacích)</p> <p>VEG – rozvíjí a využívá základní vědomosti pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy (Evropa a svět nás zajímá – zvyky a tradice národů Evropy)</p> <p>MKV – pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám (Lidské vztahy – empatie, tolerance, umět se vžít do role druhého)</p> <p>MDV – rozvíjí komunikační schopnost, zvláště stylizaci psaného textu (Tvorba mediálního sdělení – tvorba mediálního sdělení pro školní časopis)</p> <p>VO – naše škola, naše obec, náš region – bydliště a okolí (6. r.)</p> <p>ČJ – skladba – členění textu, spojování vět, dopis – znaky dopisu (6. r.)</p> <p>Z – zeměpis světadílů a oceánů – názvy států a měst,</p>

<ul style="list-style-type: none"> • CJ-9-3-01 samostatně pracuje s dvojjazyčným slovníkem • CJ-9-2-02 reprodukuje základní informace o anglicky mluvících zemích, sestaví a přednese krátkou promluvu nebo sdělení 		<p>časová pásma Kanada, Velká Británie (7. r.)</p> <p>VZ – život v rodině i mimo ni rodina, komunikace v rodině (6. r.)</p> <p>VZ – rozvoj osobnosti, vhodné a nevhodné způsoby trávení volného času (6. r.)</p> <p>D – období od 2. poloviny 17. století do konce 18. století – občanská válka v Anglii, Londýn v minulosti (8. r.)</p>
---	--	---

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	8.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • CJ-9-2-01 používá jednoduché frazeologické obraty, které vyjadřují souhlas, odmítnutí, omluvu, tvořivě se zapojuje do konverzace dvou a více osob • CJ-9-4-01 vyplní jednoduchý formulář a dotazník • CJ-9-4-02 sestaví jednoduchý dopis, písemně vyjádří své zážitky, sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • CJ-9-3-01 orientuje se v textech z autentických materiálů • CJ-9-1-01 vystihne hlavní smysl sdělení i důležité detaily • CJ-9-3-02 odvozuje význam neznámých výrazů z kontextu a reprodukuje obsah textu i rozhovoru přiměřené obtížnosti • CJ-9-1-02 rozumí promluvě i konverzaci přiměřené obtížnosti (přímé i reprodukované) reprodukuje obsah textu i rozhovoru přiměřené obtížnosti • CJ-9-2-01 domluví se v běžných denních 	<p>Jednoduchá sdělení a frazeologické obraty</p> <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména - zájmena - číslovky - slovesa: přítomný čas, předpřítomný čas, modální slovesa, - skladba <p>Slovní zásoba, tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - škola, zdraví, móda, volný čas, společnost a její problémy, volba povolání, Velká Británie, USA, práce se slovníkem <p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p>	<p>OSV – používá AJ v každodenní verbální komunikaci, rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti (Komunikace – komunikace v různých situacích)</p> <p>VEG – rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru (Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa)</p> <p>MKV – prakticky používá AJ v každodenních situacích, orientuje se v cizojazyčné, mnohonárodnostní společnosti, využívá interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých (Multikulturalita – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)</p> <p>MDV – využívá média jako zdroj informací v AJ, kvalitní zábavy i naplnění volného času (Fungování a vliv médií ve společnosti, vliv médií na kulturu, role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)</p> <p>VO – zásady lidského soužití – pravidla chování v naší škole, masmédiu, prostředky masové</p>

<p>situacích (např. nakupování, domlouvání schůzky a společného programu...)</p> <ul style="list-style-type: none"> • CJ-9-2-02 srovnává životní podmínky a kulturu anglicky mluvících zemí a ČR, tvořivě se zapojuje do konverzace dvou a více osob 		<p>komunikace (7. r.)</p> <p>VO – kulturní život (7. r.)</p> <p>VO – naše vlast – významné osobnosti (6. r.)</p> <p>ČJ – dopis (6. r.)</p> <p>ČJ – vypravování, vyprávění příběhu (6. r.)</p> <p>ČJ – tvarosloví, porovnávání tvoření slov v obou jazycích (6. r.)</p> <p>Z – zeměpis světadílů – USA, Velká Británie (7. r.)</p> <p>VZ – rodina – práva a povinnosti členů rodiny (7. r.)</p> <p>VZ – zdraví – člověk ve zdraví a nemoci (7. r.)</p> <p>M – desetinná čísla – vyjadřování v cizím jazyce (6. r.)</p>
--	--	--

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Ročník: 9.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • CJ-9-1-02 rozumí souvislému projevu učitele a jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě i konverzaci rodilých mluvčích, odvodí význam několika neznámých výrazů z kontextu textu i konverzace, umí reprodukovat obsah přečteného textu • CJ-9-3-02 umí reprodukovat obsah přečteného textu, promluvy i vyslechnuté konverzace přiměřené obtížnosti, odvodí význam několika neznámých výrazů z kontextu textu i konverzace, používá přiměřeně obtížné autentické materiály, rozumí jejich obsahu • CJ-9-2-01 umí správně formulovat otázky a odpovídat na ně, domluví se v každodenních situacích • CJ-9-2-02 zapojuje se do rozhovorů, pohotově a správně reaguje, vyjádří vlastní názor • CJ-9-2-03 pronese souvislou promluvu na probrané téma • CJ-9-4-02 umí napsat stručný životopis a sdělení 	<p>Jednoduchá sdělení a frazeologické obraty</p> <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména - přídavná jména - zájmena - slovesa: minulý čas, modální slovesa, předpřítomný čas, - skladba <p>Slovní zásoba, tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - stravovací návyky, péče o zdraví, pocity a nálady, příroda, počasí, společnost a její problémy, moderní technologie a média, cestování, Velká Británie, Austrálie, práce se slovníkem <p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p>	<p>OSV – používá AJ v každodenní verbální komunikaci, rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti (Komunikace cvičení empatického a aktivního naslouchání)</p> <p>OSV – umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací, samostatně i ve skupině (Kooperační a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci – seberegulace v oblasti nesouhlasu a odporu, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení)</p> <p>VO – vztahy mezi lidmi – mezilidská komunikace (9. r.)</p> <p>ČJ – bajka (6. r.)</p> <p>ČJ – skladba – organizace textu, spojování vět (6. r.)</p> <p>ČJ – vypravování (6. r.)</p> <p>PŘ – anatomie a fyziologie části lidského těla (8. r.), zvířata (6. r.), ochrana přírody a živočichů - ohrožené druhy zvířat (6. r.)</p> <p>Z – zeměpis světadílů – Velká Británie (7. r.)</p>

<p>na probrané téma</p> <ul style="list-style-type: none"> • CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení • CJ-9-4-01 vyplní formulář a dotazník • CJ-9-3-01 používá slovníky a příručky, vyhledá informace i ve výkladovém slovníku • CJ-9-2-02 má přehled o reáliích anglicky mluvících zemí 		<p>Z – Antarktida, Austrálie a Oceánie, Austrálie (6. r.)</p> <p>Z – Země jako vesmírné těleso, krajinná sféra a její složky – zeměpisná terminologie (rovník, severní pól, poušť) (6. r.)</p> <p>Z – Česká republika – podnebí (8. r.)</p> <p>VZ – člověk a zdraví – první pomoc (8. r.)</p> <p>VZ – zdravá výživa – vliv stravování na zdraví (8. r.)</p> <p>D – Starší doba kamenná - nálezy (6. r.), naše země v období pravěku (6. r.)</p>
---	--	---

5. 1. 3 Další cizí jazyk

A. Německý jazyk

Ve vyučovacím předmětu se žáci seznamují se základy dalšího cizího jazyka. Získají základní znalosti gramatických struktur a slovní zásoby, které jim umožní dorozumění v každodenních situacích. Vzdělávání v tomto předmětu předpokládá dosažení úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce. Přístup k osvojování dalšího cizího jazyka je komplexní. Rozvíjíme všechny čtyři jazykové dovednosti – čtení, psaní, poslech a mluvení. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění.

Předmět je vyučován v sedmém až devátém ročníku s časovou dotací dvě hodiny týdně. Používané metody odpovídají věku a potřebám žáků a jsou voleny s ohledem na komunikativnost a aktivizaci žáků. Zařazujeme pravidelně skupinovou práci, práci ve dvojicích i prvky dramatické výchovy. Výuka probíhá ve skupinách dělených v rámci ročníku. Žáci pracují ve třídách a pracovnách, které jsou vybaveny PC, interaktivní tabulí či plátnem s dataprojektorem. K výuce jazyků je také využívána pracovní informatiky, vybavená moderní multimediální technikou.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- rozvíjíme u žáků studijní dovednosti a návyky, které vedou k efektivnímu osvojení si jazyka
- vedeme je k využívání informací z různých zdrojů, propojování a využívání poznatků z různých oblastí
- učíme žáky získávat a zpracovávat informace z cizojazyčných materiálů a využívat různé druhy slovníků
- klademe důraz na porozumění čtených textů i poslechu
- podporujeme tvořivost i samostatnou práci žáků

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k praktickému využití osvojených jazykových prostředků při řešení problémových situací
- učíme je diskutovat a spolupracovat při řešení problémů
- podporujeme využívání různých cest vedoucích k řešení problémové situace
- odstraňujeme u žáků jazykový ostych a vedeme je k využití jazyka při setkání s cizinci a k podání základních informací

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k aktivnímu využívání osvojeného učiva
- učíme je komunikovat v každodenních situacích, využívat prakticky dosažené komunikační úrovně
- klademe důraz na efektivnost při kladení otázek a zjišťování informací
- současně rozvíjíme schopnost naslouchat druhým, pohotově a vhodně reagovat na jejich promluvy

- vedeme žáky k souvislému a výstižnému vyjadřování vlastních myšlenek a názorů
- používáme metody, které podněcují komunikaci (práce ve dvojicích či skupinách) a spolupráci

Kompetence sociální a personální:

- využíváme skupinové a týmové práce žáků, vedeme je ke vzájemné spolupráci a pomoci
- zavádíme do výuky prvky dramatické výchovy, hraní rolí

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k dodržování předem stanovených pravidel (např. v jazykových hrách)
- seznamujeme je s životem a kulturou v německy mluvících zemích a přispíváme tak k rozvoji tolerance a respektu k odlišným kulturám, rasám i náboženstvím
- klademe důraz na zodpovědné plnění povinností žáků

Kompetence pracovní:

- učíme žáky samostatně pracovat se slovníky
- žáci prezentují a hodnotí výsledky své práce a práce ostatních (např. projekty)
- zdůrazňujeme dodržování pravidel bezpečnosti (zejména při rušnějších činnostech)

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k bezpečnému a tvořivému využití digitálních technologií při práci a učení
- žáci získávají, vyhledávají a kriticky posuzují data, digitální obsah a informace
- vytvářejí a upravují digitální obsah, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Jazyk a jazyková komunikace	Německý jazyk	7.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností • DCJ-9-1-01 reaguje na pokyny učitele v cizím jazyce • DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace o sobě, škole a volném čase • DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se probíraných témat • DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky (pasivně) - základní výslovnostní návyky <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojí si základní slovní zásobu dle probíraných tematických okruhů - práce se slovníkem učebnice <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - škola - roční období - měsíce - dny v týdnu - hodiny - volný čas - realie německy mluvících zemí <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá (oznamovací, tázací) - člen určitý, neurčitý - podstatná jména: nominativ, akusativ - osobní zájmena - číslovky: 1 až 1000 - slovesa: přítomný čas (pravidelná, pomocná a některé výjimky) - předložky - zápor nicht 	<p>ČJ – skladba (6. r.)</p> <p>VO – naše škola (6. r.)</p> <p>VO – kulturní život (vhodné a nevhodné způsoby trávení volného času) (7. r.)</p> <p>VO – zásady lidského soužití (7. r.)</p> <p>Z – geografická kartografie a topografie (práce s mapou) (6. r.)</p>

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Jazyk a jazyková komunikace	Německý jazyk	8.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám s vizuální oporou, které se týkají probíraných témat • DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace o probíraných tématech • DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se probíraných témat • DCJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů • DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se probíraných témat 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá základní slovní zásobu dle probíraných tematických okruhů <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina - povolání - jídlo - lidské tělo - zdraví - obec - dopravní prostředky - realie německy mluvících zemí <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména: dativ - přivlastňovací zájmena - slovesa: vybraná nepravidelná slovesa a slovesa s odlučitelnou předponou, rozkaz - předložky 	<p>PŘ – části těla u zvířat (6. r.)</p> <p>Z – zeměpis kontinentů (kontinenty, kde žijí různé typy zvířat), krajinná sféra Země a její složky (škodlivý vliv člověka na přírodu) (7. r.)</p>

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Jazyk a jazyková komunikace	Německý jazyk	9.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají probíraných témat • DCJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů • DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu s vizuální oporou • DCJ-9-3-03 vyhledá v textu požadovanou informaci • DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá základní slovní zásobu dle probíraných tematických okruhů v komunikačních situacích <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - oblečení - nákupy - domov - zvířata - příroda - počasí - svátky - realie německy mluvících zemí <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovesa: minulý čas - předložky 	<p>ČJ – popis (bydlení) (6. r.)</p> <p>Z – geografická kartografie a topografie (práce s mapou) (6. r.)</p> <p>VZ – rozvoj osobnosti (denní a týdenní plán), (6. r.) Osobní bezpečí (dopravní značky) (7. r.)</p> <p>PŘ – nemoci související s poškozováním přírody (8. r.)</p>

B. Ruský jazyk

Ve vyučovacím předmětu se žáci seznamují se základy dalšího cizího jazyka. Získají základní znalosti gramatických struktur a slovní zásoby, které jim umožní dorozumění v každodenních situacích. Vzdělávání v tomto předmětu předpokládá dosažení úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce. Přístup k osvojování dalšího cizího jazyka je komplexní. Rozvíjíme všechny čtyři jazykové dovednosti – čtení, psaní, poslech a mluvení. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění.

Předmět je vyučován v sedmém až devátém ročníku s časovou dotací dvě hodiny týdně. Používané metody odpovídají věku a potřebám žáků a jsou voleny s ohledem na komunikativnost a aktivizaci žáků. Zařazujeme pravidelně skupinovou práci, práci ve dvojicích i prvky dramatické výchovy. Výuka probíhá ve skupinách dělených v rámci ročníku. Žáci pracují ve třídách a pracovnách, které jsou vybaveny interaktivní tabulí či plátnem s dataprojektorem a multimediální počítačovou technikou. K výuce jazyků je také využívána pracovní informatika, vybavená moderní multimediální technikou. Žáci k práci využívají PC, notebooky, popřípadě tablety.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- rozvíjíme u žáků studijní dovednosti a návyky, které vedou k efektivnímu osvojení si jazyka
- vedeme je k využívání informací z různých zdrojů, propojování a využívání poznatků z různých oblastí
- učíme žáky získávat a zpracovávat informace z cizojazyčných materiálů a využívat různé druhy slovníků
- klademe důraz na porozumění čtených textů i poslechu
- podporujeme tvořivost i samostatnou práci žáků

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k praktickému využití osvojených jazykových prostředků při řešení problémových situací
- učíme je diskutovat a spolupracovat při řešení problémů
- podporujeme využívání různých cest vedoucích k řešení problémové situace
- odstraňujeme u žáků jazykový ostych a vedeme je k využití jazyka při setkání s cizinci
- a k podání základních informací

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k aktivnímu využívání osvojeného učiva
- učíme je komunikovat v každodenních situacích, využívat prakticky dosažené komunikační úrovně
- klademe důraz na efektivnost při kladení otázek a zjišťování informací
- současně rozvíjíme schopnost naslouchat druhým, pohotově a vhodně reagovat na jejich promluvy

- vedeme žáky k souvislému a výstižnému vyjadřování vlastních myšlenek a názorů
- používáme metody, které podněcují komunikaci (práce ve dvojicích či skupinách) a spolupráci

Kompetence sociální a personální:

- využíváme skupinové a týmové práce žáků, vedeme je ke vzájemné spolupráci a pomoci
- zavádíme do výuky prvky dramatické výchovy, hraní rolí

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k dodržování předem stanovených pravidel (např. v jazykových hrách)
- seznamujeme je s životem a kulturou v německy mluvících zemích a přispíváme tak k rozvoji tolerance a respektu k odlišným kulturám, rasám i náboženstvím
- klademe důraz na zodpovědné plnění povinností žáků

Kompetence pracovní:

- učíme žáky samostatně pracovat se slovníky
- žáci prezentují a hodnotí výsledky své práce a práce ostatních (např. projekty)
- zdůrazňujeme dodržování pravidel bezpečnosti (zejména při rušnějších činnostech)

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k bezpečnému a tvořivému využití digitálních technologií při práci a učení
- žáci získávají, vyhledávají a kriticky posuzují data, digitální obsah a informace
- vytvářejí a upravují digitální obsah, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Jazyk a jazyková komunikace	Ruský jazyk	7.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností • DCJ-9-1-02 rozumí slovům, jednoduchým poslechovým textům, jestliže jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností • DCJ-9-1-03 sdělí jednoduchým způsobem základní informace o každodenních tématech, o sobě, o rodině, o škole • DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se probíraných témat • DCJ-9-2-02 vede krátký dialog o sobě a své rodině • DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje ve formuláři • DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty • DCJ-9-4-03 rozumí krátkému čtenému textu a reprodukuje ho (ústně i písemně) • DCJ-9-2-01 zapojuje se do jednoduchých rozhovorů • DCJ-9-3-01 rozumí základním informacím 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - ruský přízvuk (volný, pohyblivý) - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - intonace tázacích a oznamovacích vět - psaní azbuky <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojí si základní slovní zásobu dle probíraných tematických okruhů - práce se slovníkem učebnice <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina - škola - dny v týdnu, měsíce - hodiny - jídlo - zvířata <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá (oznamovací, tázací) - vyjádření protikladu - podstatná jména po číslovkách 2, 3, 4 - oslovení - skloňování osobních zájmen (1. - 3. p.) - přivlastňovací zájmena (1. p.) - číslovky 0–900 - sloveso být v přítomném čase - záporné u sloves - časování základních sloves 	<p>VO – Naše škola</p> <p>VO – Zásady lidského soužití</p> <p>VZ – Zdravá výživa</p> <p>PŘ – Názvy zvířat</p> <p>MKV – Multikulturalita - specifické rysy jazyků, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání</p>

<ul style="list-style-type: none">• DCJ-9-3-02 rozumí základním jednoduchým větám• DCJ-9-3-03 rozumí textu s písemnou podporou		
---	--	--

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Jazyk a jazyková komunikace	Ruský jazyk	8.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • DCJ-9-1-01 rozumí běžným pokynům učitele a reaguje na ně • DCJ-9-1-02 rozumí mluvenému monologu i dialogu s menším množstvím neznámých výrazů • DCJ-9-1-03 sdělí jednoduchým způsobem základní informace o probíraných tématech • DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace o sobě, škole, rodině • DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se probíraných témat • DCJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů • DCJ-9-3-03 čte jednoduché texty a reprodukuje je (v ústní i písemné podobě) • DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům používá slovník v tištěné i elektronické podobě • DCJ-9-4-02 napíše krátký text z probíraných témat 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - výslovnost přejatých slov - intonace oznamovacích a tázacích vět - výslovnost tvrdých a měkkých souhlásek - výslovnost zakončení zvrtných sloves <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá základní slovní zásobu dle probíraných tematických okruhů - práce s dvojjazyčným slovníkem <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - volný čas - povolání - svátky - roční období - počasí - příroda - reálie ruských mluvících zemí <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - skloňování podstatných jmen (mužského a ženského rodu j. č.) - skloňování osobních zájmen - skloňování zájmen кто/что - skloňování řadových číslovek (1. a 6. p) - I. + II. časování sloves - zvrtná slovesa - slovesa se změnou kmenové souhlásky - slovesa v minulém čase - vykání - předložky по, после 	<p>VEG – rozvíjí a využívá základní vědomosti pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy (Evropa a svět nás zajímá – zvyky a tradice národů Evropy)</p> <p>VO – Kulturní život (vhodné a nevhodné způsoby trávení volného času)</p> <p>Z – Krajinná sféra země a její složky (škodlivý vliv člověka na přírodu).</p>

<ul style="list-style-type: none"> • DCJ-9-3-02 napíše jednoduché texty týkající se probíraných témat • DCJ-9-4-02 napíše základní údaje o sobě • DCJ-9-4-03 reaguje na písemné sdělení 	<p>Písemný projev, grafická podoba jazyka</p>	
---	--	--

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Jazyk a jazyková komunikace	Ruský jazyk	9.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. • DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména s vizuální podporou. • DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat. • DCJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů na probíraná témata • DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • DCJ-9-2-03 mluví o sobě, své rodině, zálibách, škole, městě, v kterém žije a o českých a ruských městech • DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení předložek - výslovnost skupin дц a тц <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá základní slovní zásobu dle probíraných tematických okruhů v komunikačních situacích - práce s dvojjazyčným slovníkem <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - město - dopravní prostředky - nákupy - oblékání - lidské tělo - zdraví - domov <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - infinitivní věty - skloňování podstatných jmen (1., 2. a 4. p. mn. č.) - skloňování podstatných jmen (s. r.) - nesklonná podstatná jména - pohyblivé e, o u podstatných jmen - второй/другой - časování sloves - příslovce там/туда 	<p>MKV – prakticky používá RJ v každodenních situacích, orientuje se v pluralitní společnosti, využívá interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých</p> <p>ČJ – Popis bydlení</p> <p>PŘ – Nemoci související s poškozováním přírody</p> <p>VZ – Osobní bezpečí (dopravní značky)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k tématu • DCJ-9-3-03 vyhledá v textu požadovanou informaci, rozumí krátkému textu s vizuální podporou • DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času • DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - grafická podoba slov - písemná podoba slovní zásoby 	
--	---	--

5. 2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. ročníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Obsah vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace se realizuje v povinném vyučovacím předmětu **Matematika**.

5. 2. 1 Matematika

Vyučovací předmět Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, rozvíjí jejich paměť, logické myšlení, tvořivost, kritické usuzování a schopnost řešit problém. Vede žáky k přesnému a stručnému vyjadřování, k systematickosti, vytrvalosti, přesnosti a soustavné sebekontrolě. Vzdělávací obsah předmětu je členěn na tematické okruhy *číslo a proměnná; závislosti, vztahy a práce s daty; geometrie v rovině a v prostoru; nestandardní aplikační úlohy a řešení problémových úloh*.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat *Osobnostní a sociální výchova* (rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; *seberegulace a sebeorganizace* – schopnost sebekontroly, sebeovládání, plánování učení; *kooperace* – vedení a organizování práce skupiny) a *Výchova demokratického občana* (rozvoj komunikativních, formulačních a argumentačních schopností žáků, rozvíjení disciplinovanosti a sebekritiky). U některých tematických okruhů matematického učiva (vyznačeno v učebních osnovách) se také realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech* (*objevujeme Evropu a svět* – život Evropanů a styl života v evropských rodinách – porovnávání, tabulky, grafy apod.) a *Environmentální výchova* (*lidské aktivity a problémy životního prostředí* – závažnost ochrany přírody).

Vyučovací předmět je vyučován od 1. do 9. ročníku. Časová dotace předmětu na prvním stupni jsou čtyři hodiny týdně v 1., 2. a 3. ročníku a pět hodin týdně ve 4. a v 5. ročníku a na druhém stupni pět hodin týdně ve všech ročnících. Předmět je tedy posílen na 2. stupni o 5 hodin z disponibilní časové dotace. V šestém až v devátém ročníku může být z důvodu vysokého počtu žáků ve třídě v jedné vyučovací hodině týdně realizována vnější diferenciací žáků dělením žáků na dvě skupiny vzhledem k jejich schopnostem a nadání společně s výukou českého jazyka. Výuka matematiky je realizována především v kmenových učebnách, využíváme rovněž učebnu výpočetní techniky.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- žáci si osvojují obecně užívané matematické termíny, znaky a symboly
- vedeme žáky k porovnávání výsledků
- učíme žáky vyhledávat v zadání slovních úloh potřebné údaje, pochopit je a efektivně využít k řešení
- zadávané úlohy se těsně dotýkají praxe a jejich prostřednictvím tak žáci poznávají smysl osvojovaných matematických postupů pro běžný život
- vedeme žáky k aplikaci získaných znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a na základě toho vytváříme u nich komplexnější pohled na matematické, přírodní a jiné jevy
- žákům jsou zadávány diferencované domácí úkoly
- vedeme žáky ke kritickému hodnocení a sebehodnocení
- volbou vhodných vyučovacích metod podněcujeme zvědavost, tvořivost a samostatnost žáků

Kompetence k řešení problémů:

- žáci se učí provádět rozbor problémových úloh, plánovat postup řešení, provádět kontrolu dosažených výsledků
- do výuky zařazujeme úkoly s několika možnými cestami k řešení a umožňujeme žákům využívat získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- ve vyučovacích hodinách využíváme metodu samostatné práce žáků a skupinové práce a vedeme žáky k úsilí o dosažení konečného řešení problému

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k logickému a výstižnému zdůvodňování zvolených matematických postupů
- pěstujeme u žáků dovednost číst z různých grafů a tabulek
- dbáme, aby žáci správně formulovali odpovědi u slovních úloh
- využíváme metody kooperativního učení, jejich prostřednictvím jsou žáci vedeni ke kvalitní spolupráci a komunikaci, aby dosáhli společného cíle

Kompetence sociální a personální:

- využíváme metodu skupinové práce, při které pěstujeme u žáků schopnost vzájemně spolupracovat, pomáhat si, přijímat různé role, vytvářet a dodržovat pravidla
- zadáváním přiměřeně náročných úkolů pro samostatnou práci podporujeme sebedůvěru a samostatný rozvoj každého žáka

Kompetence občanské:

- při týmové spolupráci vedeme žáky k respektování názorů a postojů všech členů ve skupině a poskytnutí pomoci slabším
- učíme je uvědomovat si svá práva i povinnosti ve škole i mimo školu
- rozvíjíme u žáků zodpovědný vztah k životnímu prostředí a aktivní podíl na jeho ochraně
- vedeme žáky k zodpovědnému jednání v krizových situacích

Kompetence pracovní:

- pěstujeme u žáků návyk dbát o pořádek na svém pracovním místě

- učíme je správně a bezpečně používat rýsovací a jiné potřeby
- rozvíjíme schopnost grafického projevu žáků
- vedeme žáky k hodnocení výsledků své práce i práce spolužáků

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k běžnému používání digitálních zařízení, aplikací a služeb
- žáci se učí chápat význam digitálních technologií, kriticky hodnotí jejich přínos a rizika
- žák se učí získávat informace, vyhledávat, posuzovat a třídit je
- učí se předcházet situacím ohrožujícím jeho bezpečnost při práci s technologiemi

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Matematika a její aplikace	Matematika	1.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků • M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose • M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace • M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel • M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci • M-3-3-02 porovnává velikost útvarů 	<p>Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla, celá čísla - číselná řada 0–20, číslice - manipulace s předměty - zápis čísel v desítkové soustavě a jeho znázornění - orientace na číselné ose - vztahy větší, menší, rovno - znaménka <, >, =, +, - - vlastnosti početních operací s čísly - součet čísel bez přechodu přes desítku do 20 - rozdíl čísel bez přechodu přes desítku do 20 - písemné algoritmy početních operací - řešení a vytváření slovních úloh <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel <p>Geometrie v rovině a v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní útvary v prostoru - jednotky a manipulace s tabulkou v oboru do 20 - porovnávání útvarů a jejich velikost větší – menší 	<p>VV – malování obrázků k číselné ose a k danému počtu</p> <p>PČ – manipulace s předměty</p> <p>ČJS – předměty, zvířata atd. (slovní úlohy, počítání prvků, porovnávání)</p> <p>ČJ – rozvoj komunikativních schopností žáků při řešení slovních úloh</p> <p>VV – malování obrázků</p> <p>PČ – stříhání, lepení, skládání geometrických útvarů</p>

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Matematika a její aplikace	Matematika	2.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků • M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose • M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace <ul style="list-style-type: none"> • M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 	<p>Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla, celá čísla - zápis čísel v desítkové soustavě a jeho znázornění - číselná řada 0-100, číslice - orientace na číselné ose - vztahy větší, menší, rovno - znaménka $>$, $<$, $=$ - vlastnosti početních operací s čísly - zaokrouhlování na desítky - součet a rozdíl čísel s přechodem v oboru do 20 - součet a rozdíl čísel bez přechodu v oboru do 100 - součet a rozdíl čísel s přechodem v oboru do 100 - písemné algoritmy početních operací - užití závorek - zápis slovní úlohy - slovní úlohy s výpočty do 100 - písemné sčítání a odčítání - násobilka - násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobílek do 50 - násobek - násobení jako opakované sčítání - automatizace násobílek 2, 3, 4, 5 <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 	<p>PČ – vytváření číselných os</p>

<p>• M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</p>	<p>Geometrie v rovině a v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní útvary v rovině - lomená čára, přímka, úsečka - rýsování a měření délky úseček v centimetrech a milimetrech a jejich porovnávání - jednotky dm, cm, mm - trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh - měření stran rovinných útvarů - využití čtvercové sítě - základní útvary v prostoru - krychle, kvádr <p>Vztahy a orientace v čase</p> <ul style="list-style-type: none"> - určování času - převádění jednotek – hodina, minuta, sekunda - čtení údajů na hodinách včetně digitálních - režim dne - jednotky délky, hmotnosti a objemu 	<p>PČ – měření, manipulace modelování těles, výroba obrazců z geometrických útvarů, vlastní fantazie – rytmické střídání geometrických útvarů – pásy návrhy</p> <p>VV – kresba přímých tvarů ve čtvercové síti</p> <p>ČJS – lidé a čas</p> <p>TV – měření</p> <p>PČ – výroba různých typů hodin</p>
---	---	--

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Matematika a její aplikace	Matematika	3.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků • M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose • M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	<p>Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla, celá čísla - zápis čísel v desítkové soustavě a jeho znázornění - číselná řada 0–1000 - orientace na číselné ose - vztahy větší, menší, rovno - znaménka $<$, $>$, $=$ - vlastnosti početních operací s čísly - rozklad čísla v desítkové soustavě - zaokrouhlování na desítky a stovky - součet a rozdíl čísel s přechodem přes 10 v oboru do 100 - součet a rozdíl čísel bez přechodu přes 10 v oboru do 1000 - součet a rozdíl čísel s přechodem přes 10 v oboru do 1000 - písemné algoritmy početních operací - užití závorek - písemné sčítání a odčítání - řešení a vytváření slovních úloh - násobilka - násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobílek do 100 - násobek - násobení do 100, řady násobků čísel 6, 7, 8, 9, automatizace všech spojů násobílek - dělení do 100 - násobení a dělení přirozených čísel mimo obor násobílek do 1000 - pamětné násobení a dělení 	<p>ČJS – situace spojené s reálným životem</p>

	dvojciferných čísel jednociferným - dělení se zbytkem	
--	---	--

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Matematika a její aplikace	Matematika	4.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel • M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel • M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru přirozených čísel • M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku 	<p>Číslo a početní operace Přirozená čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselný obor do 1 000 000 - zápis, porovnávání a zaokrouhlování čísel - číselná osa - pamětné početní operace v oboru do milionu - písemné početní operace v oboru do milionu - vztahy mezi početními operacemi - vlastnosti početních operací - pořadí početních výkonů - kontrola a odhad výsledku, práce s kalkulátorem - slovní úlohy - nestandardní aplikační úlohy, řešení problémových úloh <p>Zlomky</p> <ul style="list-style-type: none"> - zápis zlomku - vyznačení zlomku - slovní úlohy - modelování zlomku 	<p>Čj – čtení s porozuměním</p>
<ul style="list-style-type: none"> • M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce • M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice • M-5-3-02 sčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • M-5-3-04 určí obsah obrazce 	<p>Geometrie v rovině a v prostoru Rovnoběžky, různoběžky, kolmice, kružnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemná poloha přímek v rovině - rovnoběžky, různoběžky, průsečík - kolmice, kolmost - kružnice - grafický součet úseček <p>Rovinné a prostorové útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - trojúhelník, čtverec, obdélník - obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku 	<p>VV – obrázek – prolínání kruhů</p> <p>Pč – využití rovinných útvarů k tvorbě koláží</p>

<p>pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</p> <ul style="list-style-type: none"> • M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru 	<ul style="list-style-type: none"> - obsah čtverce a obdélníku v čtvercové síti - jednotky obsahu - slovní úlohy <p>Souměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - osa souměrnosti - souměrné útvary - osa úsečky - rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník 	<p>VV – kresba různých útvarů souměrných podle osy, rozvoj fantazie</p>
<ul style="list-style-type: none"> • M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data • M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy 	<p>Závislosti, vztahy, práce s daty</p> <p>Jednotky</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednotky délky - jednotky hmotnosti - jednotky času - jednotky objemu - grafy, tabulky, diagramy 	<p>ČJS - neživá příroda - měření</p> <p>INF – vkládá získaná data do tabulky</p>
<ul style="list-style-type: none"> • M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy 	<p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - magické čtverce - slovní úlohy - číselné a obrázkové řady 	<p>VV – čtvercová síť obrázkové řady</p>

	- číselná osa se zápornými čísly	
<ul style="list-style-type: none"> • M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce • M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice • M-5-3-04 určí obsah obrazce a užívá základní jednotky obsahu • M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru 	<p>Geometrie v rovině a v prostoru Rovinné a prostorové útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - konstrukce obdélníku a čtverce - konstrukce pravoúhlého trojúhelníku - obvod mnohoúhelníku <ul style="list-style-type: none"> - výpočet obvodu a obsahu obdélníku a čtverce, - jednotky obsahu - základní útvary v prostoru (kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec) - slovní úlohy - osová souměrnost - souměrné útvary - osa úsečky 	<p>PČ – výroba krychlí, kvádrů, sítě těles</p> <p>VV – práce s papírem</p>
<ul style="list-style-type: none"> • M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data • M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy 	<p>Závislosti, vztahy a práce s daty Tabulky, grafy, diagramy</p> <ul style="list-style-type: none"> - proměnná, nezávisle a závisle proměnná - tabulky a grafy (sestavování a čtení) - soustavy souřadnic - diagramy, jízdní řády 	<p>VEG – rozvíjí schopnost hledat a porovnávat data o jednotlivých evropských zemích</p> <p>INF – práce s tabulkou, vkládání naměřených hodnot do tabulek, grafů a diagramů</p> <p>EV – přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty (Vztah člověka k prostředí - spotřeba věcí, energií, odpady)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	<p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost 	<p>VV – obrázkové řady, čtvercové sítě</p>
---	---	---

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Matematika a její aplikace	Matematika	6.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • M-9-1-01 provádí početní operace s desetinnými čísly • M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností • M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel 	<p>Číslo a proměnná</p> <ul style="list-style-type: none"> - desetinná čísla - rozvinutý zápis v desítkové soustavě - převrácené číslo - porovnávání des. čísel - zaokrouhlování des. čísla - početní operace s des. čísly - převody jednotek délky, obsahu a hmotnosti - dělitelnost přirozených čísel - prvočíslo - číslo složené - násobek, dělitel - nejmenší společný násobek - největší společný dělitel - kritéria dělitelnosti 	<p>VEG – prohlubuje vědomosti o evropských zemích, např. o jejich rozloze, počtu obyvatel apod. (Objevujeme Evropu a svět)</p> <p>F – převody jednotek délky, hmotnosti a obsahu (6. r.)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • M-9-3-01 využívá potřebnou matematickou symboliku • M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary přímka, polopřímka, úsečka, úhel • M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem • M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti ke konstrukci osy úsečky a osy úhlu • M-9-3-06 načrtne a sestrojí trojúhelník 	<p>Geometrie v rovině a v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovinné útvary - přímka, polopřímka, úsečka - úhel - rýsování a měření úhlů - vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů) - metrické vlastnosti v rovině - druhy úhlů - vzdálenost bodu od přímky - konstrukční úlohy - množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu) - trojúhelník - druhy trojúhelníků - množiny všech bodů dané vlastnosti (konstrukce trojúhelníků, výšky, těžnice, kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku) 	<p>VV – souměrné útvary (6. r.)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • M-9-3-03 určuje velikost úhlu v trojúhelníku měřením a výpočtem • M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti ke konstrukci osy úhlu trojúhelníku, výšky a těžnice, trojúhelníku a kružnice opsané trojúhelníku • M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti • M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary-kvádr, krychle a analyzuje jejich vlastnosti • M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch kvádrů a krychle • M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť kvádrů a krychle • M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz kvádrů a krychle • M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<ul style="list-style-type: none"> - metrické vlastnosti v rovině - trojúhelníková nerovnost - osová souměrnost - prostorové útvary - kvádr, krychle - síť těles - výpočet objemu a povrchu 	
---	--	--

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Matematika a její aplikace	Matematika	7.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel • M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) • M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel • M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřeném poměrem • M-9-1-05 pracuje s měřítky map a plánů • M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) 	<p>Číslo a proměnná</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlomky - rozšiřování a krácení zlomků - početní operace se zlomky - převrácené číslo - smíšené číslo - složený zlomek - celá čísla, racionální čísla - početní operace s celými čísly - čísla navzájem opačná - číselná osa - početní operace s racionálními čísly - poměr - měřítko - úměra - trojčlenka - přímá a nepřímá úměrnost - funkce - pravoúhlá soustava souřadnic - procenta - procento - promile - základ, procentová část, počet procent - jednoduché úrokování 	<p>VEG – prohlubuje vědomosti o evropských zemích, např. o jejich rozloze, počtu obyvatel apod. (Objevujeme Evropu a svět)</p> <p>F, CH – výpočty se zlomky</p>
<ul style="list-style-type: none"> • M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • M-9-2-03 určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti 	<p>Závislost, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - závislost a data - příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy - funkce - pravoúhlá soustava souřadnic - přímá a nepřímá úměrnost 	

<ul style="list-style-type: none"> • M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku • M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti • M-9-3-09 určuje a charakterizuje kolmý hranol, analyzuje jeho vlastnosti • M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch kolmého hranolu • M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť kolmého hranolu • M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz kolmého hranolu • M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<p>Geometrie v rovině a v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovinné útvary - trojúhelník - čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník) - shodnost (věty o shodnosti trojúhelníků) - konstrukční úlohy - středová souměrnost - prostorové útvary - kolmý hranol - síť těles - výpočet objemu a povrchu 	<p>VV – souměrné útvary (6. r.)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselné řady v oboru celých a racionálních čísel - obrázkové řady - netradiční geometrické úlohy 	

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Matematika a její aplikace	Matematika	8.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu • M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkání • M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav 	<p>Mocniny a odmocniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem druhé mocniny a odmocniny - určování druhé mocniny a odmocniny - určování druhé mocniny a odmocniny pomocí kalkulátoru - odhad druhé mocniny a odmocniny - užití druhé mocniny a odmocniny ve výpočtech - mocnina s přirozeným mocnitelem - početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - zápis čísel v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti <p>Výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselný výraz a jeho hodnota - výraz s proměnou - jednočlen, mnohočlen - součet, rozdíl, součin mnohočlenů - rozklad mnohočlenů na součin vytýkáním a pomocí vzorců <p>Rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - lineární rovnice - lineární rovnice s jednou neznámou - ekvivalentní úpravy lineárních rovnic - slovní úlohy z praxe - výpočet neznámé ze vzorce - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma 	<p>EV – vede k odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody (Vztah člověka k prostředí – náš životní styl)</p> <p>VEG – prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí (Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě)</p> <p>F – rovnoměrný pohyb (7. r.)</p> <p>F, CH – vyjádření neznámé ze vzorce</p>

	<p>neznámými</p> <ul style="list-style-type: none"> - metody řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic 	
<ul style="list-style-type: none"> • M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • M-9-2-02 porovnává soubory dat 	<p>Závislosti a data</p> <ul style="list-style-type: none"> - příklady závislostí z praktického a jejich vlastnosti - nákresy, schémata - diagramy, grafy, tabulky - četnost znaku - aritmetický průměr 	<p>VEG – rozvíjí základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním odlišnostem mezi národy (Objevujeme Evropu a svět životní styl Evropanů)</p> <p>EV – přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí (Lidské aktivity a problémy životního prostředí – doprava, průmysl, odpady a životní prostředí)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku • M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů 	<p>Metrické vlastnosti v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pythagorova věta - obrácená věta k Pythagorově větě - výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku - slovní úlohy z praxe <p>Rovinné útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - kruh, kružnice - vzájemná poloha kružnice a přímky - vzájemná poloha dvou kružnic - tečna ke kružnici v daném bodu, z daného bodu ležícího vně kružnice - Thaletova kružnice - délka kružnice - obvod a obsah kruhu - slovní úlohy na obvod a obsah kruhu 	<p>EV – ukazuje modelové příklady jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje žádoucích i nežádoucích (Vztah člověka k prostředí – náš životní styl)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh • M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • M-9-3-10 odhaduje a vypočítává objem a povrch těles • M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles • M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině • M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<p>Konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní konstrukční úlohy - využití Thaletovy věty v konstrukčních úlohách - využití matematické symboliky v zápisu postupu konstrukce konstrukční úlohy - složitější konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků <p>Prostorové útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - rotační válec - pojem válce - objem a povrch válce - síť válce - slovní úlohy z praxe 	<p>EV – rozvíjí porozumění vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vlivy průmyslu a dopravy na prostředí)</p> <p>F – převody jednotek objemu (6. r.)</p>
--	--	--

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Matematika a její aplikace	Matematika	9.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav • M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel • M-9-2-03 určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti • M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem • M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů • M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků • M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles 	<p>Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými</p> <ul style="list-style-type: none"> - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - metody řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic <p>Funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - přímá úměrnost - nepřímá úměrnost - lineární funkce - definiční obor funkce - obor hodnot funkce - pravoúhlá soustava souřadnic - graf funkce - lineární funkce a její vlastnosti - konstantní funkce - úlohy z praxe <p>Podobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - podobné útvary v rovině - věty o podobnosti trojúhelníků - poměr podobnosti podobných útvarů - dělení úsečky v daném poměru - úlohy z praxe <p>Prostorové útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol - objem a povrch těles - síť jehlanu, rotačního kužele - úlohy z praxe 	<p>F – rovnoměrný pohyb (6. r.) převody jednotek</p> <p>CH – směsi, roztoky (8. r.)</p> <p>Z – měřítko mapy (6. r.)</p> <p>F – objem, hmotnost, hustota, převody jednotek (6. r.)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles • M-9-3-12 sestrojí a načrtne obraz jednoduchých těles v rovině • M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu • M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> - logické a netradiční geometrické úlohy - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie 	
--	--	--

5.3 INFORMATIKA

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů a hledání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá k porozumění zákonitostem digitálního světa i k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností.

Na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

Obsah vzdělávací oblasti Informatika se realizuje v povinném vyučovacím předmětu **Informatika**.

5.3.1 Informatika

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Využívá praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení. Vzdělávací obsah je členěn na tematické okruhy **data, informace a modelování; algoritmizace a programování; informační systémy; digitální technologie**.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova** (rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium; kooperace a kompetice – dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, vedení a organizování práce skupiny) – toto průřezové téma je přítomné ve všech výstupech, **Mediální výchova** (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce).

Vyučovací předmět je vyučován ve 4. až 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Výuka Informatiky je realizována v počítačové učebně, každý žák má k dispozici multimediální počítač. V řadě činností však preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žáci mohou být rozděleni do skupin.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- podporujeme rozvoj abstraktního a logického myšlení
- rozvíjíme schopnost celoživotního učení a reakce na nová studijní témata a události

Kompetence k řešení problémů:

- nabízíme úlohy z praktického života, které vedou k nalézání více variant řešení s výběrem nejvhodnější
- podporujeme problémové úlohy, u kterých žáci mohou použít známé postupy řešení nebo naopak kreativní přístup
- provádíme rozbor problému a plán jeho řešení

Kompetence komunikativní:

- analyzujeme informace
- učíme vyhledávat informace
- využíváme v maximální míře informační a komunikační technologie
- vyhodnocujeme grafy a tabulky, posuzujeme jejich vypovídací hodnotu

Kompetence sociální a personální:

- pracujeme na týmových projektech
- posilujeme sebedůvěru a rozvoj žáka individuálním přístupem a rozdělením rolí

Kompetence občanské:

- vysvětlujeme problematiku duševního vlastnictví, etiku chování na internetu, zacházení s dostupnými informačními zdroji
- šetrné zacházení s hardwarem spojujeme s environmentální problematikou

Kompetence pracovní:

- vyžadujeme od žáků odpovědný přístup k plnění úkolů, samostatnost a dodržování základních bezpečnostních norem

Kompetence digitální:

- využíváme digitální zařízení, aplikace a služby při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získáváme, vyhledáváme a kriticky posuzujeme data, informace a digitální obsah
- využíváme digitální technologie pro zefektivnění pracovních postupů a zkvalitnění výsledků naší práce
- seznamujeme žáky s novými technologiemi, kriticky hodnotíme jejich přínos a reflektujeme rizika jejich využívání

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Informatika	Informatika	4.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat • I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji • I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu 	<p>Data, informace a modelování</p> <ul style="list-style-type: none"> - data, informace - sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat - využití textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku - hodnocení získaných dat - vyvozování závěrů - kódování a přenos dat - využití značek, piktoqramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace - modelování - model jako zjednodušené znázornění skutečnosti - využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka 	<p>MDV – kriticky čte a vnímá mediální sdělení; interpretuje vztah mediálních sdělení a reality (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace mediálních sdělení a reality)</p> <p>MDV – interpretuje vztah mediálních sdělení a reality - různé typy mediálních sdělení, jejich rozlišování a funkce.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí • I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi 	<p>Digitální technologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - hardware a software - digitální zařízení a jejich účel - prvky v uživatelském rozhraní - spouštění, přepínání a ovládání aplikací - uložení dat - otevírání souborů - počítačové sítě - propojení technologií, (bez)drátové připojení - internet - práce ve sdíleném prostředí - sdílení dat - bezpečnost - pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením - uživatelské účty, hesla 	

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník: 5.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<p>Algoritmizace a programování</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problému - krokováním - postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci - programování - experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu - kontrola řešení - porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem 	<p>MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace mediálních sdělení a reality.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi • I-5-3-02 pro vymezený 	<p>Informační systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - systémy - skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a 	

<p>problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data</p>	<p>vztahy mezi nimi</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce se strukturovanými daty - shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu 	
--	--	--

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník: 6.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat • I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu 	<p>Data, informace a modelování</p> <ul style="list-style-type: none"> - data, informace - získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači - proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat - kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti - standardizované kódy - bit; bajt, násobné jednotky - jednoduché šifry a jejich limity 	<p>MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních, chápání podstaty mediálního sdělení.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů • I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu 	<p>Informační systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - informační systémy - informační systém ve škole - uživatelé, činnosti, práva - struktura dat - ochrana dat a uživatelů - účel informačních systémů a jejich role ve společnosti - hromadné zpracování dat - velké soubory dat - řazení, filtrování, vizualizace dat 	
<ul style="list-style-type: none"> • I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos • I-9-4-03 vybírá 	<p>Digitální technologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - hardware a software - pojmy hardware a software - datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - správa souborů, instalace 	

<p>nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</p> <ul style="list-style-type: none"> • I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače • I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení 	<p>aplikací</p> <ul style="list-style-type: none"> - počítačové sítě - typy, služby a význam počítačových sítí - struktura a principy internetu - web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač - řešení technických problémů - postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení - bezpečnost - útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy - zabezpečení digitálních zařízení a dat - aktualizace, antivir, firewall - zálohování a archivace dat 	
---	--	--

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník: 7.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní • I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji 	<p>Data, informace a modelování</p> <ul style="list-style-type: none"> - modelování - schéma, myšlenková mapa - vývojový diagram - ohodnocený a orientovaný graf - základní grafové úlohy 	
<ul style="list-style-type: none"> • I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní • I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby 	<p>Algoritmizace a programování</p> <ul style="list-style-type: none"> - algoritmizace - dekompozice úlohy, problému - tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu - programování - nástroje programovacího prostředí - blokově orientovaný programovací jazyk - kontrola - ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním) 	

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník: 8.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	Algoritmizace a programování <ul style="list-style-type: none"> - algoritmizace - tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu - programování - blokově orientovaný programovací jazyk - cykly, větvení, proměnné - kontrola - nalezení chyby (například krokováním) - úprava algoritmu a programu 	
<ul style="list-style-type: none"> • I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat • I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a 	Informační systémy <ul style="list-style-type: none"> - informační systémy - ochrana dat a uživatelů - účel informačních systémů a jejich role ve společnosti - návrh a tvorba evidence dat - formulace požadavků - struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy - pravidla a omezení - kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel - úprava požadavků, tabulky 	MDV – učí se využívat potenciál médií jako zdroje informací a zábavy (Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce)

nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	či pravidel - hromadné zpracování dat - funkce a vzorce, práce s řetězci - odhad závislostí	
--	---	--

Oblast: Informatika	Předmět: Informatika	Ročník: 9.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení • I-9-2-03 navrhne různé algoritmy pro řešení problému • I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<p>Algoritmizace a programování</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvorba digitálního obsahu - tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti) - potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu - autorství a licence programu - etika programátora 	
<ul style="list-style-type: none"> • I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě • I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos • I-9-4-03 vybírá 	<p>Digitální technologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - hardware a software - součásti počítače a principy jejich společného fungování - operační systémy – funkce, typy, typické využití - komprese a formáty souborů - fungování nových technologií kolem žáka - počítačové sítě - fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa 	

<p>nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</p> <ul style="list-style-type: none"> • I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače • I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení 	<ul style="list-style-type: none"> - princip cloudových aplikací - metody zabezpečení přístupu k datům - role a přístupová práva - bezpečnost - dvoufaktorová autentizace - šifrování dat a komunikace - digitální identita - digitální stopa (obsah a metadata) - sledování polohy zařízení - záznamy o přihlašování a pohybu po internetu - cookies, sledování komunikace, informace v souboru - sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat - fungování a algoritmy sociálních sítí 	
---	---	--

5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a bezpečí. Otevírá také pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Pomáhá žákům dále rozvíjet poznatky, dovednosti a zkušenosti získané v rodině a v předškolním zařízení. Tato vzdělávací oblast je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání.

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se realizuje v povinném vyučovacím předmětu **Člověk a jeho svět**.

5.4.1 Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět Člověk a jeho svět vytváří představy o skutečnostech a zákonitostech v přírodě i společnosti, o lidských výtvořích, činnostech, vztazích a důležitých podmínkách života. Otevírá prostor pro vnímavý vztah k okolí, k životu, k vlastní osobě i k jiným, k životnímu prostředí domova a okolní přírody. Učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy, děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Pomáhá utvářet prvotní ucelený obraz světa. Přináší poznatky o regionálních i národních dějinách. Při osvojování poznatků a dovedností učí žáky vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Učí žáka jednat a rozhodovat se v různých životních situacích. Vede k odpovědnosti za zdraví a bezpečnost sebe i druhých. Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků. Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech *Člověk a společnost*, *Člověk a příroda* a ve vzdělávacím oboru *Výchova ke zdraví*. Vzdělávací obsah předmětu je členěn na tematické okruhy **Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví**.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*, *Osobnostní a sociální výchova*, *Mediaální výchova*, *Multikulturní výchova*, *Environmentální výchova*, *Výchova demokratického občana*.

Vyučovací předmět je vyučován od 1. do 5. ročníku. Časová dotace předmětu jsou dvě hodiny týdně v 1., 2. a 3. ročníku, tři hodiny týdně ve 4. a v 5. ročníku. Charakteristické pro výuku předmětu Člověk a jeho svět je prolínání s učivem ostatních předmětů, vytváření malých projektů, které výuku obohatí, využití činnostního vyučování, dále vhodné doplnění výuky obrazy, videozáznamy, filmy, vycházkami, exkurzemi, besedami, používáním encyklopedií, odborné literatury a využitím jiných informačních zdrojů. Výuka je realizována především v kmenových učebnách.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- žáci objevují a poznávají všechno, co je zajímavá a v čem by mohli v budoucnu uspět
- volbou vhodných vyučovacích metod podněcujeme u žáků zvědavost, tvořivost a samostatnost
- umožníme žákům používat vhodné učební pomůcky
- vedeme je k samostatnému pozorování a porovnávání získaných objevů
- žáci se snaží třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- na základě prožitku úspěchu vedeme žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání

Kompetence k řešení problémů:

- žáci vnímají problémové situace ve škole i mimo ni, učí se rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti
- žáky vedeme k účelnému rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- žáci jsou vedeni k samostatným objevům, řešením a závěrům
- ukážeme žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému, k ověřování a srovnávání poznatků, jak pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi atd.

Kompetence komunikativní:

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech
- jsou vedeni správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na získané poznatky o přírodě, o lidské společnosti, přírodních jevech a historických událostech
- přirozeně vyjadřují pozitivní pocity ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- vedeme žáky k používání správné terminologie
- podporujeme u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, k vzájemnému naslouchání a zdůvodňování svých závěrů

Kompetence sociální a personální:

- žáci pracují ve dvojici nebo menší pracovní skupině při vyhledávání a zpracování informací, efektivně spolupracují na řešení problémů, přispívají k diskusi
- vedeme žáky k oceňování vlastních názorů, k možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vedeme je k jejich dodržování
- pěstujeme u žáků sebedůvěru a samostatný rozvoj a podporujeme, aby každý mohl zažít úspěch

Kompetence občanské:

- rozvíjíme u žáků ohleduplný vztah k přírodě, ke kulturním a historickým výtvorům
- vedeme žáky k ochraně životního prostředí
- vedeme je k dodržování pravidel slušného chování
- učí se respektovat, poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi
- vedeme je k bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci a chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých

Kompetence pracovní:

- žáci si utváří pracovní návyky při samostatné i týmové činnosti
- dodržují a respektují vymezená pravidla
- umožňujeme žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat

Kompetence digitální

- učí se ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- vyhledává a sdílí data informace a digitální obsah
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- učitel vede žáka k předcházení situacím ohrožujících jeho bezpečnost a zdraví

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	1.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-3-1-01 orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy • ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům • ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností • ČJS-3-3-01 seznamuje se s časovými údaji při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov - naše obec – okolí svého bydliště, zajímavosti ze své obce - škola - orientace ve škole, ve třídě, - školní řád a režim, hygienické návyky - pracovní místo, - blízké okolí školy, riziková místa a situace v okolí školy <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, - fyzická a duševní práce, zaměstnání - soužití lidí - mezilidské vztahy - chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování - právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy <p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase a časový řád - měření času, hodiny, základní orientace v čase, 	<p>EV – napomáhá rozvíjení zájmu o životní prostředí ve svém okolí (Vztah člověka k prostředí – naše obec)</p> <p>VDO – vede k pochopení řádu a pravidel (Občanská společnost a škola jako model otevřeného partnerství)</p> <p>OSV – přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v třídním kolektivu i mimo něj (Mezilidské vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého)</p> <p>MKV – uvědomování si vlastní identity (Lidské vztahy – důležitost jedince v rodinných vztazích)</p> <p>ČJ – vyprávění příběhů z rodinného prostředí</p>

<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka • ČJS-3-4-01 pozoruje a popisuje proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • ČJS-3-4-02 pojmenuje nejznámější rostliny a živočichy vyskytující se v našem okolí • ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické návyky, využívá elementární znalosti o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • ČJS-3-5-02 – rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu • ČJS-3-5-03 – chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, 	<ul style="list-style-type: none"> - současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny Rozmanitost přírody - rostliny, houby, živočichové - roční období – pozorování změn v přírodě - životní podmínky - rozmanitost přírody - rovnováha v přírodě - rostliny a živočichové v parku, v lese, v sadu, na poli, na zahradě - domácí zvířata – jejich mláďata - stavba těla rostlin a živočichů - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - ochrana přírody, odpovědnost lidí, ochrana životního prostředí, likvidace odpadu Člověk a jeho zdraví - lidské tělo - stavba těla, životní potřeby člověka - péče o zdraví - zdravý životní styl - zdraví a nemoc, drobné úrazy a poranění, osobní hygiena, výživa - osobní bezpečí a krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru - bezpečné chování v silničním provozu - pravidla komunikace s neznámým jedincem - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi 	<p>EV – přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty (Ekosystémy – les, pole, vodní zdroje; Základní podmínky života – ochrana biologických druhů; Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody</p> <p>EV – přispívá k utváření zdravého životního stylu (Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví, možnosti a způsob ochrany zdraví</p> <p>VDO – vede k respektování etnických a jiných odlišností</p>
---	---	---

<p>odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJS-3-5-04 – reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<p>spojená</p> <ul style="list-style-type: none"> - postup v případě ohrožení, evakuace školy, zkouška sirén, prevence požáru, integrovaný záchranný systém 	
--	---	--

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	2.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí • ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci, (městě) • ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, charakterizuje rozdělení rolí v rodině, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům • ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností • ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • ČJS-3-3-02 pojmenuje kulturní či historické památky • ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov - okolí bydliště, popis domova a jeho okolí - práce s plánem své obce bydliště a jeho okolí - osobní bezpečí, chování lidí - pravidla silničního provozu - telefonní čísla – záchranná služba, policie, hasiči - škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy - bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina - příbuzenské vztahy v rodině - život rodiny - významné události v rodině - pracovní činnosti lidí - různá povolání, zaměstnání rodičů - soužití lidí - mezilidské vztahy a komunikace - osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům - chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – etické zásady, zvládnutí vlastní emocionality, rizikové situace a chování, předcházení konfliktům - právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy 	<p>OSV – přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni (Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc)</p> <p>VDO – vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti (Občanská společnost a stát, úloha občana v demokratické společnosti)</p> <p>EV – vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodním zdrojům (Vztah člověka k prostředí – naše obec, náš životní styl)</p> <p>VV – výtvarné ztvárnění domova</p> <p>HV – písně a hudební díla s tematikou spjatou s domovem</p> <p>OSV – vede k porozumění sobě samému a druhým (Poznávání lidí – vzájemné poznávání ve skupině, rodině)</p> <p>OSV – napomáhá k zvládnutí vlastního chování (Mezilidské vztahy, péče o</p>

<p>sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků • ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek • ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro 	<p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase a časový řád - základní orientace v čase - roční období - kalendář – sled událostí, určování času, letopočet - denní režim, roční období - současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny - regionální památky - péče o památky <p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - látky a jejich vlastnosti - změny látek a skupenství - voda a vzduch - vlastnosti a formy vody a oběh vody v přírodě - vesmír a Země - charakteristika ročních období, pozorování změn počasí - střídání dne a noci, roční období - rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, - výživa a stavba těla nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka - životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi - rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy a základní společenstva - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a 	<p>dobré vztahy, vzájemné poznávání ve třídě)</p> <p>VV – výtvarné ztvárnění rodiny a jejich příslušníků, vlastních zážitků</p> <p>MKV – učí přijmout druhého jedince se stejnými právy, uvědomovat si rovnocennost etnických skupin (Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální vlastnosti)</p> <p>M – jednotky času, převody</p> <p>VV – výtvarné ztvárnění ročních období</p> <p>PČ – praktické ztvárnění motivů z rodinného prostředí (byt, dům, předměty denní potřeby)</p> <p>VV – výtvarné ztvárnění daných rostlin, živočichů a přírody</p> <p>PČ – praktické ztvárnění rostlin a živočichů (modelování)</p> <p>PČ – péče o pokojové rostliny</p> <p>OSV – vede k porozumění</p>
--	--	---

<p>sebe i pro jiné</p> <p>• ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p>tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů</p> <p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>- lidské tělo</p> <p>- stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka</p> <p>- péče o zdraví</p> <p>- správná životospráva, denní režim, nemoc, úraz, první pomoc při drobných poraněních, prevence nemoci a úrazu, osobní hygiena</p> <p>- osobní bezpečí</p> <p>- krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru pravidla silničního provozu, dopravní značky a předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)</p> <p>- přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví</p> <p>- služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku</p> <p>- mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená</p> <p>- postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požáru, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém</p>	<p>sobě samému a druhým (Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika)</p> <p>PČ – sestavení jídelníčku</p> <p>VV – výtvarné ztvárnění na téma doprava (značky, dopravní prostředky)</p>
--	--	---

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	3.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí • ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra České republiky, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) • ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov adresa bydliště, telefon, osobní údaje, poloha obce (města) v krajině, bydliště a jeho okolí - škola - škola a její okolí, bezpečná cesta do školy, chodec v silničním provozu nebezpečné situace důležitá telefonní čísla - obec (město), místní krajina - význačné budovy a orientační body, okolní krajina, názvy místních lokalit, minulost a současnost obce (města), dopravní síť - okolní krajina (místní oblast, region) - krajina v okolí domova, životní prostředí, vliv krajiny na život lidí, orientační body a linie, světové strany - regiony - naše vlast - domov, krajina, národ, státní symboly - mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, život a funkce rodiny, - fyzická a duševní práce, zaměstnání - soužití lidí 	<p>OSV – přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni (Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc, vztahy a naše skupina/třída)</p> <p>EV – vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování (Vztah člověka k prostředí, aktuální ekologický problém)</p> <p>VV – výtvarné ztvárnění přírody</p> <p>HV – písně a hudební díla s tematikou spjatou s domovem, ČR, státní hymna</p>

<p>spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností • ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu • ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost • ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě • ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a 	<ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy, komunikace - chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, zvládnutí vlastní emocionality, rizikové situace a chování, předcházení konfliktů - právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy <p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase a časový řád - měření času, základní orientace v čase, denní režim, čas jako fyzikální veličina, letopočet, generace - současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny <p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - látky a jejich vlastnosti - změny látek a skupenství, třídění látek, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek - voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, složení, proudění vzduchu a oběh vody v přírodě, význam pro život 	<p>OSV – vede k porozumění sobě samému i jiným (Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině)</p> <p>MKV – učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si rovnocennost etnických skupin (Kulturní diference jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti)</p> <p>VV – výtvarné vyjádření domova, lidí a situací s ním spjatých</p> <p>VEG – podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám (Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa)</p> <p>M – jednotky času a jejich převody</p> <p>EV – vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu dědictví Ekosystémy vodní zdroje, les, pole; Základní podmínky</p>
--	--	---

<p>přístrojů</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá 	<ul style="list-style-type: none"> - nerosty a horniny, půda - složení půdy a její význam - vesmír a Země - charakteristika ročních období, pozorování změn počasí - střídání dne a noci, roční období - rostliny, houby, živočichové - znaky života, průběh a způsob života, výživa a stavba těla nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka - životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na zemi, podnebí a počasí - rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy a základní společenstva - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy <p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo - stavba těla, životní potřeby člověka, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince - péče o zdraví - zdravý životní styl - denní režim, správná výživa - zdraví a nemoc, drobné úrazy a poranění, prevence 	<p>života – voda)</p> <p>EV – vede k zodpovědnosti ve vztahu k biosféře, ochraně přírody a přírodních zdrojů (Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody)</p> <p>PČ – péče o pokojové rostliny</p> <p>PČ – pokusy a pozorování klíčivosti, růstu a rozmnožování rostlin, pěstování rostlin ze semene v místnosti</p> <p>VV – výtvarné ztvárnění rostlin a zvířat</p> <p>OSV – vede k porozumění sobě samému i druhým (Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě, moje tělo, rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, mezilidské vztahy ve třídě i mimo ni)</p> <p>OSV – napomáhá primární prevenci sociálně</p>
--	--	--

<p>bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<p>nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní bezpečí a krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru - bezpečné chování v rizikovém prostředí - základní dopravní značky - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) - šikana, týrání - pravidla komunikace s neznámým jedincem - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - služby odborné pomoci, čísla tísňového volání a správný způsob volání na tísňovou linku - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení, evakuace školy, zkouška sirén, prevence požáru, integrovaný záchranný systém 	<p>patologických jevů a škodlivých způsobů chování (Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů)</p> <p>VV – výtvarné ztvárnění lidského těla</p>
---	---	--

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	4.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo místa pobytu vzhledem ke krajině, státu • ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich • ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtů, plány a základními typy map • ČJS-5-1-04 vyhledává jednoduché údaje o sídlištích lidí na mapách ČR • ČJS-5-1-05 porovnává způsob života a přírodu v naší vlasti • ČJS-5-1-06 rozlišuje symboly našeho státu a jejich význam 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště - škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace - obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť - okolní krajina (místní oblast, region) zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany - naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly - mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky 	<p>VDO – vede k chápání pravidel lidské společnosti, učí se naslouchat druhým, vede k porozumění vlastní identity (Občanská společnost a škola demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole)</p> <p>EV – vede k odpovědnosti k ochraně přírody a přírodních zdrojů (Základní podmínky života – přírodní zdroje)</p> <p>ČJ – práce s encyklopedií a slovníkem</p> <p>INF – vyhledává informace na internetu</p>

<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-2-01 vyjádří základní vztahy v rodině, role příslušníků a vztahy mezi nimi • ČJS-5-2-03 rozpoznává ve svém okolí nevhodné jednání a chování • ČJS-5-2-04 používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze 	<p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnictví – soukromé, veřejné, hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz 	<p>MDV – učí využívat média jako zdroj informací, vede k týmové práci (Fungování a vliv médií ve společnosti- vliv médií na postoje a chování)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údaj k pochopení vztahů mezi ději a jevy • ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti • ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob práce a života předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik 	<p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase a časový řád – určování času, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období - současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, průběh lidského života, státní svátky a významné dny - regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost - báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj 	<p>OSV – vede k porozumění sobě samému, přispívá k rozvoji komunikace a dobrých mezilidských vztahů, zdokonaluje schopnost pracovat v týmu (Sebepoznání a sebepojetí – můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem. Rozvoj schopností poznávání řešení problémů)</p> <p>ČJ – četba knih s historickou tematikou</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu • ČJS-5-4-01 nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí • ČJS-5-4-02 vysvětlí znaky ročních období, umí je 	<p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek - voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, 	<p>MDV – vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (Fungování a vliv médií ve společnosti – role médií v každodenním životě jednotlivce)</p> <p>EV – rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských</p>

<p>charakterizovat</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve svém okolí, vysvětlí vzájemné vztahy mezi organismy • ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života, třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy • ČJS-5-4-05 zhodnotí některé činnosti člověka v přírodě, rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle, k podpoře vlastního zdravého způsobu života 	<p>proudění vzduchu, význam pro život</p> <ul style="list-style-type: none"> - nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam - rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka - životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí - rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy <p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní bezpečí, ochrana člověka za mimořádných událostí - dopravní situace, dopravní značky, bezpečnostní a reflexní prvky - zdravý životní styl, výživa - první pomoc při úrazech, přivolání pomoci, prevence užívání, návykových látek - bezpečnost na internetu 	<p>činností (Vztah člověka k prostředí – příroda a kultura obce a její ochrana)</p> <p>EV – poskytuje základní pohled na okolní přírodu i prostředí, učí pozorovat a citlivě vnímat důsledky jednání lidí, vytváří odpovědný přístup k přírodnímu prostředí.</p> <p>EV – rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností (Základní podmínky života – voda, ovzduší, půda)</p> <p>M – odhad a kontrola, měření</p> <p>ČJ – vypravování, popis, líčení zážitků</p> <p>ČJ – literatura faktu, odborná literatura, encyklopedie</p> <p>Projekt Bezpečná škola Bezpečná třída</p> <p>Projekt Zdravá škola</p> <p>VV – téma zdravá výživa, výživová pyramida</p> <p>INF – bezpečnost na internetu</p>
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života • ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu i odpočinek • ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události • ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc 		
---	--	--

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	5.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo místa pobytu vzhledem ke krajině, státu • ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí • ČJS-5-1-04 vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam • ČJS-5-1-05 porovnává způsob života a přírodu ČR s jinými zeměmi Evropy • ČJS-5-1-06 rozlišuje orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam • ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR <p>Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování</p> <ul style="list-style-type: none"> - mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, 	<p>MDV – učí se využívat média jako zdroj informací, vede k týmové práci (Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na postoje a chování)</p> <p>VEG – seznamuje se s národní a evropskou identitou, podporuje tradiční evropské hodnoty (Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa)</p> <p>MKV – poznává rozdíly mezi lidmi, etnickými skupinami a jejich kulturou (Etnický původ)</p> <p>INF – vyhledává informace na internetu o jednotlivých státech, porovnává nalezené informace</p> <p>EV – poskytuje základní pohled na okolní přírodu i</p>

<p>dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci, ve městě</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat • ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat peníze a jak vracet dluhy 	<p>principy demokracie</p> <ul style="list-style-type: none"> - chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům - právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy - vlastnictví 	<p>prostředí, učí pozorovat a citlivě vnímat důsledky jednání lidí, vytváří odpovědný přístup k přírodnímu prostředí (Vztah člověka k prostředí – příroda a kultura obce a její ochrana, naše obec – přírodní zdroje. Lidské aktivity a problémy životního prostředí, zemědělství, ekologické zemědělství, doprava, průmysl a životní prostředí)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy • ČJS-5-3-02 využívá všech dostupných informačních zdrojů k pochopení minulosti • ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik 	<p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase a časový řád - současnost a minulost v našem životě - regionální památky péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost 	<p>VDO – vede k chápání významu řádů a pravidel lidské společnosti, učí naslouchat druhým, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole, odpovědnost za své postoje a činy, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)</p> <p>ČJ – vypravování s dodržem časové posloupnosti, volná reprodukce textů z historie národa, klíčová slova</p> <p>HV – kulturní život regionu</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi 	<p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období, naše planeta, Slunce a sluneční soustava, souhvězdí 	<p>MKV – seznamuje žáka s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami (Lidské vztahy – tolerance, empatie, lidská</p>

<p>konečným vzhledem přírody a činností člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období • ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy • ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu klíče a atlasy • ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu 	<ul style="list-style-type: none"> - životní podmínky rozmanitost podmínek života na Zemi - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy 	<p>solidarita. Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení)</p> <p>MDV – rozvíjí komunikaci, učí vnímat a rozlišovat faktické zprávy (Fungování a vliv médií ve společnosti-role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na postoje a chování lidí)</p> <p>EV – poskytuje základní pohled na okolní přírodu i prostředí, učí pozorovat a citlivě vnímat důsledky jednání lidí, vytváří odpovědný přístup k přírodnímu prostředí (Vztah člověka k prostředí – příroda a kultura obce a její ochrana, náš životní styl. Základní podmínky života voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů)</p> <p>INF – učí se rozlišovat a vnímat závislost a nebezpečí elektronických médií</p> <p>ČJ – literatura faktu</p> <p>ČJ – práce s encyklopedií a slovníkem</p> <p>ČJ – vyprávění literární a faktické</p> <p>VV – pozorování, skutečnost a představa</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle, k podpoře vlastního zdravého způsobu života • ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho 	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince 	<p>OSV – vede k porozumění sobě samému, přispívá k rozvoji komunikace a dobrých mezilidských vztahů, zdokonaluje schopnost pracovat v týmu (Sebepoznání a sebepojetí – můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým</p>

<p>narození</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu i odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob • ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události • ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> - péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, hygiena - návykové látky, závislosti a zdraví - osobní bezpečí, krizové situace <p>vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích</p> <ul style="list-style-type: none"> - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – IZS, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém 	<p>lidem. Rozvoj schopností poznávání – řešení problémů)</p> <p>VV – kresba člověka</p>
--	---	--

5.5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Vzdělávací oblast Člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jejich zapojení do života společnosti. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s významnými společenskými jevy, které se promítají do každodenního života. Zaměřuje se na utváření pozitivního hodnotového systému, rozvíjí schopnost žáků orientovat se v historickém i aktuálním dění v České republice a ve světě. Významnou pozornost věnuje prevenci rasistických, xenofobních a extremistických postojů. Vychovává žáky k toleranci a respektování lidských práv, k úctě k přírodnímu prostředí a k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a společnost se realizuje v povinných vyučovacích předmětech **Dějepis** a **Výchova k občanství**.

5.5.1 Dějepis

Ve vyučovacím předmětu Dějepis se realizuje příslušná část vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**. Předmět přináší ucelený pohled na vývoj lidské společnosti. Hlavním posláním je utváření a rozvíjení historického vědomí žáků. Směřujeme žáky k poznávání a pochopení především těch historických jevů a dějů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj lidstva. Dějiny národní je učíme chápat v souvislostech s dějinami evropskými a světovými. Do výuky zařazujeme také dějiny regionální. Získané historické poznatky se žáci učí hodnotit a promýšlet souvislosti mezi nimi, čímž přispíváme k rozvoji jejich samostatného a kritického myšlení. Na základě pochopení historických zkušeností si žáci utváří pozitivní systém hodnot, učí se porozumět společensko-politickým trendům současného světa, nacházet v dějinách poučení pro současnost.

V předmětu se realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova** (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, rozvoj dovedností pro kooperaci), **Výchova demokratického občana** (principy a hodnoty demokracie, demokracie jako protiváha diktatury, občanská práva a povinnosti, občan, občanská společnost), **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie, evropská integrace, mezinárodní organizace), **Multikulturní výchova** (naš etnický původ, rovnocennost všech etnických skupin a kultur, tolerantní vztahy bez ohledu na náboženskou příslušnost, projevy rasové nesnášenlivosti, otázka lidských práv), **Environmentální výchova** (ochrana historických památek, průmyslová revoluce a životní prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí), **Mediální výchova** (vliv médií na společnost, polit. život a kulturu, role médií v politických změnách).

Vyučovací předmět dějepis se realizuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně. Výuka probíhá především v kmenových třídách, dle možností se snažíme využívat učebnu výpočetní techniky. Výuku doplňují pravidelně pořádané dějepisné exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- seznamujeme žáky s obecně používanými dějepisnými znaky, termíny a symboly
- vytváříme u žáků dovednosti získávat historické poznatky z různých zdrojů (učebnice, encyklopedie, historické prameny, slovníky, atlasy, internet...), třídít je, syntetizovat a účelně využívat
- rozvíjíme schopnost žáků získané informace kriticky hodnotit a propojovat s poznatky z jiných předmětů
- vedeme žáky k hledání souvislostí mezi historickými jevy a vztahy a k zamyšlení nad historickým vývojem

Kompetence k řešení problému:

- rozvíjíme kritické a logické myšlení
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami vyvozují závěry a hledají nejhodnější způsob řešení
- vedeme žáky k diskusi o problémech

Kompetence komunikativní:

- rozvíjíme schopnost žáků přesně a výstižně formulovat jejich myšlenky a názory na historické události
- vedeme žáky k věcnému argumentování a obhajobě jejich názorů na základě znalosti učiva a porozumění historickým souvislostem
- zařazujeme do výuky diskusi

Kompetence sociální a personální:

- snažíme se vytvářet ve třídě příznivé klima a dodávat žákům sebedůvěru
- při skupinové práci vedeme žáky k účinné spolupráci a vzájemné pomoci

Kompetence občanské:

- pěstujeme v žácích pozitivní vztah k tradicím, historickému a kulturnímu dědictví
- učíme žáky chápat a oceňovat lidské hodnoty jako jsou demokracie, svoboda, tolerance, odpovědnost
- vedeme žáky k rozpoznávání a odmítání rasistických, xenofobních a extrémistických názorů a postojů
- směřujeme žáky k respektu ke kulturním, náboženským či jiným odlišnostem

Kompetence pracovní:

- požadujeme dodržování vymezených pravidel a plnění povinností
- učíme žáky hodnotit výsledky své práce i práce ostatních

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k bezpečnému a tvořivému využití digitálních technologií při práci a učení
- žáci získávají, vyhledávají a kriticky posuzují data, digitální obsah a informace
- vytvářejí a upravují digitální obsah, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Člověk a společnost	Dějepis	6.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • D-9-1-01 uvede příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků • D-9-1-02 rozliší prameny hmotné a písemné, uvede příklady, pojmenuje instituce, kde jsou uloženy • D-9-1-03 orientuje se na dějepisné mapě, pracuje s časovou přímkou a zaznamená na ní časové jevy, zařadí roky do století vyjmenuje hlavní historické epochy v chronologickém sledu 	Úvod do učiva <ul style="list-style-type: none"> - význam zkoumání dějin - historické prameny - historické instituce - historický čas a prostor 	EV – vede k vnímavému a citlivému přístupu ke kulturním památkám (Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana kulturních památek) OSV – formuje studijní dovednosti (Rozvoj schopností poznávání – dovednosti pro učení a studium) Z – znázorňování Země, světové strany, světadíly, mapy, atlas (6. r.)
<ul style="list-style-type: none"> • D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých lovců a sběračů, jejich materiální a duchovní kulturu • D-9-2-02 objasní význam vzniku zemědělství a dobytkařství, objasní význam zpracování kovů pro lidskou společnost, objasní podmínky vzniku řemesel 	PRAVĚK Doba kamenná <ul style="list-style-type: none"> - nástroje, způsob obživy, umění, náboženství a společenská organizace Doba bronzová, doba železná <ul style="list-style-type: none"> - zpracování kovů a výroba předmětů - způsob obživy, náboženství a společenská organizace 	OSV – utváří a rozvíjí dovednosti pro spolupráci (Kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci) PŘ – vývoj člověka a jeho biologických vlastností (8. r.) VV – jeskynní malby (6. r.) CH – vlastnosti kovů, technologie zpracování kovů (8. r.) Z – nejstarší zemědělské oblasti na Blízkém východě
<ul style="list-style-type: none"> • D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem nejstarších států 	STAROVĚK <ul style="list-style-type: none"> - přírodní podmínky, hospodářství a kulturní odkaz v těchto státech: <ul style="list-style-type: none"> - Mezopotámie 	Z – poloha, přírodní podmínky nejstarších států (6., 7. r.)

<ul style="list-style-type: none"> • D-9-3-02 stručně charakterizuje hospodářství a kulturu starověkých orientálních států, objasní přínos těchto států pro současnou civilizaci a uvede významné památky 	<ul style="list-style-type: none"> - Egypt - Indie - Čína - vybrané státy Předního východu 	<p>VO – vznik státu a jeho úloha, znaky státu (7. r.)</p> <p>Z – náboženství (hinduismus, buddhismus) (9. r.)</p> <p>ČJ – epos o Gilgamešovi (6. r.)</p> <p>VV – památky výtvarného umění (6. r.)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • D-9-3-01 popíše zeměpisnou polohu, přírodní poměry a objasní jejich vliv na rozvoj řecké společnosti • D-9-3-04 porovná státní zřízení a způsob života ve Spartě a Aténách, vysvětlí podstatu antické demokracie • D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos řecké kultury 	<p>Antické Řecko</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní poměry - nejstarší období řeckých dějin - Sparta a Atény - řecko-perské války - kultura, sport, věda a náboženství - Alexandr Veliký 	<p>Z – přírodní poměry Řecka (7. r.)</p> <p>ČJ – řecké báje a pověsti, Homérovy eposy, tragédie a komedie (6. r.)</p> <p>VO – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu (7. r.)</p> <p>VV – památky řeckého výtvarného umění (6. r.)</p> <p>F – znalosti Řeků z fyziky (Archimedes) (7. r.)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • D-9-3-01 popíše zeměpisnou polohu, přírodní poměry a objasní jejich vliv na vývoj římské společnosti • D-9-3-04 porovná dobu královskou, období republiky a císařství, porovná způsob života jednotlivých vrstev společnosti • D-9-3-03 vysvětlí podstatu a význam křesťanství, demonstruje na konkrétních příkladech přínos římské kultury 	<p>Antický Řím</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní poměry - nejstarší období římských dějin - vznik a podstata křesťanství - krize římské říše, pád západořímské říše - kultura a náboženství 	<p>VDO – vede k pochopení významu pravidel a zákonů pro fungování společnosti, umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti (Občan, občanská společnost a stát-občanská práva a povinnosti)</p> <p>VEG – přispívá k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje (Jsme Evropané-kořeny a zdroje evropské civilizace)</p> <p>Z – zeměpisná poloha, přírodní poměry Itálie (7. r.)</p>

		<p>VO – typy a formy států (7. r.)</p> <p>ČJ – římská literatura, řečnictví, Bible</p> <p>VV – památky římského výtvarného umění (6. r.)</p>
<p>• D-9-3-03 popíše vliv antické civilizace na střední Evropu</p>	<p>Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím</p>	

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Člověk a společnost	Dějepis	7.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • D-9-4-01 popíše osídlení Evropy po rozpadu západořímské říše, formování nejstarší, středověkých států • D-9-4-04 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka • D-9-4-05 popíše uspořádání raně středověké společnosti a charakterizuje její vrstvy, charakterizuje románskou kulturu a uvede její významné památky • D-9-4-03 charakterizuje první státní útvary na našem území a jejich postavení v evropských souvislostech 	<p>STŘEDOVĚK Raný středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - stěhování národů a etnický obraz Evropy - křesťanství - středověká společnost - nejstarší středověké státy - islám, arabská říše a Turci - Velká Morava - Český stát za prvních Přemyslovců - románské umění a vzdělanost 	<p>VEG – prohlubuje porozumění klíčovým historickým událostem, které ovlivnily vývoj Evropy (Jsme Evropané – klíčové mezníky evropské historie /formování evropských národních států, vznik Svaté říše římské/)</p> <p>MKV – učí v rozmanitosti kultur vidět možnost vzájemného obohacování se, nikoliv zdroje konfliktů (Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami /vzájemné obohacování, ale i konflikty vyplývající z rozdílnosti/)</p> <p>MKV – rozvíjí schopnost tolerovat jiné národnosti, etnické a náboženské skupiny; poskytuje znalost některých pojmů multikulturní terminologie: etnikum, identita (Etnický původ – náš etnický původ, rovnocennost všech etnických skupin a kultur)</p> <p>VV – památky výtvarného umění (arabská, byzantská, románská kultura) (7. r.)</p> <p>ČJ – staroslověnská literatura, české pověsti, legendy, Kosmova kronika (7. r.)</p> <p>VO – naše vlast, památná místa (6. r.)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • D-9-4-05 popíše uspořádání společnosti vrcholného středověku a způsob života ve městech a na venkově, charakterizuje gotickou kulturu a uvede její významné památky • D-9-4-04 charakterizuje konflikty mezi světskou a církevní mocí • D-9-4-03 charakterizuje vnitřní vývoj českého státu za posledních Přemyslovců a Lucemburků a jeho postavení v evropských souvislostech • D-9-5-02 vysvětlí požadavky na reformu církve, popíše příčiny průběh a objasní důsledky husitských válek 	<p>Vrcholný středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - venkov a města - papežství a císařství - křížové výpravy - Český stát za posledních Přemyslovců - Český stát za Lucemburků - gotické umění a vzdělanost - husitství 	<p>MKV – rozvíjí schopnost tolerovat jiná náboženství (Lidské vztahy – tolerantní vztahy bez ohledu na náboženskou příslušnost)</p> <p>Z – sídla – volba míst, kde byla zakládána města a vesnice (9. r., ČR 8. r.), oblasti těžby drahých kovů v Čechách, památná místa dějin (8. r.)</p> <p>ČJ – Dalimilova kronika, literatura doby Karla IV. (7. r.)</p> <p>VV – gotické výtvarné umění (7. r.)</p> <p>HV – gotická hudba (7. r.), husitské písně (7. r.)</p> <p>ČJ – Husovo literární dílo (7. r.)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - D-9-4-03 charakterizuje vnitřní vývoj českého státu za Jiřího z Poděbrad a Jagellonců a jeho postavení v evropských souvislostech 	<p>Pozdní středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Český stát za Jiřího z Poděbrad a Jagellonců 	<p>VV – výtvarné umění pozdní gotiky (7. r.)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • D-9-5-01 vysvětlí pojmy renesance a humanismus a popíše změny v myšlení a životě lidí raného novověku, objasní kritiku katolické církve a stručně charakterizuje hlavní reformované církve • D-9-5-07 charakterizuje základní znaky renesančního umění a uvede příklady významných památek • D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich 	<p>NOVOVĚK</p> <p>Raný novověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - renesance a humanismus - zámořské objevy - reformace - vybrané velmoci v 16. století - český stát za prvních Habsburků (1526-1618) 	<p>VEG – prohlubuje porozumění klíčovým historickým událostem, které ovlivnily vývoj Evropy (Jsme Evropané – klíčové mezníky evropské historie, renesance a humanismus, objevné plavby, reformace)</p> <p>MKV – rozvíjí schopnost tolerovat jiná náboženství (Lidské vztahy – tolerantní vztahy bez ohledu na náboženskou příslušnost, náboženské konflikty 16. stol.)</p>

<p>příčiny a důsledky</p> <ul style="list-style-type: none"> • D-9-5-04 charakterizuje vývoj českých zemí v rámci habsburské monarchie doby předbělohorské • D-9-6-01 charakterizuje proměny politiky a společnosti ve vybraných evropských státech 16. století 		<p>Z – objevné plavby (9. r.)</p> <p>ČJ – literatura renesance a humanismu (7. r.)</p> <p>VV – renesanční výtvarné umění (7. r.)</p> <p>VO – problémy lidské nesnášlivosti (8. r.)</p>
---	--	--

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Člověk a společnost	Dějepis	8.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • D-9-5-05 objasní příčiny českého stavovského povstání a třicetileté války, uvede důsledky porážky českých stavů na Bílé hoře, popíše stručně průběh třicetileté války a posoudí její důsledky • D-9-5-07 charakterizuje barokní kulturu, uvede významné památky • D-9-6-01 objasní vliv osvícenství na hospodářský, společenský a kulturní rozvoj, srovná parlamentarismus a absolutismus a vysvětlí pojem osvícenský absolutismus, uvede hlavní reformy Marie Terezie a Josefa II. a jejich důsledky na vývoj našich zemí, popíše příčiny, průběh a výsledky boje severoamerických osad za nezávislost 	Raný novověk <ul style="list-style-type: none"> - třicetiletá válka - barokní kultura - osvícenství - vybrané velmoci v 17. až 18. století - Habsburská monarchie za vlády Marie Terezie a Josefa II. - vznik USA 	ČJ – dílo J. A. Komenského, barokní literatura (8. r.) VV – barokní výtvarné umění (8. r.) HV – představitelé barokní hudby (8. r.) ČJ – osvícenští spisovatelé (8. r.) VO – typy a formy států (7. r.), složky státní moci (8. r.)

<ul style="list-style-type: none"> • D-9-6-02 popíše příčiny a hlavní události Velké francouzské revoluce, popíše stručně průběh napoleonských válek, objasní vliv Velké francouzské revoluce a napoleonských válek na proměna politiky a společnosti • D-9-6-01 vysvětlí význam průmyslové revoluce a její důsledky pro společnost, charakterizuje pojmy liberalismus a socialismus • D-9-6-03 objasní příčiny vzniku moderního nacionalismu na příkladech vybraných evropských zemí, charakterizuje jednotlivé fáze českého národního obrození, vysvětlí příčiny, popíše průběh a uvede výsledky revolucí ve vybraných evropských státech a českých zemích, charakterizuje politický, hospodářský a kulturní vývoj v českých zemích v rámci Rakouska-Uherska, popíše stručně proces sjednocení Itálie a Německa • D-9-6-06 vyvodí příčiny občanské války v USA z rozdílů mezi Severem a Jihem, objasní důsledky vítězství Severu pro další vývoj USA, popíše koloniální impéria evropských států zhodnotí důsledky kolonialismu pro světě 	<p>Modernizace společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Velká francouzská revoluce - napoleonské války - průmyslová revoluce a sociální otázka - národní hnutí v našich zemích a Evropě - revoluce 1848/1849 - české země v habsburské monarchii 1848-1914 - sjednocení Itálie a Německa - občanská válka v USA - kolonialismus - kultura, věda a životní styl „dlouhého století“ 	<p>VEG – prohlubuje porozumění klíčovým historickým událostem, které ovlivnily vývoj Evropy (Jsme Evropané – klíčové mezníky evropské historie /VFR, napoleonské války, utváření novodobých národů, revoluce 1848/)</p> <p>VEG – podněcuje zájem o Evropu (Evropa a svět nás zajímá-místa a události mající vztah k Evropě /bitva u Slavkova/)</p> <p>VDO – vede k aktivnímu postoji v obhajování lidských práv a svobod (Občan, občanská společnost a stát – lidská práva a svobody; Formy participace občanů v polit. životě – úsilí o všeobecné volební právo)</p> <p>EV – rozvíjí porozumění důsledkům lidských činností na prostředí (Lidské aktivity a problémy životního prostředí – průmyslová revoluce a životní prostředí)</p> <p>MKV – rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti, znalost pojmů: rasismus, diskriminace -Etnický původ projevy rasové nesnášenlivosti</p> <p>F – průmyslová revoluce (8. r.)</p> <p>ČJ – literatura českého národního obrození, představitelé romantické literatury (8. r.)</p> <p>OV – pojem vlastenectví</p>
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • D-9-6-01 uvede hlavní vynálezy vědeckotechnické revoluce a zhodnotí jejich dopady na společnosti • D-9-7-01 popíše příčiny, průběh a výsledky první světové války a postavení a úlohu českého národa v ní 	<p style="text-align: center;">MODERNÍ DOBA</p> <p>Situace v letech 1914-1918</p> <ul style="list-style-type: none"> - první světová válka - Češi za 1. sv. války 	<p>(6. r.)</p> <p>HV – představitelé hudby doby romantismu, čeští hudební skladatelé 2. pol. 19. stol. (8. r.)</p> <p>VEG – prohlubuje porozumění klíčovým historickým událostem, které ovlivnily vývoj Evropy – Jsme Evropané – klíčové mezníky evropské historie (první světová válka)</p> <p>ČJ – odraz první světové války v literatuře (8. r.)</p>
--	---	--

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Člověk a společnost	Dějepis	9.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • D-9-7-02 porovná klady a zápory demokracie na příkladech nově vzniklých států • D-9-7-05 charakterizuje vnitřní vývoj ČSR v letech 1918-1938 a její postavení v evropských souvislostech, charakterizuje vnitřní situaci v protektorátu a uvede příklady protifašistického odboje • D-9-7-03 charakterizuje a porovná jednotlivé totalitní systémy, objasní příčiny nastolení totalitních systémů a jejich dopady na svět, na příkladech uvede ničující dopady totalitarismu a vypjatého nacionalismu na společnost • D-9-7-04 vysvětlí pojmy rasismus, antisemitismus a jejich rozpor s lidskými právy • D-9-7-01 popíše příčiny, průběh a následky druhé světové války 	<p>MODERNÍ DOBA Situace v letech 1918-1945</p> <ul style="list-style-type: none"> - uspořádání světa po první světové válce - Československo 1918-1938 - situace ve světě 1918-1938 - totalitní systémy - Mnichovská dohoda - druhá světová válka - Protektorát Čechy a Morava - domácí a zahraniční odboj - holokaust 	<p>VEG – prohlubuje vědomosti potřebné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů (Jsme Evropané mezinárodní organizace /Společnost národů/)</p> <p>VDO – přispívá k utváření hodnot jako svoboda, spravedlnost, tolerance, odpovědnost (Občan, občanská společnost a stát – principy a hodnoty demokratického politického systému)</p> <p>VDO – vede k aktivnímu postoji v dodržování lidských práv a svobod (Principy demokracie – demokracie jako protiváha diktatury /komunismus, fašismus, nacismus/)</p> <p>ČJ – literatura 1. pol. 20. stol. (9. r.)</p> <p>VV, HV – umění 1. pol. 20. stol. (8. r)</p> <p>ČJ – odraz druhé světové války v literatuře (9. roč.)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • D-9-7-05 charakterizuje postavení a problémy Československa po 2. sv. válce • D-9-8-01 vysvětlí příčiny vzniku bipolárního světa, uvede příklady vzájemného soupeření bloků velmocí • D-9-8-02 vysvětlí příčiny a uvede příklady euroatlantické vojenské a hospodářské spolupráce • D-9-8-03 popíše proces dekolonizace a zhodnotí postavení rozvojových zemí • D-9-7-05 charakterizuje vývoj v Československu v období totality, proces obnovy demokracie a objasní příčiny rozdělení státu • D-9-8-04 vyjmenuje, stručně popíše a zhodnotí problémy současného světa 	<p>Období od 1945 do současnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Československo 1945-1948 - studená válka - Československo 1948-1989 - rozpad koloniálního systému a země třetího světa - vznik ČR - věda, technika a kultura ve 2. pol. 20.stol. - problémy současného světa 	<p>VDO – vede k aktivnímu postoji v dodržování lidských práv a svobod (Principy demokracie – demokracie jako protiváha diktatury)</p> <p>MKV – vede k aktivnímu postoji v dodržování lidských práv a svobod (Princip sociálního smíru a solidarity – otázka lidských práv /jejich porušování komunistickým režimem, Charta 77/)</p> <p>MDV – umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích, pěstuje</p> <p>MDV – kritický přístup ke zpravodajství (Fungování a vliv médií ve společnosti vliv médií na společnost, politický život a kulturu z hlediska historické perspektivy, role médií v politických změnách)</p> <p>VO, Z – mezinárodní organizace (8., 9. r.)</p> <p>ČJ – literatura 2. pol. 20. stol. (9. r.)</p> <p>VV, HV – umění 2. pol. 20. stol. (8. r.)</p>
---	--	---

5. 5. 2 Výchova k občanství

Ve vyučovacím předmětu Výchova k občanství se realizuje vzdělávací oblast **Člověk a společnost**. Výchova k občanství hraje důležitou roli v osobním rozvoji žáků. Propojuje poznatky, dovednosti a zkušenosti z výuky s osobním životem žáků. Pomáhá jim orientovat se v důležitých oblastech života společnosti. Podílí se na formování a rozvíjení občanských postojů žáků, vede je ke zdravému vlastenectví a snaží se vhodně působit při utváření jejich morálního profilu. Při výuce klademe důraz na prevenci proti rasistickým, xenofobním a extremistickým postojům ve společnosti. Žáci se učí odpovědnosti za vlastní život, názory, jednání a chování.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova** (lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití, podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka, osobní rozvoj), **Výchova demokratického občana** (občanská společnost, občanská gramotnost, principy demokracie), **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (sociální, ekonomické, právní, kulturní souvislosti v evropské a globální dimenzi), **Multikulturní výchova** (rozmanitost různých kultur, jejich tradice a hodnoty, vlastní kulturní identita, solidarita, tolerance, rovnoprávnost, mezilidské vztahy), **Environmentální výchova** (souvislosti mezi ekologickými, ekonomickými, občanskými, politickými a sociálními jevy), **Mediální výchova** (interpretace mediálního sdělení, kritický odstup, podoby a hodnoty moderní doby, jevy a procesy v evropském a světovém měřítku).

Vyučovací předmět má časovou dotaci 1 hodinu týdně v 6., 7. a 9. ročníku. Výuka probíhá v kmenových učebnách i mimo budovu školy. Využíváme i počítačovou učebnu. Používané metody odpovídají věku a potřebám žáků. Volíme je s ohledem na komunikativnost a aktivizaci žáků. Pravidelně zařazujeme skupinovou práci, kooperativní učení, prvky dramatické výchovy, besedy, diskuse, soutěže, video, projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- žáci propojují poznatky z různých oblastí, hledají souvislosti
- učíme je vyhledávat, třídit a zpracovávat informace z různých zdrojů
- podporujeme tvořivost a samostatnou práci
- klademe důraz na porozumění odborným textům

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky diskutovat o problémech a tvořivě přistupovat k jejich řešení
- vedeme je ke kritickému myšlení a obhajobě jejich rozhodnutí
- učíme je řešit problémy individuálně nebo ve skupině

Kompetence komunikativní:

- učíme je formulovat a vyjadřovat vlastní názory
- rozvíjíme jejich výstižný, souvislý a kultivovaný projev
- praktikujeme ve výuce „Komunikativní kruhy“
- učíme je argumentovat

Kompetence sociální a personální:

- učíme je spolupracovat v týmu
- žáci si osvojují umění naslouchat druhým lidem
- vedeme je k sebehodnocení a hodnocení druhých lidí
- přispíváme k sebepoznání žáků
- učíme je tvořit a upevňovat dobré mezilidské vztahy
- využíváme dramatické výchovy (hraní rolí) při řešení každodenních situací

Kompetence občanské:

- učíme žáky znát svá práva a povinnosti
- učíme je respektovat a tolerovat názory druhých lidí
- vedeme je k zodpovědnému jednání

Kompetence pracovní:

- učíme žáky chápat hodnotu peněz, základní ekonomické principy a pojmy
- připravujeme je pro volbu povolání
- učíme je organizovat vlastní práci
- učíme žáky dodržovat pravidla bezpečnosti
- učíme je prezentovat a hodnotit výsledky jejich práce (projekty)

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k bezpečnému a tvořivému využití digitálních technologií při práci a učení
- žáci získávají, vyhledávají a kriticky posuzují data, digitální obsah a informace
- vytvářejí a upravují digitální obsah, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Člověk a společnost	Výchova k občanství	6.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • VO-9-1-01 vyjmenuje a popíše státní symboly a vysvětlí způsoby jejich používání • VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu 	<p>Naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> - státní symboly - vlast a vlastenectví <p>Naše obec</p> <p>Naše škola</p>	<p>VDO – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, dem. atmosféra a dem. vztahy ve škole, způsoby uplatňování dem. principů a hodnot v každodenním životě školy /žákovský parlament/ (Občanská společnost a škola)</p> <p>MKV – učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin (Lidské vztahy – lidská solidarita, osobní příspěví k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy)</p> <p>AJ – naše škola</p>
<ul style="list-style-type: none"> • VO-9-1-08 respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí • VO-9-1-05 třídí informace z médií, uvede klady a zápory reklamy popíše vliv reklamy a propagandy na veřejné mínění a chování lidí 	<p>Kulturní život</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozmanitost kulturních projevů - kulturní tradice - masová kultura 	<p>EV – vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví (Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody a kulturních památek, význam ochrany přírody a kulturních památek, právní řešení v ČR, v EU, ve světě, zásada předběžné opatrnosti, příklady z okolí)</p> <p>MDV – učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času (Fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a</p>

		postavení médií ve společnosti, vliv médií na kulturu – role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti, způsoby financování a jejich dopady)
<ul style="list-style-type: none"> • VO-9-1-07 popíše vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích • VO-9-2-03 hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání 	<p>Vztahy mezi lidmi - mezilidská komunikace</p> <p>Zásady lidského soužití - pravidla chování</p>	<p>OSV – rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace (Komunikace – řeč těla, zvuků a slov, předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků)</p> <p>OSV – vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů (Poznávání lidí rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, chyby při poznávání lidí)</p>

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Člověk a společnost	Výchova k občanství	7.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • VO-9-4-05 vysvětlí význam právní úpravy lidských práv a svobod, na příkladech popíše a objasní možné důsledky ohrožování nebo porušování základních lidských práv a svobod, přiměřeně uplatňuje svá práva 	<p>Lidská práva</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní lidská práva - práva dítěte - poškozování lidských práv 	<p>VDO – Listina základních práv a svobod, úloha občana v demokratické společnosti (Občan, občanská společnost a stát)</p> <p>D – vývoj práva od zvykového po psanou podobu (7. - 8. r.)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • VO-9-2-01 popíše souvislost mezi sebezpoznaním a utvářením vztahů s druhými lidmi, uvede vliv sebezpoznaní na způsob rozhodování, • VO-9-2-02 uvádí svoje vlastnosti, dovednosti, schopnosti, vysvětlí, jak tyto složky ovlivňují dosahování vytčených cílů, na příkladech vysvětlí a zdůvodní, jaký význam má vůle při překonávání překážek • VO-9-2-04 na příkladech popíše způsoby překonávání osobních nedostatků 	<p>Podobnost a odlišnost lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - chování, prožívání, jednání - osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti - vrozené předpoklady, charakter <p>Vnitřní svět člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímání, prožívání - systém osobních hodnot - sebehodnocení - vůle a osobní kázeň 	<p>OSV – vede k porozumění sobě samému a druhým, formuje studijní dovednosti, napomáhá k zvládnutí vlastního chování (Sebezpoznaní a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně, moje tělo, moje psychika, temperament, postoje, hodnoty, co o sobě vím a co ne, jak se promítá mé já v mém chování, můj vztah ke mně samému, moje učení, moje vztahy k druhým lidem, zdravé sebepojetí)</p> <p>OSV – cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání i prožívání, vůle, organizace vlastního času, plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení (Seberegulace a sebeorganizace)</p> <p>Multikulturalita – projekt</p> <p>AJ, ČJ – životopis (9.)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • VO-9-3-01 rozliší a uvádí různé formy vlastnictví, uvede způsoby ochrany vlastnictví • VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti • VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení 	<p>Majetek, vlastnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - formy vlastnictví - hospodaření s penězi <p>Peníze</p> <ul style="list-style-type: none"> - formy placení <p>Hospodaření</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpočet domácnosti 	<p>D – způsob placení v pravěku a starověku, první mince (6. - 7. r.)</p> <p>M – deník hospodaření (příjmy a výdaje)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • VO-9-4-01 vyjmenuje znaky státu a rozlišuje formy států • VO-9-4-03 uvede výhody demokratického způsobu řízení státu • VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech 	<p>Právní základy státu</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaky státu, formy státu <p>Státní správa a samospráva</p> <p>Principy demokracie</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu - význam a formy voleb do zastupitelstev 	<p>D – řecká a římská demokracie, organizace společnosti v pravěku a starověku (6. r.)</p>

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Člověk a společnost	Výchova k občanství	9.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • VO-9-1-08 vysvětlí potřebu tolerance ve společnosti, toleruje menšiny • VO-9-1-09 rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí, aktivně vystupuje proti projevům lidské nesnášenlivosti 	<p>Lidská setkání - rovnost a nerovnost</p> <p>Vztahy mezi lidmi - problémy lidské nesnášenlivosti</p>	<p>MKV – pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k jiným sociokulturním skupinám, rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie (Lidské vztahy – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích. Etnický původ – projevy rasové nesnášenlivosti /jejich rozpoznávání a důvody vzniku/, učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazená jiné. Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám, nekonfliktní život v multikulturní společnosti, aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • VO-9-3-04 vysvětlí funkci banky a uvede příklady bankovních služeb, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít • VO-9-3-05 uvede a porovnává nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu • VO-9-3-06 vyloží na příkladu chování kupujících a prodávajících; podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu cen a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz • VO-9-3-07 rozlišuje státní příjmy a výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu 	<p>Principy tržního hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> - nabídka, poptávka, trh - tvorba ceny, inflace - fungování trhu <p>Banky a jejich služby</p> <ul style="list-style-type: none"> - bankovní operace 	<p>D – vývoj obchodu (naturální, peněžní), vývoj dělby práce od nejstarších dob (6. - 8. r.)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • VO-9-4-02 vyjmenuje složky státní moci ČR, uvede příklady krajských a obecních institucí • VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů • VO-9-4-07 uvede příklady smluv v občanskoprávních vztazích • VO-9-4-08 vysvětlí, jaký význam má pro život 	<p>Právní základy státu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ústava ČR <p>Právní řád ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - právní norma, předpis <p>Protiprávní jednání</p> <ul style="list-style-type: none"> - trestní postižitelnost <p>Právo v každodenním životě</p> <ul style="list-style-type: none"> - právní vztahy a závazky 	<p>VDO – význam Ústavy jako základního zákona země, demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti (Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)</p> <p>VDO – občan jako odpovědný člen společnosti /práva a povinnosti občana, aktivní uplatnění, odpovědnost za své postoje a činy/, základní principy a</p>

<p>společnosti i jednotlivce dodržování právních norem</p> <ul style="list-style-type: none"> • VO-9-4-10 na příkladech rozpozná rozdíl mezi přestupkem a trestným činem, popíše možné sankce • VO-9-4-09 objasní rozdíly v činnosti zákonodárných, výkonných a soudních orgánů státu, uvede příklady funkcí • VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání 		<p>hodnoty dem. politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacie, různorodost) (Občan, občanská společnost a stát)</p> <p>- základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, zákon, norma, právo, morálka) (Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)</p> <p>EV – poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí, napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni (Lidské aktivity a problémy životního prostředí – vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti)</p> <p>OSV – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd. (Hodnoty, postoje, praktická etika)</p>
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů • VO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, popíše jejich příčiny i možné důsledky, vyjádří vlastní názor • VO-9-5-05 vysvětlí souvislost mezi lokálními a globálními problémy 	<p>Evropská integrace</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstata a význam - EU a ČR <p>Globalizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - významné globální 	<p>VEG - poznává život lidí v Evropě, rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském kontextu (Objevujeme Evropu a svět – život Evropanů a styl života v evropských rodinách, životní styl a vzdělávání mladých Evropanů), vede k pochopení významu společných politik a institucí EU (Jsme Evropané - instituce EU, mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže), rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy (Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy), nachází společné znaky a odlišnosti a hodnotí je v širších souvislostech (Evropa a svět nás zajímá – život dětí v jiných zemích, Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa)</p>
--	---	--

5. 6 ČLOVĚK A PŘÍRODA

Vzdělávací oblast Člověk a příroda má ve vzdělávacím procesu nezastupitelné místo. Je založena na získání teoretických poznatků a jejich napojení na praktické přírodní zákonitosti, na třibení a systematizaci těchto poznatků, na vytváření vlastních názorů na ožehavá témata současnosti a v neposlední řadě i na manuální zručnosti. Vybavuje žáky poznatky a souvislostmi nutnými k pochopení řádu tohoto světa a nutí je k zamyšlení, jak jej udržet či zlepšit.

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a příroda se realizuje v povinných vyučovacích předmětech **Fyzika, Přírodopis, Zeměpis a Chemie**

5. 6. 1 Fyzika

Vyučovací předmět Fyzika, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Pěstuje v žácích touhu po poznání, selekci získaných poznatků, vlastní názor na ožehavá témata současnosti, kritické a uvědomělé uvažování, pohotovost vhodné argumentace i schopnost řešit zadané teoretické i praktické problémy. Vede žáky k jednoznačnému a pregnantnímu vyjadřování, pečlivosti, preciznosti, systematickosti a v neposlední míře i manuální zručnosti. Vzdělávací obsah předmětu je rozčleněn na tematické okruhy **látka a tělesa; pohyb těles – síly; mechanické vlastnosti tekutin; energie; zvukové děje; elektromagnetické a světelné děje a vesmír.**

Vyučovací předmět je realizován na druhém stupni základní školy v rozsahu 7 vyučovacích hodin týdně, v 6. ročníku dvě vyučovací hodiny, v 7. ročníku jedna vyučovací hodina, 8. a 9. ročníku dvě vyučovací hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- žáci si osvojují obecně platné fyzikální termíny, zákony, znaky a symboly
- žáci se učí pozorovat různé fyzikální objekty a děje, vyvozovat z nich závěry a tyto zobecňovat
- žáci se učí zpracovávat výsledky svých měření
- žáci provádějí jednoduché fyzikální experimenty doplňující výuku, kterými potvrzují vyslovené hypotézy
- žáci řeší fyzikální úlohy co nejtěsněji spojené s praktickým životem

Kompetence k řešení problémů:

- žáci jsou stavěni před témata s nejasnou podporou či zamítnutím a vedeni k rozhodnutí a obhajobě vlastního názoru
- žáci jsou vedeni k obhajobě naměřených výsledků i rozboru možných chyb při měření

Kompetence komunikativní:

- žáci řeší některé problémy formou domácí i školní skupinové práce
- žáci při argumentaci používají grafů závislosti i tabulek

Kompetence sociální a personální:

- při práci žáci využívají výhod metody skupinové práce, která umožňuje rozdělení zadané práce, ale vyžaduje při dokonalém splnění úkolu schopnost komunikace, odpovědnost i uvědomělost
- zadáváním úkolů přiměřených k úrovni schopností jednotlivých žáků upevňujeme sebevědomí žáků

Kompetence občanské:

- u žáků rozvíjíme zodpovědný vztah k životnímu prostředí i jeho ochraně, žáci si uvědomují důsledky nezodpovědného a kořistnického chování i možný krizový vývoj v budoucnosti

Kompetence pracovní:

- žáci rozvíjí své motorické schopnosti při sestavování fyzikálních pokusů, grafické schopnosti při tvorbě písemných výstupů své práce i manuální zručnost při výrobě fyzikálních modelů i pomůcek pro fyzikální pokusy
- žáci umí ocenit a ohodnotit výsledky práce své i práce ostatních spolužáků

Kompetence digitální

- žáci ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívají je při učení; samostatně rozhodují, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Ročník: 6.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí • F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa • F-9-1-01 prakticky změří vhodně vybranými měřidly fyzikální veličiny a určí jejich změny – délku, obsah, objem, hmotnost, teplotu, čas • F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty • F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů 	Látky a tělesa <ul style="list-style-type: none"> - látka, těleso - skupenství látek - souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou - difúze - měřené veličiny - délka - obsah - objem - teplota a její změna - čas - teplotní roztažnost - hustota 	CH – Úvod do chemie – látky a tělesa (8. r.) CH – Částicové složení látek – atomy a molekuly (8. r.) M – Převody jednotek délky, plochy a objemu (6. r.) Z – Časová pásma (6. r.) Z – Průměrná teplota (6. r.)
<ul style="list-style-type: none"> • F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu • F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného 	Pohyb těles, síly <ul style="list-style-type: none"> - pohyby těles - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný - pohyb přímočarý a křivočarý - rychlost okamžitá a průměrná - gravitační pole a gravitační síla 	

<p>pohybu</p> <ul style="list-style-type: none"> • F-9-1-01 změří velikost síly pomocí siloměru • F-9-2-04 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso • F-9-2-04 určí velikost jednotlivých sil, jejich směr • F-9-2-04 určí výslednici sil působících na těleso 	<ul style="list-style-type: none"> - síly, jednotky síly - velikost sil, měření síly - přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa - směr síly, druhy sil působící na těleso - výslednice dvou sil stejných a opačných směrů - těžiště a jeho vlastnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> • F-9-1-02 uvede na konkrétních příkladech vzájemné působení částic • F-9-6-05 využívá poznatky o působení magnetického pole a vlivu změny magnetického pole 	<p>Elektromagnetické děje</p> <ul style="list-style-type: none"> - elektrické vlastnosti látek - elektrování třením, elektrický náboj - magnetická síla - magnety - magnetické pole Země 	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Ročník: 7.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • F-9-2-04 určí konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso 	Síly <ul style="list-style-type: none"> - tlaková síla a tlak - vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí - třecí síla - smykové tření - ovlivňování velikosti třecí síly v praxi 	
<ul style="list-style-type: none"> • F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů 	Mechanické vlastnosti tekutin <ul style="list-style-type: none"> - Pascalův zákon - hydraulická zařízení - hydrostatický a atmosférický tlak - souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny - souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře - spojené nádoby - Archimédův zákon - vztlaková síla - potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách 	Z – atmosféra Země (6. r.)
<ul style="list-style-type: none"> • F-9-6-07 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí • F-9-6-07 využívá zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh • F-9-6-08 rozhodne ze 	Světelné děje <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti světla - zdroje světla - rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích - stín, zatmění Slunce a Měsíce - zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle 	PŘ – Stavba mikroskopu (6. r.) PŘ – Oko (8. r.)

<p>znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice</p> <p>• F-9-6-08 využívá znalostí, že se světlo láme, při analýze průchodu světla čočkami</p>	<p>(kvalitativně)</p> <ul style="list-style-type: none"> - zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně) - rozklad bílého světla hranolem 	
---	--	--

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Ročník: 8.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • F-9-4-02 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem 	Energie <ul style="list-style-type: none"> - práce, výkon - formy energie - pohybová a polohová energie - vnitřní energie - přeměny skupenství - souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou - tání a tuhnutí - vypařování a kapalnění - hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny - tepelné motory 	
<ul style="list-style-type: none"> • F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku • F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí 	Zvukové děje <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti zvuku - látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku - rychlost šíření zvuku v různých prostředích - odraz zvuku na překážce, ozvěna - pohlcování zvuku 	PŘ – Ucho (6. r.)
<ul style="list-style-type: none"> • F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu • F-9-6-02 změří elektrický proud a napětí • F-9-6-03 rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností 	Elektromagnetické děje <ul style="list-style-type: none"> - elektrický obvod - zdroj napětí - spotřebič, spínač - elektrický náboj - tepelné účinky elektrického proudu - elektrický odpor - bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními 	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Ročník: 9.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • F-9-6-05 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem • F-9-6-05 využívá poznatky o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní • F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého • F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností 	Elektromagnetické děje <ul style="list-style-type: none"> - elektrické a magnetické pole - elektrická a magnetická síla - elektrický náboj - stejnosměrný a střídavý proud - stejnosměrný motor - transformátor - elektrická energie a výkon - výroba a přenos elektrické energie - polovodiče 	EV – Vztah člověk k prostředí (naš životní styl, spotřeba věcí a energie)
<ul style="list-style-type: none"> • F-9-4-05 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí • F-9-4-05 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí 	Energie <ul style="list-style-type: none"> - formy energie - elektromagnetické vlnění - radioaktivita - jaderná energie - štěpná reakce - jaderný reaktor - jaderná elektrárna - ochrana lidí před radioaktivním zářením - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie 	
<ul style="list-style-type: none"> • F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet 	Vesmír <ul style="list-style-type: none"> - sluneční soustava - její hlavní složky - měsíční fáze 	

5. 6. 2 Chemie

Vyučovací předmět Chemie poskytuje žákům možnost hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, dává jim základ pro pochopení a využívání současných moderních technologií. Žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, rozvíjí se jejich paměť, logické myšlení i schopnost řešit problémové situace. V daném předmětu se žáci učí vnímat chemii jako experimentální přírodní vědu v souvislostech s dalšími přírodovědnými předměty. Vzdělávání směřuje k podchycení zájmu o poznání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech. Vzdělávací obsah předmětu je rozčleněn na tematické okruhy **pozorování, pokus a bezpečnost práce, směsi, částicové složení látek a chemické prvky, chemické reakce, anorganické sloučeniny, organické sloučeniny, chemie a společnost.**

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují i části vzdělávacích obsahů průřezových témat ***Osobnostní a sociální výchova*** (seberegulující poznání jako základ ekologického principu, získávání poznatků a dovedností ve vztahu k životnímu prostředí, cvičení pozornosti a řešení problému, schopnost sebekontroly, organizování skupinové práce, kreativita, komunikace a společné hledání a řešení problému), ***Výchova demokratického občana*** (možnosti rozvoje i zneužití chemie, odpovědnost za zachování životního prostředí), ***Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*** (důsledky globálních vlivů na životní prostředí a jeho ochrana v rámci evropských perspektiv), ***Environmentální výchova*** (pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, význam odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince, pochopení platnosti přírodních zákonitostí a souvislostí pro zachování podmínek života, pro získávání obnovitelných zdrojů přírodních surovin a energie).

Vyučovací předmět se vyučuje v 8. a v 9. ročníku s časovou dotací dvě hodiny týdně. Výuka je realizována většinou v pracovně fyziky a chemie nebo v přírodopisné pracovně. Do výuky jsou zařazeny i laboratorní pokusy a pozorování.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- žáci si osvojují různé metody poznávání látek a jejich vzájemného působení
- žáky učíme zpracovávat informace a využívat je v praxi
- žáci si osvojují chemické pojmy, znaky a děje
- učíme žáky řešit jednoduché chemické výpočty potřebné v praxi
- žáci aplikují znalosti z jiných vyučovacích předmětů
- žáky vedeme ke kritickému hodnocení výsledků své práce
- rozvíjíme zájem žáků a jejich samostatnost v myšlení i v práci

Kompetence k řešení problému:

- žáky učíme přecházet od smyslového vnímání k poznávání založenému na pojmech, modelech, teorii a chápat vzájemné souvislosti a zákonitosti přírody
- poznatky zobecňujeme a aplikujeme v různých oblastech života

- učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání závěrů
- rozvíjíme u žáků schopnost formulovat problém a hledat vhodné varianty řešení
- využíváme samostatnosti žáků v řešení problémů nebo volíme skupinovou práci

Kompetence komunikativní:

- žáky vedeme k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování
- učíme žáky stručně, přehledně a objektivně sdělovat postupy i výsledky svých experimentů a pozorování
- pěstujeme u žáků dovednost pracovat s grafy, schémata, různými tabulkami a správně formulovat odpovědi

Kompetence sociální a personální:

- při práci využíváme metody skupinové práce žáků, učíme je schopnosti využití vzájemné spolupráce a pomoci
- vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečné práce
- při samostatné práci podporujeme sebedůvěru žáků, při skupinové práci možnost spolehnout se na spolužáky

Kompetence občanské:

- učíme žáky možnosti poznání rozvoje i zneužití chemie a odpovědnosti za zachování zdravého životního prostředí
- vedeme žáky k respektování názorů, postojů a zodpovědnému chování při skupinové práci
- žáci se učí o chování a ochraně zdraví za mimořádných událostí
- žáky učíme znát svá práva i povinnosti

Kompetence pracovní:

- ve vyučovacích hodinách provádíme experimenty a pozorování, získané výsledky se učíme zaznamenávat a vyhodnocovat
- žáky seznamujeme se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s chemikáliemi a laboratorními pomůckami
- dbáme na pořádek na pracovním stole
- žáky vedeme k samostatnému hodnocení své práce

Kompetence digitální:

- učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- žáci se učí získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace
- a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žáky vedeme k využívání digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Člověk a příroda	Chemie	8.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek • CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí 	<p>Vlastnosti látek</p> <ul style="list-style-type: none"> - fyzikální tělesa a látky - fyzikální a chemické vlastnosti látek - známé látky podle jejich vlastností - skupenství látek - hustota - rozpustnost - tepelná a elektrická vodivost - vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek <p>Zásady bezpečné práce ve školní pracovně i v běžném životě</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení se s vybavením chemické pracovny a s bezpečností práce - první pomoc při úrazu <p>Nebezpečné látky a přípravky</p> <ul style="list-style-type: none"> - H-věty, P-věty - piktogramy a jejich význam 	<p>OSV – učí pozorování a smyslovému vnímání (Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání a pozornosti)</p> <p>EV – chápe nutnost zachování podmínek života a vnímá škodlivost chemických látek (Základní podmínky života-ochrana biologických druhů-důvody ochrany)</p> <p>EV – učí odpovědnosti za jednání jedince i společnosti</p> <p>OSV – učí pozorování a smyslovému vnímání (Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání a pozornosti)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky • CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení 	<p>Směsi</p> <ul style="list-style-type: none"> - směs, chemická látka - složky směsí - různorodé směsi - stejnorodé roztoky <p>Hmotnostní zlomek</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava roztoku o dané koncentraci - roztok koncentrovanější, zředěnější, nasycený, nenasyčený 	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozorování a smyslového vnímání – rozlišování směsí.</p> <p>F – druhy skupenství (8. r.)</p> <p>M – vyjádření neznámé ze vzorce (8. r.)</p> <p>OSV – učí o rozvoji individuálních dovedností pro spolupráci ve skupině (Kooperace a kompetice-</p>

<ul style="list-style-type: none"> • CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi • CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu • CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech • CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti • CH-9-5-01 porovnává vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí • CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi 	<p>Oddělování složek směsí</p> <ul style="list-style-type: none"> - usazování - filtrace - destilace - krystalizace - sublimace <p>Voda</p> <ul style="list-style-type: none"> - názvy vody podle skupenství - význam vody pro život - rozdíl mezi měkkou a tvrdou vodou - voda destilovaná, pitná a odpadní - výroba pitné vody - koloběh vody - čistota vody <p>Vzduch</p> <ul style="list-style-type: none"> - složení vzduchu - kyslík, vodík - čistota ovzduší - teplotní inverze, smog - ozonová vrstva <p>Částicové složení látek</p> <ul style="list-style-type: none"> - molekuly a atomy - atomové jádro, protony, neutrony - elektronový obal, elektrony, valenční elektrony - ionty, vznik kationtu a aniontu z neutrálního atomu <p>Prvky</p> <ul style="list-style-type: none"> - názvy a značky vybraných prvků - vlastnosti a použití vybraných prvků - periodická soustava prvků, perioda a skupina - protonové číslo - kovy a nekovy – jejich vlastnosti a užití - slitiny kovů 	<p>rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci-seberegulace, schopnost navazovat na druhé, vedení a organizování práce skupiny.)</p> <p>Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozorování a smyslového vnímání – druhy vody</p> <p>EV - učí odpovědnosti za jednání jedince společnosti (Základní podmínky života – voda – vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda u nás a ve světě, vzduch – ovzduší – význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší, propojenost světa, čistota ovzduší u nás)</p> <p>F – Změny skupenství (8. r.)</p> <p>PŘ – voda v přírodě (6. - 9. r.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - koloběh vody v přírodě (9. r.) - močové ústrojí, pitný režim (8. r.) - kožní ústrojí, nebezpečí při opalování (8. r.) <p>Z – vodstvo (6.r.)</p> <p>OSV – učí o schopnosti poznávání (Rozvoj schopnosti poznáváním-dovednost zapamatování, řešení problému)</p> <p>F – stavba atomu (6. r.)</p> <p>OSV – učí o schopnosti poznávání (Rozvoj schopnosti poznávání – dovednost zapamatování vybraných prvků, jejich</p>
--	---	--

	<p>Chemické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - chemická vazba - vazebná energie - elektronegativita - typy chemických vazeb - názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin a organických sloučenin <p>Oxidy</p> <ul style="list-style-type: none"> - oxidační číslo - názvosloví, tvorba názvů a vzorců - vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů - skleníkový efekt <p>Kyseliny a hydroxidy</p> <ul style="list-style-type: none"> - kyselost a zásaditost roztoků - pH, indikátory pH - vlastnosti, názvosloví a použití prakticky významných kyselin a hydroxidů <p>Soli kyslíkaté a nekyslíkaté</p> <ul style="list-style-type: none"> - neutralizace - příklady uplatňování neutralizace v praxi - vznik solí - názvosloví vybraných solí - vlastnosti a použití vybraných solí <p>Halogenidy</p> <ul style="list-style-type: none"> - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů 	<p>názvů a značek, vlastností a použití)</p> <p>F – fyzikální vlastnosti látek (6. r.)</p> <p>EV – učí o nutnosti zachování podmínek života a význam odpovědnosti za jednání každého jedince i společnosti (Lidské aktivity a problémy životního prostředí – průmysl a životní prostředí, vlivy průmyslu na prostředí, vliv právních nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí)</p> <p>PŘ – fotosyntéza (6. r.)</p> <p>EV – vede k odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti a zdraví člověka (Prostředí a zdraví – možnosti a způsoby ochrany zdraví)</p> <p>OSV – učí o rozvoji individuálních dovedností pro spolupráci ve skupině (Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci-seberegulace, schopnost navazovat na druhé, vedení a organizování práce skupiny; (Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozorování a smyslového vnímání – reakce kyselin, hydroxidů, neutralizace)</p> <p>PŘ – trávicí ústrojí žaludek (8. r.), zdravá výživa (8. r.)</p>
--	---	---

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Ročník: 9.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • CH-9-4-01 rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání • CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu • CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití • CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy • CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití • CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů • CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na 	<p>Chemické reakce</p> <ul style="list-style-type: none"> - chemický děj - reaktanty, produkty - zákon zachování hmotnosti - chemické rovnice - látkové množství - molární hmotnost <p>Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí</p> <ul style="list-style-type: none"> - teplota - plošný obsah povrchu výchozích látek - katalýza <p>Uhlovodíky</p> <ul style="list-style-type: none"> - příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků <p>Paliva</p> <ul style="list-style-type: none"> - ropa, uhlí, zemní plyn - průmyslově vyráběná paliva <p>Deriváty uhlovodíků</p> <ul style="list-style-type: none"> - příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin <p>Přírodní látky</p> <ul style="list-style-type: none"> - bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny - zdroje, vlastnosti a příklady funkcí <p>Chemický průmysl v ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - výrobky chemického 	<p>OSV – učí o schopnosti poznávání (Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozorování a smyslového vnímání – chemický děj)</p> <p>F – hmotnost (6. r.)</p> <p>M – matematické výpočty z rovnic – trojčlenka (7. r.)</p> <p>OSV – učí o schopnosti poznávání a o rozvoji individuálních dovedností pro spolupráci ve skupině (Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci – seberegulaci, schopnost navazovat na druhé, vedení a organizování práce skupiny – důkaz uhlíku a vodíku v uhlovodících)</p> <p>EV – vede k odpovědnému vztahu k lidským aktivitám u nás i ve světě (Základní podmínky života-přírodní zdroje-zdroje surovinové, jejich vyčerpateľnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji)</p> <p>Z – světová naleziště fosilních paliv (9.r.)</p> <p>OSV – vede ke schopnosti sebekontroly (Seberegulace a sebeorganizace – cvičení</p>

<p>Zemi</p> <ul style="list-style-type: none"> • CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe • CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka 	<p>průmyslu</p> <ul style="list-style-type: none"> - příklady významných chemických výrobních podniků pro národní hospodářství - rizika v souvislosti se životním prostředím - recyklace surovin - koroze <p>Průmyslová hnojiva</p> <p>Tepelně zpracované materiály</p> <ul style="list-style-type: none"> - cement, vápno, sádra, keramika <p>Plasty a syntetická vlákna</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti, použití, likvidace <p>Detergenty, pesticidy, insekticidy</p> <p>Hořlaviny</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam tříd nebezpečnosti <p>Léčiva a návykové látky</p>	<p>sebekontroly a sebeovládání-regulace vůle – požívání alkoholických nápojů);</p> <ul style="list-style-type: none"> -učí pozorování a smyslovému vnímání (Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání-pokusy); - učí o schopnosti poznávání a o rozvoji individuálních dovedností pro spolupráci ve skupině (Kooperace a kompetice-rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci-seberegulace, schopnost navazovat na druhé, vedení a organizování práce skupiny – stavby molekul uhlovodíků) <p>OSV- učí o schopnosti poznávání a o rozvoji individuálních dovedností pro spolupráci ve skupině (Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci – seberegulace, schopnost navazovat na druhé, vedení a organizování práce skupiny – důkazy přírodních látek)</p> <p>Z – oblasti pěstování zdrojů potravy (9.r.)</p> <p>EV – vede k odpovědnému vztahu k lidským aktivitám (Základní podmínky života-přírodní zdroje-zdroje surovinové, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji)</p> <p>OSV – učí o schopnosti poznávání a o rozvoji individuálních dovedností pro spolupráci ve skupině</p>
---	---	--

		(Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci- seberegulace, schopnost navazovat na druhé, vedení a organizování práce skupiny – vlastnosti plastů)
--	--	---

5. 6. 3 Přírodopis

Výuka vyučovacího předmětu Přírodopis je orientována tak, aby děti získaly co nejvíce takových poznatků, vědomostí a inspirací, aby si uvědomily závislost lidí na přírodě, měly přírodu rády a také aby měly potřebu ji chránit. K tomu je třeba nejen praktické poznání přírody, ale i utváření vlastního názoru a uvažování v širších souvislostech. Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen na tematické okruhy **obecná biologie a genetika, biologie hub, biologie rostlin, biologie živočichů, biologie člověka, neživá příroda, základy ekologie, praktické poznávání přírody**.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova** (evoluce lidského chování, osobnostní postoje a praktické dovednosti ve vztahu k přírodnímu prostředí), **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí) a **Environmentální výchova** (pochopení základních přírodních zákonitostí, ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí).

Vyučovací předmět Přírodopis na druhém stupni navazuje na vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** na prvním stupni a úzce souvisí s ostatními vyučovacími předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

Fyzika – fyzikální vlastnosti hornin a minerálů, fyzikální metody zkoumání stavby Země a geologických jevů, Sluneční soustava

Chemie – ochrana životního prostředí, průmyslová hnojiva, pesticidy, insekticidy, fosilní paliva, chemické vlastnosti nerostů

Zeměpis – stavba Země, rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, krajina jako přírodní a společenské prostředí, CHKO

Vyučovací předmět je vyučován od 6. do 9. ročníku. Časová dotace předmětu je v 6., 7. a 8. ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jedna hodina týdně. Výuka je realizována převážně v odborné učebně přírodopisu, popřípadě v učebně výpočetní techniky nebo v terénu. Základními metodami a formami výuky jsou:

- skupinová práce s využitím přírodnin, pracovních listů a odborné literatury
- krátkodobé samostatné projekty žáků
- projektové dny
- exkurze
- frontální výuka s demonstračními pomůckami

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, jejich třídění a hledání souvislostí
- učíme žáky samostatnému pozorování a vyvozování závěrů

Kompetence k řešení problémů:

- úkoly zadáváme způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení a docházejí k závěrům
- učíme žáky tříditi informace a vyhodnocovat získaná fakta

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k formování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- umožňujeme prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních

Kompetence sociální a personální:

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s přírodním materiálem
- vyžadujeme plnění povinností a závazků
- učíme je praktickým metodám poznávání přírody (práce s lupou, mikroskopem, určovacími klíči a atlasy)

Kompetence digitální

- žáci vytvářejí digitální obsah (textový dokument, prezentaci)
- využívání digitálních technologií k vyhledávání informací o rostlinách a živočiších

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Člověk a příroda	Přírodopis	6.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů • P-9-1-05 rozliší způsoby nepohlavního rozmnožování • P-9-1-07 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka 	<p>Obecná biologie a genetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty, názory na vznik života - viry a bakterie – výskyt, význam a praktické použití 	<p>EV – Základní podmínky života</p>
<ul style="list-style-type: none"> • P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků 	<p>Biologie hub</p> <ul style="list-style-type: none"> - houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy - houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě - lišejníky – výskyt a význam 	
<ul style="list-style-type: none"> • P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla buňky 	<p>Biologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> - fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání a rozmnožování 	
<ul style="list-style-type: none"> • P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do 	<p>Biologie živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování - vývoj, vývin a systém 	<p>EV – Ekosystémy – moře, druhová odlišnost, význam pro biosféru</p> <p>EV – Základní podmínky života – ochrana biologických druhů</p> <p>EV – Ekosystémy – moře, druhová odlišnost, význam</p>

<p>hlavních taxonomických skupin</p> <ul style="list-style-type: none"> • P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	<p>živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)</p>	<p>pro biosféru</p> <p>EV – Základní podmínky života – ochrana biologických druhů</p> <p>EV – základní podmínky života – ochrana čistoty vody</p> <p>EV – Ekosystémy – kulturní krajina – pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek</p>
<ul style="list-style-type: none"> • P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody 	<p>Praktické poznávání přírody - praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek</p>	

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Člověk a příroda	Přírodopis	7.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	<p>Biologie živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování - vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) - rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva - projevy chování živočichů 	<p>EV – základní podmínky života – mořský ekosystém, důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – význam ochrany přírody</p> <p>EV – Základní podmínky života – ochrana biologických druhů</p>
<ul style="list-style-type: none"> • P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům • P-9-3-03 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin • P-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a 	<p>Biologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> - anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) - fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování 	<p>EV – Ekosystémy – les v našem prostředí, významy lesa</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – změny v krajině, krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, zemědělství a životní prostředí, ekologické</p>

<p>určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p>	<p>system rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců - význam rostlin a jejich ochrana</p>	<p>zemědělství</p>
<p>• P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>	<p>Praktické poznávání přírody – praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek</p>	

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Člověk a příroda	Přírodopis	8.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy • P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka • P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří • P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby 	<p>Biologie člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, rozmnožovací a řídicí), vyšší nervová činnost - nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie 	<p>F – optika – oko (7. r.)</p> <p>F – vlastnosti zvuku (9. r.)</p> <p>VZ – zvládání stresu</p> <p>VZ – sexuální výchova (7. r.)</p> <p>VZ – výchova ke zdraví (8. r.)</p> <p>VO – vrozené předpoklady, vlastnosti, charakter (7. r.)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • P-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti • P-9-1-06 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě 	<p>Obecná biologie a genetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení 	<p>VO – vrozené předpoklady, vlastnosti, charakter (7. r.)</p>

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Člověk a příroda	Přírodopis	9.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • P-9-6-02 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek • P-9-6-03 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody • P-9-6-06 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi 	<p>Neživá příroda</p> <ul style="list-style-type: none"> - Země - vznik a stavba Země - nerosty a horniny - vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků - vnější a vnitřní geologické procesy - příčiny a důsledky - půdy - složení, vlastnosti a význam půdy - vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí - podnebí a počasí ve vztahu k životu - význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka - mimořádné události způsobené přírodními vlivy - příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a 	<p>Z – vznik a stavba Země (6. r.)</p> <p>CH – fosilní paliva (9. r.)</p> <p>F – vesmír (9. r.)</p> <p>EV – Základní podmínky života – půda (zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí)</p> <p>Z – krajinná sféra (6. r.)</p> <p>CH – hnojiva (8. r.)</p> <p>Z – sopečná činnost, zemětřesení, přírodní obraz Země (6. r.)</p>

	ochrana před nimi	
<ul style="list-style-type: none"> • P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému • P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam • P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí 	<p>Základy ekologie organismy a prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému - ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení, chráněná území 	<p>Z – přírodní oblasti, podnebné oblasti (6. r.)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody 	<p>Praktické poznávání přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek 	

5. 6. 4 Zeměpis

Vyučovací předmět Zeměpis poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, rozvíjí jejich tvořivost, samostatný úsudek a schopnost řešit problémy. Vzdělání v tomto předmětu směřuje k získávání a rozvíjení orientace v zeměpisném prostředí, poznávání hlavních zeměpisných jevů a pojmů. Žáci získávají dovednosti pracovat s mapou, využívají informací ze sdělovacích prostředků a internetu. Předmět vede k utváření uceleného obrazu o přírodních, hospodářských a společenských poměrech v naší zemi, Evropě a ve světě a rovněž k podpoře ochrany životního prostředí a respektování přírodních hodnot a lidských výtvorů.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat *Osobnostní a sociální výchova* (rozvoj schopností poznávání, seberegulace, sebeorganizace, kreativita, mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednosti), *Výchova demokratického občana* (občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie), *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech* (postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu, globální problémy lidstva), *Multikulturní výchova* (rasová otázka, vlivy náboženství na společnost, otázka lidských práv), *Environmentální výchova* (ekosystémy, základní podmínky života, problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí) a *Mediální výchova* (kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, stavba mediálního sdělení).

Vyučovací předmět je vyučován od 6. do 9. ročníku. Časová dotace předmětu jsou dvě hodiny týdně v 6., 7. a 9. ročníku a jedna hodina týdně v 8. ročníku. Zeměpis na 2. stupni navazuje na učivo 1. stupně předmětu Člověk a jeho svět a rozvíjí získané znalosti žáků. Zeměpis se vyučuje v kmenových třídách a veškeré pomůcky jsou k dispozici v kabinetu zeměpisu.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- žáci vyhledávají a třídí informace, efektivně je využívají v procesu učení
- vedeme žáky k osvojování znalostí a dovedností, jejich využití v praxi
- žáci při učení využívají vhodné způsoby, metody a strategie, organizují a řídí vlastní učení
- vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů, k používání odborné terminologie
- žáci samostatně pozorují a experimentují, získané výsledky využijí v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů:

- žáci se učí vyhledávat informace vhodné k řešení problémů a samostatně je řešit
- ve vyučovacích hodinách využíváme metod, při kterých docházejí k objevům a závěrům sami žáci
- snažíme se vést žáky k odpovědím na otevřené otázky

Kompetence komunikativní:

- žáci formulují a výstižně vyjadřují své myšlenky a názory v písemném i ústním projevu
- podněcujeme u žáků schopnost účinně se zapojit do diskuse, obhájit svůj názor a naslouchat promluvám druhých lidí
- vedeme žáky k vzájemné komunikaci mezi sebou a s učitelem

Kompetence sociální a personální:

- využíváme metodu skupinové práce, při které pěstujeme u žáků schopnost vzájemně spolupracovat, pomáhat si, přijímat různé role, vytvářet a dodržovat pravidla
- vedeme žáky k úctě při jednání s druhými lidmi a k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- podporujeme sebedůvěru a samostatný rozvoj každého žáka

Kompetence občanské:

- učíme žáky uvědomovat si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- rozvíjíme u žáků zodpovědný vztah k životnímu prostředí a aktivní podíl na jeho ochraně
- vedeme žáky k pochopení základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy

Kompetence pracovní:

- seznamujeme žáky s pravidly bezpečného chování při zeměpisných vycházkách a exkurzích
- pěstujeme u žáků návyk dbát o pořádek na svém pracovním místě
- při praktických činnostech vedeme žáky k zodpovědnému přístupu

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k bezpečnému a tvořivému využití digitálních technologií při práci a učení
- žáci získávají, vyhledávají a kriticky posuzují data, digitální obsah a informace
- vytvářejí a upravují digitální obsah, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Člověk a příroda	Zeměpis	6.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-1-02 popíše globus a zeměpisnou síť, ukáže hlavní poledníky a rovnoběžky, určuje polohu a souřadnice míst v zeměpisné síti • Z-9-2-02 popíše tvar planety Země, uvede její základní rozměrové charakteristiky, demonstruje pohyby Země a objasní jejich důsledky, za pomoci mapy vypočítá rozdíly mezi časovými pásmy, vysvětlí střídání ročních období a změny v délce trvání dne a noci • Z-9-2-04 na příkladech vysvětlí působení Měsíce na přírodu a lidskou společnost 	<p>PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ</p> <p>Země jako vesmírné těleso</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvar a rozměry Země - globus - zeměpisné souřadnice - určování zeměpisné polohy - pohyby Země a jejich důsledky (střídání dne a noci, roční období) - čas a časová pásma - Měsíc 	<p>MDV – učí využívat potenciál médií jako zdroje informací (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel)</p> <p>F – planetárium</p> <p>VZ – režim dne</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-1-01 vyjmenuje a názorně ukáže hlavní skladební prvky mapy, porovná legendu a kartografické symboly, za pomoci obsahu a rejstříku vyhledá místopisné pojmy v atlase a určí jejich charakteristiky reliéfu, zorientuje mapu ke světovým stranám, vyjmenuje známé mapové portály, určí na nich polohu a demonstruje hlavní mapové nástroje • Z-9-1-02 charakterizuje mapu a plán, vysvětlí jejich 	<p>KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - mapa a její druhy - složení mapy - kartografické pojmy a symboly - práce s mapou (četba z mapy, měřítko, nadmořská výška, orientace ke světovým stranám) - práce s atlasem - internetovými mapové portály 	<p>M – práce s měřítkem mapy</p> <p>F – převody jednotek</p> <p>INF – práce s informacemi</p>

<p>význam a uvede jejich druhy, porovná mapovou a skutečnou vzdálenost, určí nadmořskou výšku a tvary</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-2-03 rozliší a stručně charakterizuje složky přírodní sféry Země, popíše stavbu litosféry, popíše složení atmosféry a vysvětlí její význam, rozliší zásoby vody na Zemi a objasní jejich význam objasní planetární členění biosféry a členění krajiny na vegetační výškové stupně, charakterizuje jednotlivé přírodní oblasti světa • Z-9-2-04 popíše pohyby litosférických desek, objasní jejich důsledky a vznik povrchových útvarů reliéfu, rozliší podnebí a počasí, charakterizuje hlavní meteorologické prvky, vysvětlí rozdělení země do podnebných oblastí a stručně je charakterizuje, popíše proces vzniku půd, objasní jejich význam a charakterizuje nejčastější půdní typy v ČR • Z-9-3-02 vyhledá na mapě světové oceány, uvede jejich charakteristiku a příklady jejich ohrožení 	<p style="text-align: center;">PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ</p> <p>Přírodní sféry Země</p> <ul style="list-style-type: none"> - litosféra - atmosféra - podnebné pásy Země - hydrosféra - světový oceán - pedosféra - biosféra - přírodní oblasti Země - vegetační výškové stupně 	<p>F – jednotky délky</p> <p>M – porovnávání čísel</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-2-04 rozliší přírodní, přirozenou a kulturní krajinu, vyjmenuje typické kulturní krajiny a objasní vzájemné působení přírody a činnosti člověka, objasní význam ochrany přírody a stručně popíše hlavní ekologická témata 	<p>Krajinná sféra Země</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní krajiny - ochrana a ohrožení přírody 	<p>EV – vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování (Základní podmínky života voda, ovzduší, půda)</p>

současnosti		
<p>• Z-9-1-01 v atlase a na internetu vyhledá základní údaje o jednotlivých světadílech, z kartografických a statistických produktů vyčte základní společenské a přírodní charakteristiky světadílů a jejich dílčích oblastí</p> <p>• Z-9-3-02 vyhledá na mapě jednotlivé světadíly a oceány, uvede jejich základní charakteristiky, porovná mezi sebou základní údaje jednotlivých světadílů, rozliší na mapě oblast Arktidy a Antarktidy, vysvětlí jejich zeměpisné vymezení a ukáže místa lidského osídlení lokalizuje na mapě Afriku, Austrálii a Oceánii a uvede jejich základní charakteristiky</p> <p>• Z-9-3-03 stručně charakterizuje přírodní podmínky polárních oblastí, charakterizuje polohu a přírodní podmínky Afriky, Austrálie a Oceánie, zhodnotí jejich vliv na obyvatelstvo a hospodářství, na mapě rozliší základní africké regiony a celky Oceánie, na příkladu modelových států charakterizuje jejich přírodní podmínky, obyvatelstvo a hospodářství</p> <p>• Z-9-3-04 popíše aktuální vývoj v Africe, vyjmenuje a zhodnotí hlavní problémy afrických států,</p>	<p style="text-align: center;">REGIONY SVĚTA Přehled oceánů a světadílů</p> <p>Polární oblasti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arktida - Antarktida <p>Afrika</p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha a rozloha - přírodní poměry - obyvatelstvo a kultura - hospodářství - regiony Afriky (severní, jižní a východní Afrika, pás Sahelu, Guinejský záliv) - problémy současné Afriky <p>Austrálie a Oceánie</p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha a rozloha - přírodní poměry - obyvatelstvo a kultura - Austrálie - Nový Zéland - Oceánie 	<p>MKV – přispívá k poznávání a chápání odlišných kultur a tradic, potírání projevů, xenofobie, rasismu a diskriminace (Multikulturalita, specifické rysy jazyků, naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; Lidské vztahy – právo všech lidí žít a podílet se na spolupráci, udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi)</p> <p>VDO – vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod</p>

uvede příklady vědeckého výzkumu, využití a ohrožení polárních krajin, zhodnotí jejich význam		
---	--	--

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Člověk a příroda	Zeměpis	7.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-3-02 lokalizuje na mapě vybrané světadíly, rozliší je podle přírodních a kulturních kritérií • Z-9-3-03 charakterizuje a zhodnotí polohu a rozlohu zvolených světadílů, charakterizuje přírodní poměry zvolených světadílů a zhodnotí jejich vliv na obyvatelstvo a hospodářství, uvede a vyhledá na mapách významné koncentrace obyvatelstva, hospodářské oblasti a nejvýznamnější centra zvolených světadílů, na mapě vyhledá dílčí regiony a nejvýznamnější státy zvolených světadílů, charakterizuje jejich přírodní poměry, obyvatelstvo a hospodářství • Z-9-3-04 zhodnotí postavení USA ve světě a potenciál rozvoje tzv. Latinské Ameriky, vysvětlí hospodářské postavení Číny a Japonska, posoudí jejich pozici ve světě, zhodnotí hospodářský rozvoj nově industrializovaných zemí jihovýchodní Asie • Z-9-3-02 lokalizuje na mapě Evropu, vymezí její hranice, srovná její vybrané charakteristiky 	<p style="text-align: center;">REGIONY SVĚTA</p> <p>Amerika</p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha a rozloha - přírodní poměry - obyvatelstvo - hospodářství - Kanada - USA - Mexiko a střední Amerika - Brazílie - ostatní regiony jižní Ameriky (Andské státy, Jižní cíp) <p>Asie</p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha a rozloha - přírodní poměry - obyvatelstvo - hospodářství - Japonsko - Korejský poloostrov - Čína - Indie - ostatní regiony Asie (jihovýchodní a střední Asie, Arabské státy) <p>Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha a rozloha - přírodní poměry - obyvatelstvo - hospodářství - Rusko - Evropské regiony (jižní, západní, severní a východní Evropa, Balkánský poloostrov, Pobaltí, střední Evropa) - Evropská integrace - problémy a témata současné Evropy 	<p>EV – vede k odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a životního prostředí (Vztah člověka k prostředí, nerovnoměrnost života na Zemi – rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi)</p> <p>MKV – přispívá k poznávání a chápání odlišných kultur a tradic, potírání projevů xenofobie, rasismu a diskriminace</p> <p>INF – práce s daty a informacemi, vyhledávání, porovnávání</p> <p>VDO – vede k pochopení základních principů demokracie a formy vlády (Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie, principy demokracie)</p> <p>OSV – přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, chování podporující dobré vztahy, lidská práva jako regulativ vztahů)</p> <p>VEG – rozvíjí základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním odlišnostem mezi národy, podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám (Objevujeme</p>

<p>s ostatními světadíly</p> <ul style="list-style-type: none"> • Z-9-3-03 lokalizuje na mapě evropské státy a sdruží je do hlavních regionů, vyhledá na mapách a následně porovná periferní a jádrové oblasti Evropy • Z-9-3-04 objasní historické rozdělení Evropy, charakterizuje stručně proces evropské integrace a zhodnotí její význam 	<p>-</p>	<p>Evropu a svět – evropské krajiny, Evropa a svět, mezinárodní setkávání; Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace, Evropská integrace, co Evropu spojuje a co ji rozděluje, mezinárodní organizace)</p> <p>VO – lidská práva, šetření surovinami, význam vzdělání pro člověka (7. r., 9. r.)</p> <p>RV – styl života v evropských rodinách (9. r.)</p> <p>AJ – základní konverzační témata, pozdrav v cizích jazycích (6. r.)</p> <p>CH – využití nerostných surovin (8. r.)</p> <p>D – nejstarší osídlené oblasti, vznik prvních měst, význam objevených planet, obchod s cizími zeměmi v minulosti</p>
---	----------	--

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Člověk a příroda	Zeměpis	8.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-4-01 vysvětlí základní demografické charakteristiky popisující pohyb obyvatelstva, rozliší světadíly podle počtu obyvatel, zhodnotí odlišný vývoj v různých částech světa, objasní důvody rozdílné hustoty zalidnění a lokalizuje typologické oblasti světa na mapě, vysvětlí příčiny migrace a lokalizuje na mapě hlavní migrační proudy, objasní vliv prostředí na biologické a kulturní znaky lidstva a rozliší podle nich obyvatelstvo světa • Z-9-4-06 zhodnotí vliv mezinárodní migrace • Z-9-4-02 rozliší městská a venkovská sídla, zhodnotí odlišný způsob života v nich, objasní pojmy urbanizace a suburbanizace, uvede jejich příklady, zhodnotí aktuální vývoj, na mapě lokalizuje příklady typických sídelních systémů a nejvýznamnější sídelní oblasti světa 	<p style="text-align: center;">SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ</p> <p>Obyvatelstvo a osídlení na světě</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostorové a početní rozložení - územní pohyb - složení obyvatelstva - typy sídel (městská a venkovská) - urbanizace a suburbanizace - sídelní systémy 	<p>MKV – rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných Sociokulturních skupin (Multikulturalita, specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem)</p> <p>MDV – učí využívat potenciál médií jako zdroje informací (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel)</p> <p>OSV – vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci (Mezilidské vztahy chování podporující dobré vztahy, lidská práva jako regulativ vztahů)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-4-03 rozliší a stručně charakterizuje jednotlivé sektory světového hospodářství, vysvětlí základní 	<p>Světové hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> - sektorová struktura - zemědělství - lesnictví a rybolov - průmyslová výroba 	<p>PŘ – lidská populace, rasy (8. r.)</p> <p>D – vznik prvních měst, vývoj urbanizace (7. r.)</p>

<p>hospodářské ukazatele a porovná státy podle různých kritérií jejich vyspělosti, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje, rybolovné oblasti a oblasti největší koncentrace zemědělské a průmyslové výroby, rozliší jednotlivé druhy dopravy, zhodnotí jejich výhody a nevýhody a charakterizuje dopravní systémy různých částí světa, lokalizuje na mapě hlavní turistické cíle světa</p> <p>• Z-9-4-04 objasní význam lokalizačních faktorů pro prostorové rozmístění hospodářských aktivit, vysvětlí provázanost ekonomických aktivit ve světě, zhodnotí jejich vliv na obyvatelstvo a životní prostředí různých oblastí, zhodnotí význam dopravy pro mezinárodní obchod, lokalizuje na mapách hlavní dopravní trasy a uzly ve světě, charakterizuje periferní a nejvýznamnější jádrové oblasti světa, lokalizuje tyto oblasti na mapě, zhodnotí specifické postavení služeb a cestovního ruchu v zemích rozdílné úrovně vyspělosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - doprava - obslužná sféra - jádrové a periferní oblasti světa - cestovní ruch - mezinárodní obchod 	<p>VO – lidská práva (7. r.), význam vzdělání pro člověka (9. r.)</p> <p>AJ – pozdrav v cizích jazycích (6. r.)</p> <p>INF – práce s informacemi, vyhledávání na internetu</p>
--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-4-05 objasní význam a definici států, uvede jejich znaky, zhodnotí jejich polohu a prostorovou podobu na mapě, rozliší státy světa podle státního zřízení, formy vlády a správního členění, uvede jejich příklady, lokalizuje státy světa na politické mapě světadílů, porovná je podle různých kritérií, charakterizuje významné světové mezinárodní politické a hospodářské organizace, lokalizuje oblast jejich působení na mapě • Z-9-4-06 vyhledá na mapě aktuální ohniska konfliktů ve světě, objasní jejich základní příčiny a zhodnotí jejich dopady 	<p>Politické uspořádání světa</p> <ul style="list-style-type: none"> - státy světa - poloha, rozloha a hranice států - státní zřízení a formy vlády - správní členění států - mezinárodní organizace - ohniska konfliktů ve světě 	<p>VEG – rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí a mezinárodním prostoru (Jsme Evropané – instituce Evropské unie a jejich fungování, mezinárodní organizace)</p> <p>VDO – vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod (Občan, občanská společnost a stát – práva a povinnosti občana, úloha občana v demokratické společnosti, základní principy a hodnoty demokratického politického systému)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-5-02 charakterizuje složky ekosystému a objasní jejich propojení, lokalizuje na mapě a charakterizuje hlavní světového ekosystémy • Z-9-5-03 zhodnotí vliv krajiny a člověka na krajinu, charakterizuje hlavní světové ekologické problémy, popíše postupy užívané při ochraně přírody, zhodnotí předpoklady trvale udržitelného rozvoje • Z-9-5-01 rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajin, uvede konkrétní příklady 	<p>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystém planety Země - typy krajin - globální ekologické problémy - udržitelný rozvoj - ochrana přírody a krajiny 	<p>EV – vede k odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a životního prostředí (Vztah člověka k prostředí, nerovnoměrnost života na Zemi – rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi)</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Ročník: 9.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-6-03 lokalizuje ČR na mapě a zhodnotí důsledky její polohy, porovná geografické charakteristiky území ČR s ostatními státy, popíše vývoj státního území, charakterizuje reliéf ČR, lokalizuje hlavní geomorfologické oblasti na mapě a zhodnotí surovinový potenciál našeho území, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy a biotu ČR a lokalizuje hlavní oblasti a místopisné pojmy na mapě, zhodnotí vzájemné působení přírodních podmínek a socioekonomických aktivit na našem území, lokalizuje na mapě hlavní chráněné přírodní oblasti v ČR a zdůvodní jejich význam 	<p>ČESKÁ REPUBLIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha a rozloha - vývoj státního území - povrch - nerostné zdroje - podnebí - vodstvo - půdy - vegetační oblasti - ochrana přírody 	
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-6-03 popíše a zhodnotí strukturu populace v ČR, porovná údaje s dalšími státy, popíše sídelní uspořádání ČR, lokalizuje periferní a jádrové oblasti a zhodnotí aktuální vývoj charakterizuje strukturu hospodářství ČR a porovná vybrané ukazatele 	<p>Lidé a hospodářství ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - obyvatelstvo a osídlení - struktura hospodářství - zemědělství - průmysl - doprava a spoje - služby - cestovní ruch - zahraniční obchod - členství v mezinárodních organizacích 	

<p>s dalšími státy, zhodnotí dopady polistopadové ekonomické transformace a globalizace na ekonomiku ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> • Z-9-6-04 zhodnotí lokalizační faktory pro rozmístění hospodářských aktivit v ČR a lokalizuje hlavní zemědělské, průmyslové i turistické oblasti na mapě • Z-9-6-05 zdůvodní význam členství ČR v důležitých mezinárodních a nadnárodních organizacích, uvede konkrétní příklady těchto uskupení 		
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-6-04 popíše na mapě územní členění České republiky, objasní působnost jednotlivých samosprávných územních celků, lokalizuje na mapě kraje ČR, charakterizuje jejich přírodní poměry, zhodnotí a porovná jejich socioekonomický potenciál, lokalizuje na mapě nejvýznamnější centra osídlení, hospodářských aktivit a turistické cíle jednotlivých krajů 	<p>Regiony České republiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - územní členění státní správy a samosprávy - kraje ČR - Zlínský kraj 	
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-6-01 lokalizuje na mapě region Kroměřížska, objasní různá kritéria jeho vymezení a zhodnotí jeho polohu • Z-9-6-02 charakterizuje a zhodnotí přírodní, 	<p>Region Kroměřížska</p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha a vymezení - přírodní poměry - obyvatelstvo - hospodářství - kultura a cestovní ruch - vztah k dalším regionům 	<p>EV – rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí (Ekosystémy – les, vodní zdroje, lidské sídlo; Lidské aktivity a problémy</p>

<p>hospodářské a kulturní podmínky Kroměřížska a města Kroměříže</p> <ul style="list-style-type: none"> • Z-9-6-04 lokalizuje na mapě nejvýznamnější centra osídlení, hospodářských aktivit a turistické cíle Kroměřížska 		<p>životního prostředí)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-7-01 s pomocí přístrojů určí svoji polohu v přírodním terénu, popíše, navrhne a zhodnotí vybranou trasu • Z-9-7-02 vytvoří situační plánec přírodní krajiny a objasní kritéria jeho tvorby, na základě terénního pozorování vytvoří mapu a charakteristiku města Kroměříže, zhodnotí město podle dohodnutých kritérií • Z-9-7-03 vyjmenuje a objasní zásady bezpečného pohybu v krajině a chování při mimořádných událostech 	<p>Terénní geografická výuka</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v přírodním terénu (exkurze) - terénní šetření - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života 	

5. 7 UMĚNÍ A KULTURA

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života. Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura se realizuje v povinných vyučovacích předmětech **Hudební výchova a Výtvarná výchova.**

5. 7. 1 Hudební výchova

Hudební výchova je vzdělávací obor, jež dává žákům příležitost uspokojovat svou přirozenou potřebu setkávání se s hudbou. Při hudebně výchovných činnostech tak obohacuje, rozvíjí a kultivuje hudebnost žáka v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického i harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie. Rozvíjí schopnosti a dovednosti žáka v **aktivitách vokálních, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových.**

Na 1. stupni základního vzdělávání se seznamují žáci prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního umění. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je chápat, rozpoznávat a interpretovat. Hudebně výchovná práce je tvořena v 1. – 3. ročníku obdobím hudebních her a ve 4. – 5. ročníku tzv. hudební dílnou - vlastní manipulací s hudebním materiálem. Hudba je osvojována při vyučování, návštěvách koncertů, na besedách i v mimoškolních hudebních aktivitách.

Na 2. stupni základního vzdělávání otevírá hudební výchova cestu širšímu chápání umění i kultury. Připomíná historické souvislosti, společenské kontexty mezi jednotlivými druhy umění. Poznáváním širokého spektra různých stylů a žánrů se žáci dovedou lépe orientovat v moderní populární hudbě. Návštěvami hudebního oddělení Knihovny Kroměřížska poznávají hodnoty a tradice regionálního hudebního dění. Poznatky z hudby klasické mají možnost získat poslechem ukázek různých slohových období. Aktivně využívají své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách a uplatňují získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu. Využívají multimediální techniku, pracují s internetem.

Nadaní žáci se uplatní v sólovém, komorním i sborovém vystupování, v soutěžích i na školních koncertních vystoupeních.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech, Environmentální výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického občana a Multikulturní výchova.**

Vyučovací předmět Hudební výchova je realizován od 1. – 8. ročníku s časovou dotací jedna vyučovací hodina týdně.

Výuka probíhá v pracovně hudební výchovy, v koncertních sálech kulturních zařízení.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v těchto předmětech směřují k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák vyhledává a třídí informace podle svých individuálních hudebních schopností a dovedností
- Používá obecně užívané terminologie
- Vnímá hudební umělecká díla v historickém kontextu
- Získané znalosti propojuje do souvislostí
- Učitel vede žáky k vyhledávání, porovnávání, shromažďování a třídění informací
- Zprostředkovává pohled na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa
- Rozvíjí tvořivost žáků aktivním hudebním projevem
- Využívá vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

- Žák samostatně a kriticky přemýšlí při posuzování hudebního díla
- Dovede rozpoznat problém při zadání úkolu a hledá nejvhodnější způsoby řešení
- Vyhledává vazby mezi druhy umění a hudebními žánry
- Učitel vede žáky ke správným způsobům řešení problému
- S chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

- Žák dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit, ale tolerovat i názor druhých
- Učitel se zajímá o náměty a názory žáka
- Zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- Rozvíjí dialog nebo diskusi o dojmu z hudebního díla

Kompetence sociální a personální

- Žák dovede vzájemně spolupracovat, respektovat jiné názory
- Učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků v hudebním umění
- Kriticky umí zhodnotit svoji práci i práci druhých
- Aktivně se projevuje dle svých individuálních schopností a dovedností v hudebních činnostech
- Učitel vyžaduje dodržování pravidel vzájemného slušného chování
- Umožňuje každému žákovi zažít pocit úspěchu

Kompetence občanské

- Žák se aktivně zapojuje do kulturního dění
- Chrání a oceňuje naše hudební tradice
- Respektuje názory druhých
- Učitel vytváří prostor pro žáky talentované při vystoupeních na školních akademiích, v hudebních soutěžích

Kompetence pracovní

- Žák dodržuje hygienické zásady při zpěvu a při práci s hudebním materiálem

- Žák si vytváří odpovědný vztah k vlastní práci a projevu
- Učitel motivuje a vede žáka k aktivnímu pracovnímu nasazení

Kompetence digitální

- Žák ovládá běžné používání digitálních zařízení, jejich aplikace a služby
- Vyhledává, kriticky posuzuje a sdílí data, utváří a upravuje jejich obsah
- Vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- Učitel vede žáky k nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Umění a kultura	Hudební výchova	1. – 3.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata. mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • HV-3-1-01 zpívá v jednohlase 	Vokální činnosti <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti – dýchání, výslovnost - lidová a umělá píseň - kánon - vokální improvizace - hudební hry - záznam vokální hudby - nota, jako grafický znak pro tón 	EV – vede k zamýšlení se nad přírodním prostředím jako zdrojem inspirace k utváření uměleckých a kulturních hodnot MKV – rozvíjí uvědomování si své vlastní identity, tradic a hodnot (Kulturní diference jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti)
<ul style="list-style-type: none"> • HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty • HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	Instrumentální činnosti <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje - melodicko-rytmické doprovody - rytmické doprovody, Orffův instrumentář - rozlišování hudebních nástrojů - hudební improvizace - hudební hry - 	ČJ – rytmitizace a melodizace, říkadla, básně, pohádky
<ul style="list-style-type: none"> • HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie 	Hudebně pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - jednoduché lidové tance, - improvizace s využitím tanečních kroků - pantomima - taktování a pohybový doprovod znějící hudby - pochod, taneční hry - jednoduché lidové tance - hry se zpěvem a tancem - orientace v prostoru - pohybová paměť 	OSV – vede k chápání umění jako prostředku komunikace (Rozvoj schopností poznávání cvičení smyslového vnímání) TV – spojení hudby a pohybu
<ul style="list-style-type: none"> • HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, 	Poslechové činnosti <ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů – délka, síla výška, 	

<p>rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</p> <p>• HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé znějící nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</p>	<ul style="list-style-type: none"> - nota, pomlka - vztahy mezi tóny - souzvuk - takt 2/4, 3/4, 4/4 - značky v notovém zápise – repetice, legato - hudební výrazové prostředky - melodie, tempo, rytmus, dynamika - orchestr, sólo - předvěti, závěti - hudební styly a žánry - ukolébavka - pochod - interpretace hudby - ze života hudebních skladatelů a ukázky jejich tvorby: Hurník: hudební pohádky B. Smetana 	<p>TV – hudba a pohyb, pochod hry se zpěvem a tancem</p> <p>ČJ – pohádka</p>
--	--	--

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Umění a kultura	Hudební výchova	4. – 5.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti • HV-5-1-02 zpěvem realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not 	Vokální činnosti <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti, píseň lidová a umělá - lidová hudba, lidová kapela, - hlasová hygiena - dvojhlas, vícehlas - kánon - vokální improvizace - hudební hry - intonace - diatonické postupy dur, moll - záznam vokální hudby - nota, zápis rytmu jednoduché písně 	EV – vede k zamýšlení se nad přírodním prostředím jako zdrojem inspirace k utváření uměleckých a kulturních hodnot (Ekosystémy – kulturní krajina) MKV – rozvíjí uvědomování si své vlastní identity, tradic a hodnot (Kulturní diference jedinečnost člověka a jeho individuální zvláštnosti)
<ul style="list-style-type: none"> • HV-5-1-02 hrou na hudební nástroje realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností jednoduchou melodii či píseň • HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní • HV-5-1-05 vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace 	Instrumentální činnosti <ul style="list-style-type: none"> - rytmizace, melodizace – hudební improvizace - tvořivé hudební hry - rozdělení hudebních nástrojů - hra na hudební nástroje - rytmicko melodické doprovody – Orffův instrumentář, flétna - záznam instrumentální melodie, - noty 	ČJ – rytmizace a melodizace, říkadla, básně, pohádky
<ul style="list-style-type: none"> • HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků na základě svých individuálních schopností a dovedností, vytváří pohybové improvizace 	Hudebně pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření hudby, doprovod znějící hudby - hry se zpěvem a tancem - jednoduché lidové tance - pohybová improvizace - orientace v prostoru 	OSV – vede k chápání umění jako prostředku komunikace (Kreativita – tvořivost v mezilidských vztazích) Tv – spojení hudby a pohybu

	<ul style="list-style-type: none"> - při tanečních a pohybových hrách utváření pohybové paměti - taktování - takt 2/4, 3/4, 4/4, taneční hry 	
<ul style="list-style-type: none"> • HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby • HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků 	<p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvalita tónů - délka, síla, výška - vztahy mezi tóny - akord, souzvuk - hudební výrazové prostředky - značky v notovém zápise - hudební forma - malá písňová forma - interpretace hudby - slovní vyjádření hudby - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. 	<p>MDV – učí vnímat a interpretovat uměleckou i běžnou mediální produkci (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – chápání podstaty mediálního sdělení)</p> <p>INF – práce s internetem při využití poslechových skladeb, vyhledávání</p>

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Umění a kultura	Hudební výchova	6.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • HV-9-1-01 užívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách v daném ročníku • HV-9-1-02 zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně – jednohlas, vícehlas 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pěvecký a mluvní projev - nasazení tónu, dýchání, - Intonace a vokální improvizace - vokalizace, frázování, - postupy v dur a moll - hudební rytmus, - hudební výrazové prostředky: melodie, kontrast, harmonie, dynamika, hudební barva, gradace, variace v hudbě - orientace v notovém záznamu vokální hudby - notový zápis - rozvoj hudebního sluchu a hudební představitosti - reprodukce tónů a melodií - reflexe vokálního projevu - zpěv, hlasová nedostatečnost hledání nápravy 	<p>VEG – rozvíjí vztah k evropské a světové kultuře a národní hudební kultuře,</p> <p>OSV – zaměřuje se na rozvoj smyslového vnímání a chápání umění a hudby jako prostředku komunikace</p> <p>ČJ – lidová slovesnost, lidové písně</p> <p>F – čas – metronom</p> <p>VV – region tradice, zvyky</p>
<ul style="list-style-type: none"> • HV-9-1-03 reprodukuje dle svých individuálních schopností a dovedností různé motivy, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace 	<p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje, improvizace doprovodů - předehra, mezihra, dohra, předtaktí, předznamenání, odrážka, - záznam hudby, partitura - vyjadřování hudebních i nehudebních představ pomocí hudebního nástroje - orffovské rytmické a melodické nástroje - tvorba doprovodů - hudba v divadelní hře a filmu - hudební klip - hudba lidová, vážná, populární - 	<p>MDV – vede ke vnímání a kritickému hodnocení umělecké i běžné produkce</p> <p>EV – vytváří vztah k přírodě a estetickému prostředí,</p> <p>VO – kulturní život, umění a kultura</p> <p>VV – divadelní kulisa, kostým</p> <p>ČJ – divadlo a film,</p>

<ul style="list-style-type: none"> • HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, využije vhodných hudebně pohybových prvků k pohybovému vyjádření 	<p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybový doprovod znějící hudby - taneční kroky, taktování - pohybové vyjádření emocí, kontrastu v hudbě - orientace v prostoru - tanec, pohybové hry 	<p>TV – pohybová improvizace</p> <p>VV – lidská postava v pohybu, při tanci</p>
<ul style="list-style-type: none"> • HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby • HV-9-1-07 zařadí poslouchanou hudbu do stylového období • HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební dílo a jeho autor - opera – česká národní opera, opereta, muzikál - skladatelé - epizody ze života skladatelů poslechových skladeb - orientace v hudebním prostoru, tvořivé hudební hry, nepravidelné takty, spojení slova a hudby – melodram - hudba jiných národů a kultur - hudební styly a žánry - chápání jejich funkcí 	<p>VDO – vede k utváření kritického myšlení a respektu k umění jiných lidí a spolužáků, učí aktivně naslouchat a spravedlivě posuzovat (Občan, občanská společnost a stát – přijímat odpovědnost za své postoje a činy)</p> <p>MKV – seznamuje s tradicemi, hodnotami a odlišnostmi různých kultur (Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení)</p> <p>VO – naše vlast – hymna</p> <p>ČJ – renesance, klasicismus, romantismus</p> <p>VV – estetika, umění a kýč</p>

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Umění a kultura	Hudební výchova	7.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • HV-9-1-01 využívá své hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách daného ročníku • HV-9-1-02 zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, jednohlas, vícehlas, interpretuje písně umělé i lidové 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlas. rozsahu - vokální improvizace - durové a mollové tóniny - hudební rytmus řeči a zpěvu, rytmické zákonitosti zpěvu - orientace v notovém záznamu, notový zápis - rozvoj hudebního sluchu - reprodukce tónů - zpěv, lidová a umělá píseň 	<p>VEG – pěstuje vědomí Evropanů, zvyky a tradice národů Evropy</p> <p>OSV – zaměřuje se na chápání a vnímání hudby a prohlubuje mezilidské vztahy</p> <p>F – čas, metronom, zvuk, mikrofon,</p> <p>INF – záznam zpěvu</p>
<ul style="list-style-type: none"> • HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností, různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché hudební improvizace 	<p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje, nástrojová reprodukce melodií, motivů, témat, písní - hra a tvorba doprovodů keyboard, PC technika, zvuková technika - záznam hudby, noty, notační programy 	<p>MDV – hodnotí vliv médií na kulturu, kritické vnímání mediálních sdělení, rozlišování zábavních prvků od informativních a společensky významných.</p> <p>EV – učí se vnímat přírodu jako zdroj inspirace</p>
<ul style="list-style-type: none"> • HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků 	<p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření emocí, kontrastu v hudbě, orientace v prostoru pantomima, polka, valčík - hudba k baletu a modernímu výrazovému tanci - společenský tanec 	<p>TV – pohybová improvizace</p> <p>VV – lidská postava v pohybu</p>
<ul style="list-style-type: none"> • HV-9-1-06 orientuje se v proudu hudby, vnímá a respektuje projevy umění jiných lidí a spolužáků • HV-9-1-07 zařadí a porovná 	<p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební dílo a jeho autor - epizody ze života skladatelů poslechových skladeb - opera – česká národní opera, opereta, muzikál - hudební styly a žánry - hudba světská a duchovní 	<p>VDO – učí aktivně naslouchat a spravedlivě posuzovat (Občan, občanská společnost)</p> <p>MKV – seznamuje s tradicemi,</p>

<p>poslechovou skladbu z hlediska příslušnosti ke stylu</p> <p>• HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>	<p>- interpretace znějící hudby</p> <p>- nepravidelné takty, spojení slova a hudby – melodram</p> <p>hudba jiných národů kultur</p>	<p>hodnotami a odlišnostmi různých kultur (Kulturní diference poznávání vlastního kulturního zakotvení)</p> <p>VO – naše vlast</p> <p>Z – evropské hudební odlišnosti</p>
--	--	---

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Umění a kultura	Hudební výchova	8.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Hv-9-1-01 využívá a upevňuje své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách na úrovni svého hudebního rozvoje a nadání • HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, zvládá zpěv s mikrofonem, pracuje s digitální technikou 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev, rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová nedostatečnost, mutace - orientace v notovém zápisu skladby - notový zápis - lidová a populární píseň česká i jiných národů - Národní divadlo - Evropská hymna - nadání – genialita v hudbě - významné osobnosti v hudbě - rozvoj hudebního sluchu a představitosti - reprodukce tónů a melodií - intonace a vokální improvizace - improvizace jednoduchých hudebních forem - vlastní vokální projev, reflexe 	<p>VEG – prohlubuje porozumění vědomí Evropanů, seznamuje se s národní hudební kulturou, regionální hudbou (Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě. Objevujeme Evropu a svět – státní a evropské symboly)</p> <p>VDO – rozvíjí sebekritiku, respektování etnických a jiných odlišností, učí toleranci (Občan, občanská společnost a stát principy soužití s minoritami vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)</p> <p>VO – city, emoce, prožívání hudby</p>
<ul style="list-style-type: none"> • HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností, různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché hudební doprovody a improvizace 	<p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - moderní hodnoty v populární hudbě, MC, CD, video - vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek - hudba a technika, elektronika, zvukový záznam hudby - umění a kýč - country, western, tramská píseň, folk, populární hudba - divadlo malých forem, 	<p>AJ – umění a kultura</p> <p>VV – transpozice v umění</p> <p>INF – digitální tvorba pěveckého projevu, využití PC techniky ve spojitosti s hudbou</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - hudební formy – fuga, sonátová forma, koncert, symfonie, symfonická báseň, kantáta a oratorium, opera - tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy programní hudba, využití zvukomalby - záznam hudby 	<p>MDV – vede ke vnímání a kritickému hodnocení umělecké i běžné produkce a hodnotí vliv médií na kulturu (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – rozlišování zábavních prvků od společensky významných, hledání rozdílu mezi zábavním a reklamním sdělením. Fungování a vliv médií na společnost – vliv médií na každodenní život, role médií v každodenním životě jednotlivce)</p> <p>ČJ – významné osobnosti, vztah k tradicím</p> <p>AJ – moderní populární hudba</p>
<ul style="list-style-type: none"> • HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ vhodných hudebně pohybových prvků k pohybovému vyjádření hudby, taneční kreaci 	<p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - společenský a lidový tanec - balet, výrazový tanec, tanec v kabaretu a muzikálu - taktování - pohybové vyjádření hudby 	
<ul style="list-style-type: none"> • HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku • HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami 	<p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - analýza hudební skladby - gotika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, impresionismus, moderní hudba - hudební styly a žánry umělecké směry 20. století - podněty mimoevropských kultur pro hudbu evropskou vážnou i populární - jazz, swing, rock and roll, - nové moderní hudební směry a žánry 	<p>EV – vnímá přírodní a sociální prostředí jako zdroj inspirace pro vytváření umění a kulturních hodnot (Ekosystémy – kulturní krajina, pochopení ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek. Vztah člověka k prostředí – příroda a kultura obce a její ochrana)</p> <p>OSV – Komunikace řeč těla, řeč zvuků a slov. Kooperace a kompetice, pozitivní myšlení)</p>

<p>• HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění, respektuje hodnoty a rozmanitosti různých kultur, žánrů a směrů v moderní populární hudbě</p>	<p>- interpretace znějící hudby - hudba jiných národů</p>	<p>OSV – vede k upevňování mezilidských vztahů a vzájemného respektování, rozvíjí komunikaci a kooperaci, sebepoznání a pěstování pozitivních postojů (Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění. Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>MKV – vede k respektování různých etnických kultur a skupin lidí, učí se uvědomovat si kulturní diferenciaci (Kulturní diference respektování zvláštností různých etnik. Lidské vztahy, vztahy mezi kulturami, uplatňování principů slušného chování, tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého)</p> <p>VV – cit, malování při hudbě</p> <p>D – hudba jiných národů</p> <p>INF – vyhledává informace</p>
---	--	---

5. 7. 2 Výtvarná výchova

Vyučovací předmět Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě vnímané a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace. Vzdělávací oblast předmětu je členěna na tematické okruhy výtvarné vyjádření skutečnosti, užité práce dekorativní a prostorové, výtvarné umění a životní prostředí.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci učí prostřednictvím hravých výtvarných činností a experimentováním tvořivě pracovat. Výuka na 1. stupni má časovou dotaci v 1. až 3. ročníku jednu vyučovací hodinu týdně a ve 4. až 5. ročníku dvě vyučovací hodiny týdně.

Charakteristickými rysy jsou pak: odvahy, spontánnost, bezprostřednost, rozvíjení fantazie a představivost, potřeba vyjádření vlastního postoje a citový vztah k zobrazované skutečnosti.

Na 2. stupni základního vzdělávání se otevírá cesta k širšímu pohledu na kulturu a umění. Inspirací k výtvarným činnostem jsou literární, multimediální i dramatická díla. Výuka na 2. stupni má časovou dotaci v 6. a v 8. ročníku dvě vyučovací hodiny týdně a v 7. a v 9. ročníku jednu vyučovací hodinu týdně. Charakteristickými rysy je různorodost výrazových prostředků, volba náročnějších technik vyžadujících znalosti a zručnost. Projekty přispívají k hledání vztahů mezi jednotlivými druhy umění k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech, Environmentální výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického občana a Multikulturní výchova.**

Výuka výtvarné výchovy probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, učebně výpočetní techniky, keramické dílně, mimo budovu školy – plenér, výstavy, galerie, expozice.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák rozvíjí vlastní tvořivost prostřednictvím různých výtvarných technik
- Učí se estetickým postojům k přírodě a společnosti

Kompetence k řešení problémů

- Žák je schopen samostatně přistupovat k osobitému ztvárnění námětu – výběrem vhodné techniky, materiálů a pomůcek
- Zpětně kriticky zhodnotí aplikovaný postup a postupně lépe přistupuje k obdobným problémovým situacím

Kompetence komunikativní

- Výtvarné vnímání vede žáka k přemýšlení a k prohlubování vyjadřovacích schopností
- Umí vyjádřit a obhájit svůj názor
- Toleruje názor druhých, otevřeně a vhodně na něj dokáže reagovat

Kompetence sociální a personální

- Učí se pracovat v týmu, dodržovat stanovená a předem dohodnutá pravidla
- Jedná ohleduplně, v případě potřeby poskytne pomoc

Kompetence občanské

- Respektuje názor a práci druhých
- Účastní se výtvarných soutěží, prezentuje své práce a hodnotí je
- Projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

- Žák dodržuje bezpečnostní a hygienické zásady při práci s různými materiály a při užití různých výtvarných technik
- Vytváří si odpovědný vztah k vlastní práci a upevňuje si pracovní návyky
- Žák je veden k dokončení práce
- Učitel motivuje a vede žáka, třída se mění v „dílnu“, kde se každé dítě může podle svých představ a individuálních schopností tvořivě a výtvarně vyžít a projevit

Kompetence digitální

- Žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- Získává, vyhledává, kriticky posuzuje, data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- Vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- Učitel vede žáka k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáka i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí vede žáka k etickému jednání

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Umění a kultura	Výtvarná výchova	1. – 3.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • VV-3-1-01 rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ • VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom uplatňuje v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace • VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje • VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností • VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení smyslové citlivosti - prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy - světlo a barva - uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení - zrakové vnímání a vnímání všemi smysly - objem – modelování, konstruování - užitkové předměty - tvar – materiál, struktura - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - film, televize, média, tisk - uplatňování objektivit - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů a nálad, typy vizuálně obrazných vyjádření - výtvarné vyjádření vjemů a postojů ke skutečnosti - výtvarné vyjádření fantazie a představivosti - hračka a loutka v životě dítěte - ilustrace - plocha a prostor - proporce zobrazovaných prvků - grafický záznam pohybu - ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci 	<p>VDO – seznamuje se s řády a pravidly a rozvíjí komunikativní schopnosti a dovednosti (Občanská společnost a škola – demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole)</p> <p>OSV – vede k poznávání žáků navzájem, vnímání vlastní individuality sebepoznávání a pěstování pozitivních postojů</p> <p>EV – vytváření kladného vztahu k přírodě a životnímu prostředí (Den Země)</p> <p>MKV – rozvíjí schopnost poznávat, respektovat a tolerovat odlišnosti druhých (Lidské vztahy – osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy)</p> <p>MDV – seznamuje s médii jako zdroji informací</p> <p>ČJS – Práce a volný čas Jsem školák Moje rodina Naše obec, domov Lidé a technika Věci kolem nás Krajina kolem nás Příroda</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - komunikace žák-žák, rodina, skupina, škola - proměny komunikačního obsahu - činnosti lidí, kultura odívání a bydlení - funkce věcí jako lidských výtvorů - výtvarné vyjádření děje a prostoru - příroda živá i neživá, - výtvarný rytmus - kompozice plochy - kresba, dotváření, kombinace - návštěva výstav, galerií, besedy, vycházky – architektura 	<p>ČJS – Člověk mezi lidmi, Člověk a zdraví</p> <p>ČJ – pocity, vjemy, postoje – literární text</p> <p>ČJ – Základy literatury – divadlo</p> <p>ČJ – Knihy o přírodě</p> <p>ČJ – Základy literatury – výtvarný doprovod, dětský časopis</p> <p>Bezpečná škola – zdraví</p> <p>Osobní bezpečí – prevence úrazů</p>
--	---	---

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Umění a kultura	Výtvarná výchova	4. – 5.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů • VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností • VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě. • VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy. • VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení smyslové citlivosti - prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, podobnost a kontrast v ploše, objemu a prostoru - prostorové vidění a cítění - uspořádání objektů do celků - výraznost, velikost a vzájemné postavení - prostorové objekty - sochařství (socha, sousoší, kresba, reliéf, plastika) - reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatu, sluchu pohybu, čichu i vnímání ostatními smysly - design – předměty denní potřeby - kontrast přírodních forem a pozadí morfologických znaků, tvarů, barev – linie - pozorování – skutečnost a představa - dekorace v ploše, symetrické a asymetrické řešení - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - fotografie, film, tisk, reklama, komiks - uplatňování subjektivity prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a zkušeností 	<p>OSV – vede k porozumění sobě samému, rozvíjí základ dobré komunikace, pomáhá utvářet dobré kamarádké vztahy, učí se porozumět druhému (Sebepoznání a sebepojetí – můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým)</p> <p>VEG – utváří pozitivní postoje k odlišnosti a rozmanitosti kultur a národů (Evropa a svět nás zajímá – život dětí v jiných zemích)</p> <p>MDV – využívá média jako zdroj informací, rozvíjí schopnost přizpůsobovat se práci v týmu (Tvorba mediálního sdělení – sdělení pro školní časopis)</p> <p>INF – média, reklama, fotografie, film</p> <p>ČJS – lidský organismus, znaky člověka</p> <p>ČJS – člověk a technika</p> <p>ČJS – rozmanitost přírody</p> <p>ČJS – vesmír – skutečnost, představa</p> <p>HV – emoce, nálady, pocity</p>

<p>• VV-5-1-07 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<ul style="list-style-type: none"> - expresivní volný výtvarný projev - experimentální činnosti – výrazové možnosti linie, plochy, tvaru, struktur volné výtvarné umění - výtvarná úprava knihy, ilustrace - základy kompozice a prostorových vztahů - lidská postava - malířství – způsoby vyjádření - akční malba kresba - typ vizuálně obrazných vyjádření - písmo – komunikativní a estetická funkce - plastika, keramika - volná malba - hračky - ilustrace - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - vnímání a motivace - architektura a užité umění - lidové umění a jeho dekor - ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci - odlišné interpretace vlastního díla, vzájemné porovnávání - současné a historické výtvarné umění - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby - díla výtvarného umění 	<p>MKV – poskytuje základní znalosti o různých etnických a kulturních odlišnostech, učí chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory a postoje druhých (Lidské vztahy – osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy, empatie, tolerance)</p> <p>ČJS – regionální tradice, lidová tvorba</p> <p>HV – lidová píseň regionu</p> <p>EV – rozvíjí porozumění vztahu člověka k přírodě a vede k její ochraně (Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Den Země, Vztah člověka k prostředí – příroda a kultura obce a její ochrana)</p>
--	--	---

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Umění a kultura	Výtvarná výchova	6. – 7.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků • VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly • VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění • VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření • VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku • VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <p>prvky vizuálně obrazného vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> - linie, tvary, objemy - vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru <p>uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) <p>Uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru - typ vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, komiks 	<p>OSV – vede k poznávání se navzájem, vnímání individuality ostatních spolužáků, sebepoznávání (Sebepoznání a sebepojetí – co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem)</p> <p>ČJ – pohádka, bajka, balada, staré příběhy, kniha</p> <p>Z – znázorňování Země, naše planeta, příroda, ve vesmíru</p> <p>VDO – učí respektovat pravidla a řády společnosti, rozvíjí komunikativní schopnosti, respektuje názor druhých. (Občanská společnost a škola – demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole)</p> <p>AJ – zdraví, pohyb, sport</p>

<p>• VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření</p>	<p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> - proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření děl i děl výtvarného umění, historické, sociální a kulturní souvislosti - osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování - důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření 	<p>VZ – moje rodina</p> <p>F – hmotnost, objem</p> <p>PŘ – poznávání přírody</p> <p>EV – rozvíjí vztah k přírodě a životnímu prostředí, chápe nutnost její ochrany a ochrany přírodních zdrojů</p> <p>MKV – rozvíjí schopnosti poznávání a tolerance, vnímání odlišnosti druhých, respektovat názor druhých, uvědomovat si svou identitu. (Kulturní difference-poznávání vlastního kulturního zakončení, Etnický původ –odlišnost lidí)</p> <p>D – pravěk, starověk, středověk</p> <p>Z – zeměpis světadílů</p> <p>AJ – bydlení</p> <p>VO – naše obec, náš region</p> <p>D – pravěk, starověk, středověk</p> <p>VZ – chování v kritických situacích</p> <p>ČJ – vypravování, blahopřání, dopis</p> <p>HV – hudba v divadle,</p> <p>Bezpečná škola</p>
---	---	--

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Umění a kultura	Výtvarná výchova	8. – 9.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků • VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly; zaznamenává podněty z představ a fantazie • VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - prvky vizuálně obrazného vyjádření - světlostní a barevné kvality, textury - vztahy a uspořádání prvků v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura) - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká a výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama - kombinace a variace ve vlastní tvorbě 	<p>OSV – rozvíjí smyslové Vnímání a kreativitu, vnímání mezilidských vztahů a chápání umění jako prostředku komunikace a osvojení si světa</p> <p>ČJ – literární druhy a žánry</p> <p>ČJ – divadlo a film</p> <p>AJ – sny a fantazie</p> <p>PŘ – člověk, úrazy a jejich prevence</p> <p>Bezpečná škola</p> <p>Z – příroda v ČR</p> <p>M – podobnost</p> <p>VEG – prohlubuje porozumění evropským kulturním kořenům, respektování regionálních a národních kultur (Evropa a svět nás zajímá, příběhy a zážitky z Evropy a světa, místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu, zvyky a tradice národů Evropy)</p> <p>HV – populární hudba</p>

<ul style="list-style-type: none"> • VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku • VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření 	<p>Uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - vizuálně obrazné vyjádření a vyjádření proměn, interpretace - typy vizuálně obrazných vyjádření - fotografie, reklama, obraz, komunikační grafika - výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry - přístupy k vizuálně obrazným vyjádření - hledisko jejich vnímání (vizuální, statické, dynamické) - hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, expresivní) - reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech <p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu - vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby - proměny komunikačního obsahu - proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění, historické, sociální a kulturní souvislost 	<p>D – baroko, architektura novověku</p> <p>ČJ – klasicismus, romantismus 19. a 20. stol.</p> <p>EV – vede k zamýšlení nad vztahy člověk a prostředí, uvědomování si přírodních krás jako zdroje inspirace pro vytváření uměleckých hodnot (Ekosystémy, kulturní krajina, lidské aktivity a problémy životního prostředí-změny v krajině, Den Země)</p> <p>Z – Člověk v krajině, obyvatelstvo</p> <p>AJ – média, hudba</p> <p>F – Astronomie, vesmír</p> <p>MDV – přispívá ke schopnosti vnímat a kriticky hodnotit uměleckou i běžnou mediální produkci, sdělení reality; různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce, rozdíl mezi reklamou a zprávou</p> <p>AJ – odívání, móda</p> <p>PŘ – ochrana přírody a životního prostředí</p> <p>VDO – rozvíjí a podporuje prezentační schopnosti a dovednosti, vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností (Občanská společnost a škola – spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci, Občan, společnost a stát)</p>
--	---	--

5. 8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdelávání v této oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování, které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi.

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a zdraví se realizuje v povinných vyučovacích předmětech **Výchova ke zdraví a Tělesná výchova**.

5. 8. 1 Výchova ke zdraví

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví významně přispívá k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji žáků. Nejdůležitějším obsahovým prvkem předmětu je zdraví jako základní předpoklad pro aktivní a spokojený život. Žáci se seznamují s různými složkami zdraví. V životě hraje důležitou roli nejenom zdraví fyzické, ale i sociální a psychické. Ve výuce si žáci upevňují hygienické, stravovací, pracovní a jiné zdravotně preventivní návyky. Rozvíjíme u nich dovednosti odmítat škodlivé látky a předcházet úrazům. Žáci získají orientaci v základních otázkách sexuality. Vedeme je k odpovědnému sexuálnímu chování v jejich životě.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova** (fyzické zdraví, sociální vztahy, komunikace, rozhodování v běžných i vypjatých situacích), **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (globální problémy související se zdravím), **Multikulturní výchova** (mezilidské vztahy ve škole, mezi školou a rodinou, tolerance, rovnoprávnost), **Environmentální výchova** (vliv prostředí na zdraví, obezřetné jednání, prevence proti úrazům, nemocem).

Vyučovací předmět je vyučován v 6. až v 8. ročníku. Časová dotace předmětu je jedna hodina týdně. Výuka probíhá v kmenových učebnách i mimo budovu školy. Využíváme také počítačovou učebnu. Používané metody odpovídají věku a potřebám žáků. Volíme je s ohledem na komunikativnost a aktivizaci žáků. Pravidelně zařazujeme skupinovou práci, kooperativní učení, prvky dramatické výchovy, besedy, diskuse, soutěže, video, projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- žáci propojují poznatky z různých oblastí, hledají souvislosti

- učíme je vyhledávat, třídit a zpracovávat informace z různých zdrojů
- podporujeme tvořivost a samostatnou práci

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky diskutovat o problémech a tvořivě přistupovat k jejich řešení
- vedeme je ke kritickému myšlení a obhajobě svého rozhodnutí
- řeší problém individuálně nebo ve skupině

Kompetence komunikativní:

- učíme je formulovat a vyjadřovat vlastní názory
- rozvíjíme jejich výstižný, souvislý a kultivovaný projev
- praktikujeme ve výuce „Komunikativní kruhy“

Kompetence sociální a personální:

- učíme je spolupracovat v týmu
- žáci si osvojují umění naslouchat druhým lidem
- vedeme je k sebehodnocení a hodnocení druhých lidí
- přispíváme k sebepoznání žáků
- učí se rozpoznávat a stírat vše negativní, co narušuje dobré vztahy mezi nimi
- učí se ovládat své chování a jednání

Kompetence občanské:

- učíme žáky znát svá práva a povinnosti
- vedeme je k respektu a toleranci individuality a názorů druhých lidí
- učíme je poskytovat pomoc druhým lidem, kteří ji potřebují
- učíme je rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní:

- učíme je organizovat vlastní práci
- učíme žáky dodržovat pravidla bezpečnosti
- učíme je prezentovat a hodnotit výsledky jejich práce i práce ostatních (projekty)

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k bezpečnému a tvořivému využití digitálních technologií při práci a učení
- žáci získávají, vyhledávají a kriticky posuzují data, digitální obsah a informace
- vytvářejí a upravují digitální obsah, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	6.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a vrstevníky • VZ-9-1-01 podílí se na utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě • VZ-9-1-02 popíše své postavení v různých sociálních skupinách • VZ-9-1-02 uvede příklady vlivů, které utváří atmosféru v komunitě • VZ-9-1-14 rozpozná manipulaci ze strany vrstevníků a ubrání se 	Vztahy mezi lidmi a formy soužití <ul style="list-style-type: none"> - Rodina - Škola - Vrstevnická skupina - Kamarádství, přátelství 	AJ – rodina, příbuzenské vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • VZ-9-1-03 vysvětlí vztah mezi jednotlivými složkami zdraví • VZ-9-1-03 popíše, jak uspokojování základních lidských potřeb ovlivňuje zdraví člověka 	Hodnota a podpora zdraví <ul style="list-style-type: none"> - Složky zdraví - Základní lidské potřeby 	OSV – Psychohygiena (dobrá organizace času)
<ul style="list-style-type: none"> • VZ-9-1-04 uvede klady a zápory různých životních stylů • VZ-9-1-05 popíše způsoby péče o své zdraví • VZ-9-1-06 diskutuje o problematice zdraví v rámci komunity 	Zdraví způsob života a péče o zdraví <ul style="list-style-type: none"> - Výživa a zdraví - Denní režim 	

<ul style="list-style-type: none"> • VZ-9-1-07 popíše, jak strava ovlivňuje zdraví člověka 		
<ul style="list-style-type: none"> • VZ-9-1-14 ubrání se manipulaci a agresi 	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bezpečné chování a komunikace - Nebezpečný internet - Alkohol, kouření 	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Ročník: 7.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • VZ-9-1-08 popíše způsoby ochrany před infekčními chorobami 	<p>Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví - Ochrana před přenosnými chorobami 	<p>EV – přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty, přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí (Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví – rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)</p> <p>PŘ – nemoci, prevence (8. r.)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • VZ-9-1-13 popíše rizika spojená s užíváním návykových látek • VZ-9-1-13 uvádí základní způsoby odmítání drog • VZ-9-1-13 uvede příklady zařízení, ve kterých najde odbornou pomoc • VZ-9-1-15 poskytne základní první pomoc • VZ-9-1-15 chová se odpovědně v rizikových situacích silniční a železniční dopravy • VZ-9-1-16 pohotově reaguje při vzniku mimořádné události a aplikuje naučené postupy chování 	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legální drogy - Nelegální drogy - První pomoc - Rizika silniční a železniční dopravy - Ochrana člověka za mimořádných událostí 	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Ročník: 8.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • VZ-9-1-09 vytváří si odpovědný vztah k sobě samému • VZ-9-1-10 používá postupy vedoucí k sebeovládání v problémových situacích 	<p>Osobnostní a sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sebepoznání a sebepojetí - Psychohygienu - Mezilidské vztahy 	<p>OSV – podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny (Psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích)</p> <p>OSV – přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni (Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc)</p> <p>OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – problémy v mezilidských vztazích</p> <p>MKV – Lidské vztahy – význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti</p> <p>VO – člověk jako osobnost</p>
<ul style="list-style-type: none"> • VZ-9-1-10 využívá relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu • VZ-9-1-10 uvede příklady, jak předcházet stresu • VZ-9-1-13 aplikuje 	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stres a jeho vztah ke zdraví - Těžké životní situace - Manipulativní reklama a informace - Individuální násilí 	

<p>modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> • VZ-9-1-14 rozpozná manipulaci ze strany médií a sekt a ubrání se 		
<ul style="list-style-type: none"> • VZ-9-1-08 popíše své zdravotní problémy a vyhledá odbornou pomoc • VZ-9-1-09 uvede pravidla zdravého životního stylu • VZ-9-1-09 podílí se programech podpory zdraví v rámci obce a školy • VZ-9-1-08 uvádí faktory vzniku civilizačních chorob • VZ-9-1-08 popíše vhodné způsoby chování, které přispívají k omezení civilizačních chorob 	<p>Hodnota a podpora zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podpora zdraví a její formy <p>Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - Civilizační choroby 	<p>PŘ – životní styl</p>
<ul style="list-style-type: none"> • VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání a vhodně na ně reaguje • VZ-9-1-11 chová se kultivovaně k opačnému pohlaví • VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality • VZ-9-1-12 chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování 	<p>Změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dětství, puberta, dospívání - Sexuální dospívání a reprodukční zdraví 	

5. 8. 2 Tělesná výchova

Tělesná výchova vede žáky k poznání vlastních pohybových možností a zájmů a k poznávání účinků pohybových činností na tělesnou zdatnost a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánních pohybových činností k činnosti řízené a výběrové, která vede k zařazení pohybových činností do denního režimu a uspokojování vlastních pohybových potřeb a zájmů. Vzdělávací obsah předmětu je rozčleněn na tematické okruhy **činnosti ovlivňující zdraví; činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností; činnosti podporující pohybové učení**. V povinném vyučovacím předmětu Tělesná výchova jsou využívány prvky zdravotní tělesné výchovy. Ve výuce jsou naplňovány celoškolské projekty Bezpečná škola a Zdravá škola.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat *Výchova demokratického občana* (zásady slušnosti, tolerance, zodpovědného chování), *Osobnostní a sociální výchova* (schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích, rozhodování v různých situacích, kreativita), *Environmentální výchova* (vztah člověka k prostředí, vliv prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních), *Mediální výchova* (práce v realizačním týmu).

Vyučovací předmět je vyučován od 1. do 9. ročníku. Časová dotace předmětu na prvním stupni je dvě hodiny týdně v 1. - 5. ročníku. Ve 3. a ve 4. ročníku je realizováno v rámci pololetí 20 hodin povinné výuky plavání. Na druhém stupni činí časová dotace ve všech ročnících dvě hodiny týdně. Žáci 7. ročníku každoročně absolvují lyžařský výcvik na horách (opakovaně se mohou výcviku zúčastnit i žáci 6., 8. a 9. ročníku. Od 6. ročníku jsou žáci rozděleni na dvě skupiny (chlapci a dívky). Skupiny tvoří žáci buď jednoho ročníku nebo jsou spojováni žáci dvou ročníků. Výuka je realizována v tělocvičně školy, na školním hřišti, v tělocvičně TJ Slávie, v tělocvičně SSPŠ, na sportovním areálu SŠHS, na atletickém stadionu, v plaveckém bazénu i ve volné přírodě. Podle možností využíváme také zimní stadion a posilovny.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- žáci poznávají smysl a cíl svých aktivit, užívají osvojené názvosloví
- žáci se učí organizovat a řídit vlastní činnost
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu, hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- žáci si zdokonalují vlastní fyzickou zdatnost

Kompetence k řešení problémů:

- žáci vnímají nejrůznější problémové situace; řeší problémy s nesportovním chováním a nedodržováním pravidel hry
- žáci si uvědomují zodpovědnost za svá rozhodnutí a jsou schopni je obhájit
- vedeme je k hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke komunikaci s ostatními spolužáky i s učitelem; k vyslechnutí a přijetí pokynů učitele i vedoucího družstva
- dáváme žákům prostor k diskuzi o taktice družstva
- umožňujeme žákům aktivní zapojení a organizování sportovní a pohybové soutěže
- pěstujeme schopnost spolupracovat při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích

Kompetence sociální a personální:

- žáci účinně spolupracují ve skupině
- v případě potřeby žáci poskytnou pomoc druhému nebo o ni požádají
- učitel citlivě hodnotí žáky vzhledem k jejich individuálním schopnostem; umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- požadujeme dodržování pravidel bezpečnosti a vedeme žáky k dodržování pravidel fair play

Kompetence občanské:

- žáci respektují názory ostatních
- podporujeme u žáků aktivní sportování a pohybové návyky, které vedou ke zvyšování jejich psychické odolnosti vůči negativním vlivům okolí a k posilování jejich charakterových vlastností
- žáci si uvědomují, rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- umožňujeme žákům zhodnotit výsledky svých činností

Kompetence pracovní:

- učíme žáky používat jednotlivá nářadí a náčiní
- vedeme je k předvídání rizikových situací při tělesných činnostech
- vzájemným porovnáváním výkonů a jejich prezentací rozvíjíme u žáků větší motivaci ke zlepšování svých výkonů
- dodržování pravidel při sportu napomáhá dodržování pravidel v běžném životě – takt, ohleduplnost, spolupráce, uznávání autority v týmu

Kompetence digitální:

- žáci získávají, vyhledávají a kriticky posuzují data, digitální obsah a informace
- vytvářejí a upravují digitální obsah, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- učitel vede žáky k bezpečnému a tvořivému využití digitálních technologií při práci a učení, hodnocení výsledků, tvorba výsledkových listin.

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	1. - 3.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků - délka a intenzita pohybu - příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži - napínací a protahovací cvičení - zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla - průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu - hygienu při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru - bezpečnost v šatnách - bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek - první pomoc v podmínkách TV - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - pohybové hry - s různým zaměřením; - netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení - základy gymnastiky 	<p>EV – přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí (Vztah člověka k prostředí – náš životní styl)</p> <p>MKV – učí žáky komunikovat a žít ve skupině (Lidské vztahy – význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti)</p> <p>MDV – učí využívat médií jako zdroje informací o sportu (Fungování a vliv médií ve společnosti – role médií v každodenním životě jednotlivce)</p> <p>OSV – utváří a rozvíjí základní dovednosti (Psychohygienu – dobá organizace času v denním režimu)</p> <p>OSV – utváří a rozvíjí dovednosti (Hodnoty, postoje – analýza vlastních i cizích postojů a hodnot)</p> <p>OSV – utváří a rozvíjí dovednosti při spolupráci (Hodnoty, postoje, praktická etika – odpovědnost, spolehlivost)</p> <p>OSV – vede k porozumění sobě samému a druhým (Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání)</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení - akrobacie - cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti - rytmická a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem - základy estetického pohybu vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance - průpravné úpoly - přetahy a přetlaky - základy atletiky - rychlý běh - skok do dálky hod míčkem - základy sportovních her - manipulace s míčem, herní činnosti jednotlivce, - spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů - turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu - chůze v terénu - ochrana přírody - plavání (základní plavecká výuka) - hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti - bruslení (podle podmínek školy) - základní techniky pohybu na bruslích - další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) - Činnosti podporující pohybové učení - komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály 	<p>OSV – vede k uvědomování si spolupráce a pomoci (Komunikace – komunikace v různých situacích, seberegulace a sebeorganizace sebeovládání, regulace vlastního jednání)</p> <p>ČJS – člověk a jeho zdraví, první pomoc</p> <p>HV – hudba a pohyb, rytmická cvičení, pohyb při hudbě</p> <p>EV – vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a k přírodnímu kulturnímu dědictví (Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody při masových sportovních akcích)</p> <p>Zdravá škola – co prospívá zdraví, péče o zdraví, hygiena</p> <p>Bezpečná škola – osobní bezpečí, bezpečí druhých</p>
--	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí - zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží - měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonu - základní pohybové testy - zdroje informací o pohybových činnostech 	
--	--	--

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	4. - 5.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her • TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy 	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků - příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, - napínací a protahovací cvičení - zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu - hygienu při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybovou aktivitu - bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, - bezpečnost v šatnách, - bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, - první pomoc v podmínkách TV <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry, - netradiční pohybové hry a aktivity; 	<p>EV – přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí (Vztah člověka k prostředí – náš životní styl, způsoby jednání a vlivy na prostředí)</p> <p>EV – vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu kulturnímu dědictví (Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody při masových, turistických a sportovních akcích)</p> <p>MDV – učí se využívat potenciál médií jako zdroje informací (Fungování a vliv médií ve společnosti - role médií v každodenním životě jednotlivce)</p> <p>OSV – napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů (Sebepoznání a sebepojetí – moje psychika)</p> <p>OSV – podporuje dovednosti, přináší vědomosti týkající se duševní hygieny – dobrá organizace času)</p> <p>OSV – utváří a rozvíjí dovednosti při spolupráci hodnoty, postoje, praktická etika – odpovědnost</p>

<ul style="list-style-type: none"> • TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky • TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti • TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku • TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví • TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace 	<ul style="list-style-type: none"> - základy gymnastiky - průpravná cvičení, - akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, - jednoduché tance - průpravné úpoly - přetahy a přetlaky - základy atletiky - rychlý běh, motivovaný - vytrvalý běh, skok do dálky - hod míčkem - základy sportovních her - spolupráce ve hře, průpravné hry, - utkání podle zjednodušených pravidel minisportů - turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu, chování v dopravních prostředcích - ochrana přírody - plavání (základní plavecká výuka), prvky sebezáchrany a bezpečnosti - zimní sporty (podle podmínek školy) - další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků – výchova cyklisty) <p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály - organizace při TV – základní organizace prostoru a činností - zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály 	<p>OSV – vede k uvědomování si spolupráce a pomoci (Komunikace – komunikace v různých situacích, Seberegulace a sebeorganizace – sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání)</p> <p>ČJS – člověk zdraví</p> <p>HV – spojení hudby a pohybu</p> <p>Bezpečná škola – první pomoc</p> <p>ČJS - měření času, odhad</p> <p>M – jednotky času, délky</p> <p>ČJS – práce s mapou, vycházky, sportovně turistické dny,</p> <p>Bezpečná škola – cyklista, osobní bezpečí, bezpečí druhých</p> <p>Zdravá škola – péče o zdraví, hygiena (4. r.), význam zimních sportů pro zdraví</p>
--	---	---

	<p>a symboly</p> <ul style="list-style-type: none">- pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností- měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů- zdroje informací o pohybových činnostech	
--	--	--

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	6. – 7.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • TV-9-2-01 zvládá základní pohybové dovednosti a činnosti aplikuje je ve hře • TV-9-2-02 posoudí provedené pohybové činnosti označí chyby a nedostatky 	<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - metodický nácvik běhu - nácvik nízkého startu - běh na 60 m - běh na 800 m - skok daleký - skok vysoký - hod kriketovým míčkem - běh vytrvalostní na 1500 m <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - akrobacie: kotouly, stoj na rukou - hrazda: náskok do vzporu, sešín, výmyk – zákmihem, seskok, svis vznesmo, toč vpřed - kruhy: komíhání ve svisu, houpání – u záhupu seskok - přeskoky: roznožka přes kozu našír a nadél, skrčka přes kozu našír <p>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem</p> <ul style="list-style-type: none"> - různé druhy pohybu s hudebním doprovodem (aerobní formy cvičení) <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - přetahy, pádová technika (pád vpřed, vzad, stranou), střežové postoje <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybíjená - přehazovaná - basketbal: přihrávky, hra driblink, dvojtakt, střelba, - kopaná: přihrávka, vedení míče, střelba - florbal - sálová kopaná - ringo 	<p>OSV - napomáhá k zvládnutí vlastního chování (Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládnutí situací, soutěže, konkurence)</p> <p>F – rychlost, základ setrvačnosti, třecí síla, tlak</p> <p>HV – pohybové vyjádření emocí, vnímání rytmu a melodie – dívky</p>

<ul style="list-style-type: none"> • TV-9-3-01 zná aktivně osvojované pojmy na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka • TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky: čestné soupeření, pomoc hendikepovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu • TV-9-3-03 umí se dohodnout na spolupráci, taktice hry a dodržovat ji • TV-9-3-04 chápe práva a povinnosti role hráče v družstvu a jedná při hře v duchu fair play • TV-9-3-05 sleduje pohybové prvky a výkony a hodnotí je 	<ul style="list-style-type: none"> - softbal - frisbee Bruslení, lední hokej Lyžování - sjezdový výcvik: obraty, přejíždění terénních nerovností, odšlapování, bruslení, brzdění zastavování, základní snožný oblouk, jízda v brankách, jízda na vleku Netradiční sporty - lezení na lezecké stěně - sporty dle aktuálních organizačních a personálních možností Turistika a pobyt v přírodě Činnosti podporující pohybové učení Komunikace v TV - názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta - vzájemná komunikace a spolupráce Organizace prostoru a pohybových činností - sportovní výstroj a výzbroj Historie a současnost sportu - významné sportovní osobnosti, Olympiáda Pravidla pohybových činností - hry, závody, soutěže Zásady a chování v různém prostředí Měření a posuzování výkonů zápisy, evidence, vyhodnocování 	<p>Z – orientace v místní krajině (LVK)</p> <p>Z – orientace v místní krajině</p>
--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • TV-9-3-06 umí zorganizovat jednoduchou soutěž, turnaj, závody na úrovni školy • TV-9-3-07 umí změřit a zapsat data o pohybových výkonech • TV-9-1-01 uvědomuje si různé funkce pohybu a využívá je v denním režimu s konkrétním účelem • TV-9-1-02 ví, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • TV-9-1-03 zná základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat, samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji s ohledem na zatěžované svaly • TV-9-1-04 odmítá škodlivé látky pro organismus jako neslučitelné se zdravím a sportovní etikou • TV-9-1-05 uplatňuje vhodné, bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť 	<p style="text-align: center;">Činnosti ovlivňující zdraví</p> <p>Význam pohybu a zdraví - rekreační a výkonnostní sport</p> <p>Zdravotně orientovaná zdatnost - kondiční programy</p> <p>Prevence jednostranného svalového zatížení - průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací a jiná zdravotně zaměřená cvičení</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech první pomoc při TV a sportu</p>	<p>VZ – duševní a tělesné zdraví, péče o zdraví, režim dne</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečné sportování - bezpečnost silničního provozu - základy první pomoci
---	--	--

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	8. – 9.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky: čestné soupeření, pomoc hendikepovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu • TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice hry vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji, chápe význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů • TV-9-3-04 rozlišuje a 	<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik nízkého startu - běh na 60 m - běh na 800 m - skok daleký - skok vysoký - hod kriketovým míčkem - hod granátem - běh na 1500 m - vrh koulí <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - akrobacie: kotouly, kotoul letmo, stoj na rukou, přemet stranou, rovnovážné polohy v postojích - přeskoky: roznožka přes kozu našir, naděl, skrčka přes kozu (švédskou bednu) na šir - kruhy: houpání s obraty u předhupu a záhupu, u záhupu seskok, svis vzesmo - hrazda: výmyk – zákmihem seskok, sešin, přešvihy - cvičení se švihadly - trampolína: skoky, kotoul letmo, salto vpřed - švédská bedna <p>Šplh</p> <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - pádová technika, střehové postoje, držení soupeře na zemi, sebeobrana, přetahy <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybíjená - přehazovaná 	<p>EV – přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí (Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV)</p> <p>PŘ – základy znalosti anatomie a fyziologie – prevence úrazů a závažných poranění – životní styl člověka</p>

<p>uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <ul style="list-style-type: none"> • TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduchou soutěž, turnaj, závody na úrovni školy, spolurozhoduje • TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci • TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností zatěžovanými svaly • TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší <p>TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné</p>	<ul style="list-style-type: none"> - basketbal: přihrávky, driblink, dvojtakt, střelba, základy herních systémů, herní kombinace, hra - kopaná - sálová kopaná - volejbal: herní činnosti jednotlivce (podání, přihrávka, nahrávka), herní kombinace - florbal - softbal - ringo - frisbee <p>Bruslení, lední hokej</p> <p>Netradiční sporty</p> <ul style="list-style-type: none"> - lezení na lezecké stěně - sporty dle aktuálních organizačních a personálních možností <p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <p>Komunikace v TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely, signály, gesta - vzájemná komunikace a spolupráce <p>Organizace prostoru a pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> -sportovní výzbroj a výstroj <p>Historie a současnost sportu</p> <ul style="list-style-type: none"> - významné soutěže a sportovci, Olympiáda <p>Pravidla osvojovaných činností</p> <ul style="list-style-type: none"> - hry, závody, soutěže <p>Zásady jednání a chování v různém prostředí</p> <p>Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností, evidence</p> <p>Činnosti ovlivňující zdraví</p>	
---	--	--

<p>chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu</p>	<p>Význam pohybu a zdraví - rekreační a výkonnostní sport chlapců a dívek Zdravotně orientovaná zdatnost - kondiční programy Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací a jiná zdravotně zaměřená cvičení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - první pomoc při TV a sportu - ošetření poranění, přesun raněného</p>	
--	---	--

5.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Daná vzdělávací oblast se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce se realizuje na 1. stupni v povinném vyučovacím předmětu **Pracovní činnosti**, na 2. stupni v povinném vyučovacím předmětu **Svět práce**.

5.9.1 Pracovní činnosti

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je zaměřen na praktické pracovní dovednosti a záliby, čímž doplňuje teoretické vzdělávání o praktickou složku. Cílem daného vyučovacího předmětu je však nejen rozvíjení řemeslné dovednosti jako přípravy na praktickou a pracovní součást života dětí, ale i uplatnění některých souvislostí (zásady bezpečnosti a ochrany zdraví, zásady první pomoci či ochrana životního prostředí). Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do čtyř tematických okruhů: **práce s drobným materiálem; konstrukční činnosti; pěstitelské práce a příprava pokrmů.**

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova** (uvědomování si spolupráce a vzájemné pomoci, prevence sociálně patologických jevů, rozvoj kreativity a originality, komunikace v týmu), **Multikulturní výchova** (poznání vlastního kulturního dědictví a tradic, seznámení s rozmanitostí jiných kultur), **Environmentální výchova** (pochopení souvislostí mezi činnostmi člověka a stavem životního prostředí, formování ohleduplnosti ve vztahu k prostředí a vnímání jeho estetických hodnot, citlivý přístup k přírodě).

Vyučovací předmět je vyučován v 1. – 5. ročníku na 1. stupni, na 2. stupni na něj navazuje vyučovací předmět Svět práce. Časová dotace předmětu je jedna hodina týdně. Výuka je realizována v kmenových učebnách, ve školní dílně vybavené keramickou pecí a ve cvičné kuchyni. Výuku je také možno realizovat v terénu a doplňovat exkurzemi. Pracovní činnosti jsou také naplňovány některými školními projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- usilujeme o propojení poznatků z různých oblastí a jejich využití v praxi
- vedeme žáky ke kritickému hodnocení a sebehodnocení
- zadávané úkoly souvisí s realitou současného světa a s problematikou obyčejného praktického života
- je podněcována tvořivost žáků a umožněno realizovat vlastní nápady

- žáci se účastní soutěží
- žákům je umožněna prezentace výsledků své práce na širším plénu
- častým využíváním kladného hodnocení žáků a vlastním příkladem je motivujeme k celoživotnímu vzdělávání
- žáci jsou vedeni k vyvozování závěrů z poznaného a komplexnějšímu pohledu na matematické, přírodní, společenské a kulturní souvislosti

Kompetence k řešení problémů:

- do výuky zařazujeme úkoly s několika možnými cestami k řešení, umožňujeme tvůrčí přístup k řešení problémů a prezentaci dosažených výsledků
- žáci jsou vedeni k tomu, aby se nedali odradit prvním neúspěchem a usilovali o dosažení konečného řešení úkolu
- neustále pamatujeme na uplatnění mezipředmětových vztahů
- při projektových dnech a na školách v přírodě jsou k dosažení cílů využívány miniprojekty
- žáci jsou vedeni k aktivnímu zapojení do všech fází výuky – přípravy, realizace i hodnocení

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k porozumění různých způsobů sdělení (schémata, symboly, znázornění a předlohy, šablony)
- umožňujeme komunikaci v týmu

Kompetence sociální a personální:

- při výuce dochází k autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa
- žáci se orientují v různých oborech lidské činnosti
- dopřáváme žákům vytváření vlastní sebedůvěry a zažití pocitu úspěchu
- podporujeme budování žádoucího postoje k hodnotám práce
- žáci se podílí na formulaci pravidel chování ve třídě, jsou vedeni k jejich dodržování

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k pochopení pracovních činností jako příležitosti k seberealizaci a také k rozvíjení podnikatelského myšlení
- podporujeme u žáků zodpovědný vztah k životnímu prostředí a aktivní podíl na jeho ochraně

Kompetence pracovní:

- vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci
- žáci si osvojují základy pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, organizují a plánují si práci, používají vhodné nástroje a pomůcky
- pomáháme žákům vnímat techniku v sepětí s pracovními činnostmi člověka, orientovat se v různých oborech lidské činnosti
- při všech školních aktivitách dbáme na naplňování principů Bezpečné školy
- pomáháme žákům rozpoznat své předpoklady a reálné možnosti při své profesní orientaci
- klademe velký důraz na dodržování pravidel bezpečnosti a na dovednost žáků poskytnout v případě nutnosti první pomoc při úrazu

Kompetence digitální

- učíme žáky používat digitální zařízení, aplikace a služby
- žáci vyhledávají, vytvářejí a upravují digitální obsah

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1. – 3.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních a netradičních materiálů • ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy • ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi • ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování • ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny • ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování • ČSP-3-3-02 chová se vhodně při stolování 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) - pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla <p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelu - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - pěstování pokojových rostlin - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení kuchyně - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování 	<p>OSV – utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci (Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času, plánování).</p> <p>EV – poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí (Vztah člověka k prostředí – náš životní styl).</p> <p>MKV – poskytuje základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti (Kulturní diference).</p> <p>OSV – napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování (Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů).</p> <p>M – logické myšlení</p> <p>ČJS – vytváření tematicky zaměřených výrobků a dárků k daným významným událostem (narozeniny, svátky) či výrobků využívajících prvky lidových zvyků, tradic a řemesel</p>

		<p>ČJS – vytváření tematicky zaměřených výrobků a dárků k daným významným událostem či výrobků využívajících prvky lidových zvyků, tradic a řemesel</p> <p>VV – prolínání s určitými výtvarnými technikami, kombinované techniky,</p> <p>VV – textilní koláž</p> <p>ČJ – čtení s porozuměním</p> <p>M – logické myšlení,</p> <p>ČJS – rozmanitost přírody,</p> <p>ČJS – péče o pokojové rostliny, rozlišení nejznámějších rostlin, jejich význam a výskyt, zásady bezpečného chování</p> <p>ČJS – zdravá a nezdravá strava</p>
--	--	--

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	4. - 5.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu • ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic • ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost a hygiena při práci, první pomoc - vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) - pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla 	<p>OSV – utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci (Komunikace - komunikace v různých situacích).</p> <p>OSV – napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování.</p> <p>MKV – poskytuje základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti (Kulturní diference – člověk jako součást etnika).</p> <p>EV – poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí. Lidské aktivity a problémy životního prostředí).</p> <p>ČJS – tradice a zvyky</p> <p>VV – prolínání s určitými výtvarnými technikami, kombinované techniky</p>

<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž • ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu • ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny • ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu • ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně • ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm • ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování 	<p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů, práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem - práce se stavebnicemi, sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, náčrtem <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - pěstování pokojových rostlin - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení kuchyně - výběr, nákup a skladování potravin - příprava jednoduchého pokrmu - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - technika v kuchyni, historie a význam 	<p>ČJ – čtení s porozuměním</p> <p>ČJS – vytváření tematicky zaměřených výrobků k danému učivu</p> <p>M – práce s náčrtem, analýza, syntéza, rozvoj logického myšlení</p> <p>EV – přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty (Ekosystémy – les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo, kulturní krajina).</p> <p>EV – přispívá k utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí (Vztah člověka k prostředí – náš životní styl).</p> <p>ČJS – základní podmínky života, neživá příroda – půdy ekosystémy, růst rostlin v různém prostředí – pokusy a pozorování</p> <ul style="list-style-type: none"> - jedovaté rostliny - ekosystémy <p>ČJS – člověk a zdraví, zdravá strava, technika a výroba</p> <p>TV – utváření zdravého životního stylu</p> <p>Bezpečná škola – první pomoc Zdravá škola – péče</p>
---	--	---

<ul style="list-style-type: none">• ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni		o zdraví, hygiena INF vyhledávání a tvorba kuchařských receptů a postupů na internetu
--	--	---

5. 9. 2 Svět práce

Vyučovací předmět Svět práce je vyučován na 2. stupni jako povinný vyučovací předmět a jsou v něm realizovány z nabídky tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce tyto tematické okruhy:

- *Práce s laboratorní technikou* v 7. ročníku
- *Svět práce* v 8. a v 9. ročníku

5. 9. 2. 1 Svět práce (Práce s laboratorní technikou)

Ve vyučovacím předmětu Svět práce – práce s laboratorní technikou se realizuje jeden z osmi nabízených tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce na 2. stupni. Daný vyučovací předmět spojuje teoretické znalosti žáků s praktickými dovednostmi při práci s měřicí technikou, spojuje reálný život s vyučovanou teorií. Pěstuje v žácích touhu po poznání, selekci získaných poznatků, kritické a uvědomělé uvažování i schopnost řešit zadané teoretické i praktické problémy. Vede žáky k jednoznačnému a pregnantnímu vyjadřování, pečlivosti, preciznosti, systematičnosti a v neposlední míře i manuální zručnosti. Vyučovací předmět může žákům výraznou měrou pomoci při pozdějším rozhodování o další profesní orientaci.

Vyučovací předmět je vyučován v 7. ročníku. Časová dotace předmětu je jedna hodina týdně a realizuje se ve dvouhodinových blocích jednou za 14 dní. Žáci jsou při výuce děleni na dvě skupiny.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- žáci si osvojují obecně platné přírodovědné termíny, zákony, znaky a symboly
- žáci se učí pozorovat různé přírodovědné objekty a děje, vyvozovat z nich závěry a tyto zobecňovat
- žáci se učí zpracovávat výsledky svých měření a pozorování
- žáci provádějí jednoduché experimenty doplňující výuku, kterými potvrzují vyslovené hypotézy
- žáci řeší úlohy co nejtěsněji spojené s praktickým životem

Kompetence k řešení problémů:

- žáci jsou stavěni před vlastní nebo položenou hypotézu, kterou mají svým vlastním měřením nebo pozorováním potvrdit nebo vyvrátit
- jsou vedeni k obhajobě vlastního názoru
- žáci jsou vedeni k obhajobě naměřených výsledků i rozboru možných chyb při měření

Kompetence komunikativní:

- žáci řeší většinu problémů formou školní skupinové práce
- žáci při argumentaci používají grafů závislosti i tabulek

- žáci uplatňují znalosti získané i v ostatních přírodovědných předmětech

Kompetence sociální a personální:

- při práci žáci využívají výhod metody skupinové práce, která umožňuje rozdělení zadané práce, ale pro dokonalé splnění úkolu vyžaduje schopnost komunikace, odpovědnost i uvědomělost
- zadáváním úkolů přiměřených k úrovni schopností jednotlivých žáků upevňujeme sebevědomí žáků

Kompetence občanské:

- u žáků rozvíjíme zodpovědný vztah k životnímu prostředí i jeho ochraně, žáci si uvědomují důsledky nezodpovědného chování každého jednotlivce ve vztahu k celkové ekologické situaci České republiky i Země

Kompetence pracovní:

- žáci rozvíjí své motorické schopnosti při sestavování aparatur, přípravě mikroskopických preparátů, grafické schopnosti při tvorbě písemných výstupů své práce i manuální zručnost při výrobě modelů i pomůcek pro pokusy a měření
- žáci umí ocenit a ohodnotit výsledky práce své i práce ostatních spolužáků

Kompetence digitální:

- žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytvářejí a upravují digitální obsah, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Člověk a svět práce	Svět práce (Práce s laboratorní technikou)	7.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři 	Bezpečnost práce	
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl 	Laboratorní protokol - zásady jeho tvorby	F – měření fyzikálních veličin (6. r.)
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů • ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci 	Měření veličin - délka - objem - hmotnost - teplota a její změna - čas	F – měření fyzikálních veličin (6. r.) M – převody jednotek (6. – 7. r.)
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, 	Pohyby těles - rychlost rovnoměrného přímočarého pohybu	F – pohyby těles – (7. r.)

měření a experimentů		
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů 	Síly - působení síly	
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů 	Vlastnosti světla	F – vlastnosti světla (7. r.)
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-6-01 - vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů • ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl • ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci • ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • ČSP-9-6-05 poskytne 	Mikroskopická technika - pozorování - základní laboratorní postupy a metody - základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky Bezpečnost práce v laboratoři - bezpečné chování a jednání - základní pravidla první pomoci	PŘ – mikroskop (6. r.) CH – laboratorní pomůcky (8. r.) F – měření fyzikálních veličin PŘ – fyzikální vlastnosti INF – pracuje s daty a informacemi, vyhledává, upravuje a sestavuje tabulky, pracuje s přehledy

první pomoc při úrazu v laboratoři		
------------------------------------	--	--

5. 9. 2. 3 Svět práce (Volba povolání)

Ve vyučovacím předmětu Svět práce – volba povolání se realizuje povinný tematický okruh *Svět práce* vzdělávací oblasti Člověk a svět práce na 2. stupni. Daný vyučovací předmět přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků, pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizuje část vzdělávacího obsahu průřezového tématu ***Osobnostní a sociální výchova***.

Vyučovací předmět je vyučován v 8. – 9. ročníku. Časová dotace předmětu je jedna hodina týdně. Používané metody odpovídají věku a potřebám žáků. Pravidelně je zařazována skupinová práce, besedy, diskuse, videopořady, vyhledávání informací na internetu. Vyučování probíhá v kmenových učebnách, využíváme rovněž učebnu výpočetní techniky.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- žáci propojují poznatky z různých oblastí, hledají souvislosti
- učíme je vyhledávat, třídit a zpracovávat informace z různých zdrojů
- podporujeme tvořivou a samostatnou práci
- klademe důraz na porozumění textům

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky diskutovat o problémech a tvořivě přistupovat k jejich řešení
- učíme je kriticky myslet a obhajovat svá rozhodnutí
- učíme je řešit problém individuálně nebo ve skupině

Kompetence komunikativní:

- učíme je formulovat a vyjadřovat vlastní názory
- rozvíjíme jejich výstižný, souvislý a kultivovaný projev
- učíme je argumentovat

Kompetence sociální a personální:

- učíme je spolupracovat v týmu
- žáci si osvojují umění naslouchat druhým lidem
- učíme je sebehodnocení a hodnocení druhých lidí
- přispíváme k sebepoznání žáků

Kompetence občanské:

- učíme je respektovat a tolerovat názory druhých lidí
- vedeme je k zodpovědnému jednání

Kompetence pracovní:

- připravujeme je pro volbu povolání

- učíme je prezentovat a hodnotit výsledky jejich práce
- učíme žáky dodržovat pravidla bezpečnosti

Kompetence digitální

- vedeme žáky k bezpečnému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci i učení
- žáci získávají, vyhledávají a kriticky posuzují data, digitální obsah a informace
- vytvářejí a upravují digitální obsah, volí vhodné způsoby a digitální prostředky vzhledem ke konkrétní situaci a účelu
- jednají eticky při spolupráci, komunikaci a sdílení informací
- vedeme žáky k uvědomění si významu digitálních technologií v oblasti světa práce

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Člověk a svět práce	Svět práce (Volba povolání)	8.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě povolání a profesní přípravě • ČSP-9-8-03 využije poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • ČSP-9-8-03 využije profesní informace 	<p>Volba profesní orientace</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání (osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti) - sebehodnocení - vlivy na volbu profesní orientace - informační základna pro volbu povolání - práce s profesními informacemi - využívání poradenských služeb 	<p>OSV – vede k porozumění sobě samému, pomáhá k utváření pozitivního postoje k sobě samému (Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mě, moje učení)</p> <p>OSV – formuje studijní dovednosti (Seberegulace a sebeorganizace–plánování učiva a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)</p> <p>INF – využívání informačních zdrojů (5. r.)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-8-01 seřadí a vysvětlí povolání lidí s výučním listem, středoškolským a vysokoškolským vzdělání, orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí • ČSP-9-8-02 chápe práci a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci 	<p>Trh práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - povolání lidí - druhy pracovišť - pracovní prostředky - pracovní objekty - charakter a druhy pracovních činností - požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní - rovnost příležitostí na trhu práce 	

Oblast:	Předmět:	Ročník:
Člověk a svět práce	Svět práce (Volba povolání)	9.
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, další poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-8-02 orientuje se v systému vzdělávací soustavy ČR, posoudí své možnosti studia na učebním nebo studijním oboru • ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného zaměstnání 	<ul style="list-style-type: none"> - možnosti vzdělávání (náplň učebních a studijních oborů) - přijímací řízení - informace a poradenské služby 	<p>OSV – rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti (Komunikace – komunikace v různých situacích)</p> <p>OSV – vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci (Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-8-04 naučí se psát profesní životopis a žádost o zaměstnání, prokáže v modelových situacích schopnost orientovat se na trhu práce a navrhne řešení problémů v nezaměstnanosti, orientuje se v Zákoníku práce, prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	<ul style="list-style-type: none"> - pracovní příležitosti v obci, regionu - způsoby hledání zaměstnání - psaní životopisu - pohovor u zaměstnavatele - problémy nezaměstnanosti - úřady práce - práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů 	ČJ, AJ – životopis (9. r.)
<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-8-02 vytvoří si základní představy o drobném podnikání a řízení na základě základních právních a ekonomických informací 	<ul style="list-style-type: none"> - podnikání – druhy a struktura organizací - formy podnikání - drobné a soukromé podnikání 	VO – majetek, vlastnictví, peníze (7. r.)

6. Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy

6. 1 Hodnocení žáků

Hodnocení žáků je nedílnou součástí výchovně-vzdělávacího procesu. Upravuje ho zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (*školský zákon*), ve znění pozdějších předpisů a vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů.

6. 1. 1 Obecné zásady hodnocení

- * Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje. Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.
- * Hodnocení by mělo být pro žáka motivující, zaměřuje se na individuální pokrok každého žáka, není primárně zaměřeno na srovnávání žáka s jeho spolužáky, dané hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka.
- * Součástí hodnocení žáka je též hodnocení jeho chování ve škole a při školních akcích.
- * Za 1. pololetí vydává škola žákovi výpis z vysvědčení; za druhé pololetí originál vysvědčení, kromě žáků 1. ročníku, kterým je vydáván originál vysvědčení v obou pololetích.
- * Pro celkové hodnocení žákova výkonu se ve všech ročnících používá pětistupňová klasifikace. V prvním ročníku je klasifikace na vysvědčení doplněna slovním hodnocením formou osobního dopisu třídní učitelky žákovi.
- * Při průběžném hodnocení žáků jsou používány různé formy – klasifikace, slovní hodnocení ústní i písemné, bodové hodnocení aj. Při kooperativním způsobu výuky se žáci učí vzájemnému hodnocení výkonu spolužáků a jejich přínosu pro práci skupiny.
- * Součástí hodnocení je i sebehodnocení žáků. U žáků je rozvíjena schopnost posoudit nejen svoji práci, ale i vynaložené úsilí, osobní možnosti a rezervy. Žákovo vlastní sebehodnocení by mělo vést k posilování jeho vnitřní motivace k učení.
- * Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle § 52 odstavce 6 věty třetí školského zákona. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého

stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

- * Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- * Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
- * Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených ve školním řádu. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti.
- * Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
- * Ředitel školy může žákovi, který po splnění povinné školní docházky nezískal základní vzdělání, povolit po posouzení důvodů uvedených v žádosti jeho zákonného zástupce a na základě dosavadních výsledků vzdělávání žáka pokračování v základním vzdělávání, nejdéle však do konce školního roku, v němž žák dosáhne osmnáctého roku věku.

6. 1. 2 Kritéria hodnocení a klasifikace

A. Stupně hodnocení prospěchu klasifikací a jejich charakteristika

1. Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 - nedostatečný

2. Obecná kritéria pro hodnocení

- * Úroveň zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů.
- * Úroveň osvojování klíčových kompetencí s přihlédnutím k věku a aktuálním možnostem žáka
- * Míra samostatnosti a tvořivosti při řešení problémových situací.
- * Úroveň ústního a písemného projevu.
- * Píle žáka, snaha a přístup ke vzdělání.
- * Osvojení účinných metod samostatného studia – umění se učit.

3. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

- a) Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.
- b) Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se hodnotí:
 - ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
 - schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
 - kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
 - aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
 - přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
 - kvalita výsledků činností,
 - osvojení účinných metod samostatného studia.

c) Ukazatelé jednotlivých stupňů hodnocení

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a přesně, chápe jejich souvztažnost. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho

ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Prokazuje snahu a vzdělávací aktivitu. Je schopen samostatně studovat přiměřené texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Většinou prokazuje snahu a vzdělávací aktivitu. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat přiměřené texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Někdy prokazuje snahu a vzdělávací aktivitu. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Málokdy prokazuje snahu a vzdělávací aktivitu. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev

mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Neproказuje pílí, jeho snaha je minimální nebo krátkodobá. Nedokáže samostatně studovat.

4. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

- a) Převahu výchovného zaměření mají Výtvarná výchova, Hudební výchova, Tělesná výchova, Výchova ke zdraví, Výchova k občanství. Při klasifikaci ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření se hodnotí:
- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
 - osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
 - poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
 - kvalita projevu,
 - vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
 - estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
 - v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.
- b) Ukazatelé jednotlivých stupňů hodnocení

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

5. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

- a) Převahu praktické činnosti mají Praktické činnosti, Svět práce. Při klasifikaci ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření se hodnotí:
- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
 - osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
 - využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
 - aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
 - kvalita výsledků činností,
 - organizace vlastní práce a udržování pořádku na pracovišti,
 - dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci,
 - hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
 - obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel,
 - plnění pracovních úkolů včetně nošení vlastních školních potřeb potřebných pro výuku.
- b) Ukazatelé jednotlivých stupňů hodnocení

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, náradí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

B. Hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Hodnocení se řídí vyhláškou MŠMT č. 27/2016 Sb., *o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných* a individuálním vzdělávacím plánem (IVP) s respektováním povahy podpůrných opatření.
2. Při průběhu, postupech hodnocení a klasifikaci žáka postupují vyučující velmi individuálně, s využitím všech dostupných informací, zejména informací z odborných vyšetření a ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka.
3. V hodnocení pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl.

4. Žákům s potřebou podpůrných opatření je věnována po dobu školní docházky speciální pozornost a péče.
5. Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení (ústní, písemné), které odpovídají schopnostem žáka.
6. Žák se speciálními vzdělávacími potřebami není vystavován úkolům, v nichž vzhledem k postižení nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům, kontrolní práce píše tito žáci po procvičení a předchozí přípravě, při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
7. Klasifikace a hodnocení je provázeno vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.
8. Hodnocení žáků s podpůrnými opatřeními prvního stupně může být specifikováno v plánech pedagogické podpory (PLPP).
9. Při hodnocení a klasifikaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně je vždy dbáno doporučení školského poradenského zařízení a vychází se z postupů stanovených individuálním vzdělávacím plánem (IVP). Tam kde je to vhodné (zejména u žáků s vývojovou poruchou učení), vyučující při ověřování znalostí preferuje ústní zkoušení před písemným.
10. IVP je závažným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka a vypracovává se na základě žádosti zákonného zástupce a doporučení školského poradenského zařízení.
11. IVP se může radikálně lišit od výuky v daném postupném ročníku, přitom však bude poskytovat žákovi v příslušných předmětech ucelené a žákem zvládnutelné základy.
12. IVP má charakter smlouvy mezi vedením školy, vyučujícími, zákonnými zástupci žáka a žákem.
13. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se projednávají se zákonnými zástupci žáka a jejich souhlasný, či nesouhlasný názor je respektován.
14. U žáků s individuálním vzdělávacím plánem na základě doporučení školského poradenského zařízení a na základě žádosti zákonných zástupců může ředitel školy rozhodnout o použití slovního hodnocení.
15. Smyslem slovního hodnocení je objektivně posoudit jednotlivé složky školního výkonu žáka. Pro účely slovního hodnocení jsou použity formulace uvedené v následujícím odstavci 16.
16. Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení nebo pro účely přijímacího řízení na střední školy:

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami

1 - výborný	ovládá bezpečně
2 - chvalitebný	ovládá
3 - dobrý	v podstatě ovládá
4 - dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá

Úroveň myšlení

1 - výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 - chvalitebný	uvazuje celkem samostatně
3 - dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 - dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování

1 - výborný	výstižné a přesné
2 - chvalitebný	celkem výstižné
3 - dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 - dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští

1 - výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 - chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 - dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 - dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Píle a zájem o učení

1 - výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 - chvalitebný	učí se svědomitě
3 - dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 - dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

C. Hodnocení chování

1. Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou je klasifikováno těmito stupni:

- 1 – velmi dobré
- 2 – uspokojivé

3 – neuspokojivé

2. Pravidla klasifikace chování:

- * Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními pedagogickými pracovníky a rozhoduje o ní ředitel školy po projednání v pedagogické radě.
- * Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování tak, jak je stanoví školní řád, během klasifikačního období.
- * Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka.

3. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák dodržuje pravidla slušného chování a ustanovení školního řádu.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům chování nebo školního řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Za závažné porušení školního řádu se zejména považuje:

- opakovaná neomluvená absence
- agresivní chování nebo šikanování spolužáka
- slovní útoky vůči pracovníkům školy
- kouření, požití alkoholu nebo držení, požití či distribuce omamných a návykových látek
- svévolné opuštění budovy školy během vyučování nebo školní akce
- opakovaná nebo závažná krádež, opakované podvody
- opakované hrubé narušování vyučovacích hodin nevhodným chováním po předchozím udělení důtky ředitele školy

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly chování. Dopustí se velmi závažných přestupků proti školnímu řádu, že je jimi vážně ohrožena výchova ostatních žáků. Za velmi závažná porušení školního řádu se zejména považují:

- opakovaná nebo dlouhodobá neomluvená absence
- opakované svévolné opuštění budovy školy během vyučování nebo školní akce
- opakované projevy násilí a šikany vůči spolužákovi
- opakované hrubé slovní nebo fyzické útoky vůči pracovníkům školy
- opakované kouření, požívání alkoholu nebo držení, užívání či distribuce omamných a návykových látek

4. Výchovná opatření

- * Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a napomenutí a důtky.
 - * **Ředitel školy může** žákovi po projednání v pedagogické radě **udělit pochvalu** nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

- * **Třídní učitel může** žákovi po projednání s ředitelem školy **udělit pochvalu** za výrazný projev školní iniciativy nebo déletrvající úspěšnou práci.
- * Napomenutí a důtky se ukládají za porušení povinností stanovených školním řádem. Podle závažnosti tohoto porušení lze žákovi uložit
 - a) **napomenutí třídního učitele,**
 - b) **důtku třídního učitele,**
 - c) **důtku ředitele školy.**
- * Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Ředitel školy uděluje žákovi důtku ředitele školy po projednání v pedagogické radě.
- * Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí důvody udělení výchovného opatření písemně prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Výchovné opatření se zaznamenává do dokumentace školy. Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamenává na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

5. Pravidla pro udělování výchovných opatření:

Pochvala třídního učitele

- za aktivní zapojení do organizace školních kol soutěží
- za celoroční práci pro třídu
- za výrazné zlepšení prospěchu
- za pilnou a svědomitou školní práci
- za výraznou pomoc spolužákovi
- za úspěšnou reprezentaci školy v soutěžích

Pochvala ředitele školy

- za samostatnou celoroční práci ve prospěch dobrého jména školy
- za mimořádný projev lidskosti, záslužný nebo statečný čin
- za zvlášť významný čin ve prospěch našeho města či školy
- za mimořádně úspěšnou reprezentaci školy v soutěžích
- za mimořádně úspěšnou činnost v oblasti zájmového vzdělávání nebo sportu

Napomenutí třídního učitele

- za neplnění školních povinností
- za narušování vyučovacích hodin nevhodným chováním
- nevhodné chování o přestávkách
- nerespektování pokynů a zákazů
- nevhodné vyjadřování

Důtka třídního učitele

- za opakované neplnění školních povinností
- za závažné neplnění školních povinností
- za neomluvenou absenci 1 – 2 hodiny
- za opakované narušování vyučovacích hodin nevhodným chováním

- za nevhodné chování vůči spolužákům
- za krádež, lhaní nebo podvody
- za opakované nevhodné chování o přestávkách

Důtka ředitele školy

- za opakovanou ztrátu žákovské knížky
- za hrubé nebo časté porušování pravidel chování
- za neomluvenou absenci 3 a více hodin
- za nevhodné a hrubé chování k žákům nebo zaměstnancům školy
- za úmyslné ublížení spolužákovi, jednání směřující ke vzniku šikany
- za opakovanou krádež, lhaní nebo podvody
- za držení tabáku nebo držení, nabízení či distribuci omamných a návykových látek
- za opakované narušování vyučovacích hodin nevhodným chováním po předchozím udělení důtky třídního učitele

D. Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení

1. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním,*
- prospěl(a),*
- neprospěl(a),*
- nehodnocen(a).*

2. Žák je hodnocen stupněm:

- prospěl(a) s vyznamenáním,* není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré,
- prospěl(a),* není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný,
- neprospěl(a),* je-li v některém z povinných předmětů hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný.
- nehodnocen(a),* není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

E. Způsob získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové)
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami,
- analýzou různých činností žáka.

2. Pravidla získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci pro učitele:

- Vyučující musí mít u každého žáka přiměřený počet známek.
- Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období, kontrolní písemné práce a další druh zkoušek rozvrhne učitel po domluvě s ostatními vyučujícími ve třídě rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích
- V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje vyučující daného předmětu zákonné zástupce žáka prokazatelným způsobem.
- Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.
- Všechny způsoby získávání podkladů pro hodnocení jsou realizovány zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování mimo kolektiv třídy. Výjimka je možná jen v případě, kdy je tento způsob doporučen školským poradenským zařízením nebo na žádost zákonného zástupce.
- Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechna hodnocení, která bere v úvahu při celkové klasifikaci, zákonným zástupcům žáka, a to zejména prostřednictvím průběžných zápisů do žákovské knížky (elektronické žákovské knížky).
- Písemné zkoušky, trvající déle než 25 minut, jsou povoleny pouze jako čtvrtletní písemné práce v matematice, v českém jazyce a v cizích jazycích. O termínu písemné zkoušky informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem (minimálně 1 týden). Ostatní vyučující ve třídě jsou informováni formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
- Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
- Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu, v zařízeních se zajištěnou výukou, vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkušuje.
- Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají ve škole po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat – tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.
- Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména – neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden (pokud se nedohodne učitel s žákem a jeho zákonnými zástupci jinak), - žáci nemusí dopisovat do sešitů

látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací, - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, - učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné, - před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva, - prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

- Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé kvalifikační období. Při tom se přihlíží ke snaze žáka po celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje pouze na základě průměru z klasifikace za příslušné období.
- Výchovný poradce ve spolupráci s třídními učiteli je povinen seznamovat ostatní vyučující se závěry pedagogicko – psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobů získávání podkladů

3. Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:

- průběžně prostřednictvím žákovské knížky nebo elektronické žákovské knížky
- v průběhu každého čtvrtletí na třídních schůzkách nebo konzultacích s rodiči,
- kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem.

F. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

Komisionální zkouška

1. Komisionální zkouška se koná v těchto případech:
 - přezkoušení žáka, má-li zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí,
 - při konání opravné zkoušky,
 - při přezkoušení žáka plnění povinnou školní docházku ve škole mimo území ČR.
2. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že jde o přezkoušení žáka a vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
3. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jí pověřený učitel, nebo v případě, že jde o přezkoušení a vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
 - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
4. O komisionální zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Přezkoušení žáka

1. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka za závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
2. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
3. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
4. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Opravná zkouška

1. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku.
3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do doby termínu opravné zkoušky navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

G. Zásady a pravidla sebehodnocení žáků

- Sebehodnocení je jednou z výchovných metod, díky níž si žák konfrontuje svůj pohled na sebe sama, své výkony s pohledy vyučujících a spolužáků.
- Sebehodnocením by žák měl dospět k reálnějšímu sebepojetí.
- Žáci jsou vedeni k sebehodnocení ve všech předmětech všech ročníků, velký důraz na sebehodnocení je kladen v předmětech s převahou výchovného působení.
- Sebehodnocení je podporováno a utvářeno stanovením konkrétních hodnotících kritérií, podle nichž žák ohodnotí vlastní práci ve výuce.
- Sebehodnocení v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů probíhá průběžně převážně ústní formou.

- Učitelé při hodnocení žáků pracují s jejich sebehodnocením. Žáci hodnotí nejen, jakého dosáhli výsledku, ale také jak k němu dospěli, jaký učinili pokrok. Součástí sebehodnocení je také hodnocení sebe sama v kontextu skupiny.

6. 2 Vlastní hodnocení školy

Hlavním cílem vlastního hodnocení školy (autoevaluace) je zajištění aktuálních informací o kvalitě vzdělávání a výchovy ve škole a o naplňování cílů stanovených ve školním vzdělávacím programu a jsou podkladem pro výroční zprávu. Dané informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky a zkvalitnění školního vzdělávacího programu.

Hlavní oblasti, cíle, kritéria a nástroje autoevaluace:

Oblasti autoevaluace	Cíle a kritéria autoevaluace	Nástroje autoevaluace	Časové rozvržení evaluačních činností
1. Vzdělávací program	<ul style="list-style-type: none"> • Naplňování cílů ŠVP ZV • Programová nabídka žákům se speciálními vzdělávacími potřebami 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hospitace ➤ Ankety ➤ Dotazníky ➤ Vnější evaluace 	Průběžně V případě potřeby
2. Podmínky ke vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> • Personální podmínky • Prostorové a materiální podmínky • Klima školy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pozorování ➤ Skupinová diskuse ➤ Dotazníky 	Průběžně V případě potřeby
3. Průběh vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora vytváření cílových kompetencí ŠVP ZV • Vyváženost struktury vyučovací hodiny • Rozmanitost a účelnost využívaných metod výuky vzhledem k cíli a tématu vyučování • Návaznost učiva • Individuální přístup k žákům • Dodržování stanovených pravidel hodnocení • Psychosociální podmínky výuky 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hospitace ➤ Skupinová diskuse ➤ Dotazníky ➤ Školní dokumentace 	Průběžně V případě potřeby
4. Výsledky vzdělávání žáků	<ul style="list-style-type: none"> • Dosahování cílových kompetencí vzdělávání podle ŠVP ZV • Zvládnutí očekávaných výstupů • Výsledky žáků v dovednostních a znalostních testech 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hospitace ➤ Školní dokumentace ➤ Žákovské práce ➤ Didaktické testy ➤ Srovnávací testy ➤ Skupinová diskuse 	Průběžně
5. Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vzájemné	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalita činností výchovného poradce ve vztahu k potřebám žáků a rodičů • Poskytování potřebných informací zákonným zástupcům žáků 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Školní dokumentace ➤ Skupinová diskuse ➤ Dotazníky 	Průběžně V případě potřeby

vztahy	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalita spolupráce rodičů se školou • Úroveň spolupráce školy Se školskými poradenskými zařízeními • Propracovaný systém kontaktů s veřejností • Důvěra žáků (i rodičů) k učitelům a vedení školy 		
6. Řízení školy	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalita plánování (konceptce, ŠVP, roční plán, plán DVPP, kontrol,) • Efektivnost informačního systému • Účelnost organizační struktury školy, delegování pravomocí • Podpora DVPP ve vazbě na potřeby školy • Kvalita kontrolního systému • Kultivace a proměna prostředí školy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Školní dokumentace ➤ Skupinová diskuse ➤ Dotazníky 	<p>4 x ročně /jednání pedagogických rad/</p> <p>V případě potřeby</p>
7. Úroveň výsledků práce školy	<ul style="list-style-type: none"> • Zřetelnost zkvalitňování výsledků vzdělávání • Propojení zpětné vazby s dalším rozvojem školy • Zapojení školy do vzdělávacích projektů • Organizace akcí školy • Prezentace školy na veřejnosti • Spolupráce s partnery 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pozorování ➤ Skupinová diskuse 	<p>4 x ročně /jednání pedagogických rad/</p>

Příloha č. 1

Na základě Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy č. j. MSMT-1236/2012-22 ze dne 18. ledna 2012 se s platností od 1. 9. 2012 do Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání Most do života jako příloha č. 1 vkládají Standardy pro základní vzdělávání.

Standardy jsou vytvořeny pro základní úroveň, stanoví nepřekročitelné minimum toho, co musí žák na konci 5. a 9. ročníku znát a umět ve vyučovacích předmětech Český jazyk a literatura, Anglický jazyk a Matematika. Standardy jsou tvořeny indikátory, které konkretizují očekávané výstupy a stanovují pro ně konkrétní úroveň obtížnosti, a ilustrativními úlohami.

STANDARDY

ANGLICKÝ JAZYK

Vypracovala skupina pro přípravu standardů z anglického jazyka ve složení:

Vedoucí: Mgr. Štěpánka Legemzová, ZŠ Angel, Praha 12

Koordinátor za VÚP: Mgr. Kamila Sladkovská, VÚP Praha

Členové: Mgr. Ludmila Balíková, ZŠ Heyrovského, Olomouc
PaedDr. Zdena Hartingerová, ZŠ SNP Hradec Králové
PaedDr. Jana Homová, ČŠI
Mgr. Kateřina Janu, ZŠ Bakalovo nám., Brno
Mgr. Petra Lexová, ZŠ Ostrčilova, Ostrava
Mgr. Ludmila Mottlová, ZŠ Hořovice
Mgr. Jana Sankotová, Gymnázium Pelhřimov

RVP ZV – CIZÍ JAZYK

1. stupeň – 2. období (5. ročník)

UČIVO

(slouží ke specifikaci obsahu a rozsahu očekávaných výstupů nebo indikátorů)

Typy textů¹

formulář, blahopřání, pozdrav, krátký neformální dopis, email, pozvánka, sms, vzkaz, pohlednice např. z prázdnin, žádost, omluva, popis, návod, nápis, jízdní řád, leták, plakát, pokyn, příkaz, říkanka, básnička a písnička, pohádka, komiks

Tematické okruhy

domov, rodina, škola a vyučovací předměty, volný čas a zájmová činnost, město a venkov, názvy povolání, lidské tělo, čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce, oblékání, nákupy, jídlo a potraviny, příroda, roční období a počasí, tradice a zvyky, svátky, základní důležité zeměpisné údaje, děti a mládež v jiných zemích Evropy

Slovní zásoba ve vztahu k tematickým okruhům

Jazykové prostředky

- základní fonetické znaky, základní pravidla výslovnosti slov, pravopis osvojených slov a tvarů

- množné číslo podstatných jmen, člen určitý, neurčitý, přídavná jména (základní a přivlastňovací), zájmena (osobní, přivlastňovací, tázací, ukazovací), číslovky (základní, řadové), základní předložky místa a času

- slovesa to be, have, can a známá plnovýznamová slovesa v přítomném čase (prostý a průběhový), rozkazovací způsob

- věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě, otázky

s „who/what/when/where/how/why“, vazba there is/ there are

Poznámky:

- 1) Očekávané výstupy z RVP ZV, které jsou rozpracovány do jednotlivých indikátorů, jsou vyznačeny tučným písmem.
- 2) Netestovatelné očekávané výstupy z RVP ZV včetně rozpracovaných indikátorů jsou vyznačeny odlišnou barvou.

¹ Všechny uvedené typy textů jsou přiměřené úrovni A1 a odpovídají věkové kategorii žáků. Jsou zde uvedeny takové typy textů, které se týkají specifických komunikačních situací. Základní typy textů, které jsou obsaženy v indikátorech, např. otázka, odpověď, dialog, zde uvedeny nejsou. S těmito typy textů se operuje ve větě s kladě, proto se mohou také objevit v jazykových prostředcích.

STANDARDY

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vypracovala skupina pro přípravu standardů z českého jazyka a literatury ve složení:

Vedoucí:	Taťána Holasová, Gymnázium Opatov, Praha 4
Koordinátor za VÚP:	Jitka Altmanová, VÚP v Praze
Členové:	Eva Hájková, PedF UK Praha
	Jana Nedvědová, ZŠ Kutná Hora
	Zdeněk Košťál, ČŠI Praha
	Jiřina Šichová, ZŠ Praha 4,
	Vítězslava Hlaváčová, Gymnázium Voděradská, Praha 10
	Dagmar Burdová, ZŠ Litomyšl

STANDARDY MATEMATIKA

Vypracovala skupina pro přípravu standardů z matematiky ve složení:

Vedoucí:	Eduard Fuchs, Přírodovědecká fakulta MU Bno
Koordinátor za VÚP:	Eva Zelendová, VÚP v Praze
Členové:	Helena Fučíková, ZŠ Praha-Hostivař
	Dag Hrubý, Gymnázium Jevíčko
	Hana Lišková, VOŠP a SPgŠ Litomyšl
	Michaela Pažoutová, ZŠ Praha 4,
	Dagmar Rychlová, ZŠ Jesenice
	Jitka Topičová, ZŠ a MŠ Sadov

Příloha č. 2

Předmět speciálně pedagogická péče

Charakteristika předmětu:

V předmětu speciálně pedagogická péče se zabýváme výchovou, vzděláváním a dalším rozvojem jedinců se speciálními vzdělávacími potřebami na základě doporučení školského poradenského zařízení.

Speciálně pedagogická péče probíhá individuálně nebo skupinově (1 až 2 vyučující hodiny týdně) za účelem naplňovat podpůrná opatření pro žáky se speciálně vzdělávacími potřebami. Podpůrná opatření představují podporu pro práci pedagoga se žákem, kdy jeho vzdělávání v různé míře vyžaduje upravit průběh jeho vzdělání. Cílem úprav je především vyrovnávat podmínky ke vzdělávání žáka, které mohou být ovlivněny mírnými nebo závažnými obtížemi. Podpůrná opatření se člení podle rozsahu a obsahu do I. až V. stupně.

Během vzdělávání jsou využívány různé pomůcky a speciální publikace, např.: Cvičení pro dyslektiky I. – VI., soubor cvičení pro rozvoj sluchového vnímání, pracovní listy zaměřené na rozvoj zrakového vnímání, pracovní listy pro nápravu SPU, čítanky pro dyslektiky, Zábavná cvičení pro rozvoj čtení, Čtení mě baví, Čtenářské tabulky, Psaní mě baví, kartičky s písmenky a slabikami, měkké a tvrdé kostky, bzučák, přehledy učiva apod.

Při reedukaci navazujeme na dosaženou úroveň žáka bez ohledu na věk a učební osnovy. Reedukace je individuální proces, který je utvářen pro každého žáka podle jeho aktuálního vývoje. Během reedukačních hodin je důležité žáka motivovat a eliminovat pocity neúspěchu. Úkoly ve speciálně pedagogických hodinách jsou zaměřeny na rozvoj **sluchové percepce** (cvičení sluchové analýzy, syntézy a diferenciaci, využívaná pomůcka je bzučák, tvrdé a měkké kostky), **zrakové percepce** (cvičení na zrakovou analýzu, syntézu, diferenciaci, rozlišení figura-pozadí, nácvik čtení s okénkem nebo záložkou), **pravolevé a prostorové orientace** (ústní pokyny „ukaz pravou ruku, levou rukou pravé oko“, kresebný diktát), **řeči** (vyhledávání slov začínající hláskou..., slabikou..., slova nadřazená, podřazená, zdvojnásobení, příbuzná, rýmující se slova, rozvoj slovní zásoby vyprávěním podle obrázku atd.), **čtení** (písmena – slabiky – slova, porozumění textu), **grafomotoriky** (cvičení jemné motoriky, nácvik držení psacího náčiní, uvolňovací cviky), **psaní** (opis, přepis textu, diktáty), **gramatických pravidel** (automatizace gramatických pravidel, rozvoj jazykového citu, pochopení jednotlivých gramatických jevů), **paměti, koncentrace pozornosti** (Kimovy hry, sluchová cvičení). U žáka upevňujeme systém sebehodnocení a uvědomění si své spoluzodpovědnosti za výsledek reedukace.

Žák je z předmětu speciálně pedagogická péče ve variantě A klasifikován slovním hodnocením.